

Załącznik nr 1
do uchwały nr 66/2019
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

Ocena programowa
Profil ogólnoakademicki

Raport samooceny

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej oceniany kierunek studiów:

Uniwersytet Łódzki
ul. Narutowicza 68, 90-136 Łódź

Dokument opublikowany na stronie: www.wpia.uni.lodz.pl/o-nas/akredytacje

Nazwa ocenianego kierunku studiów: **PRAWO PODATKOWE I RACHUNKOWOŚĆ**

1. Poziom studiów: **II stopień**
2. Forma studiów: **niestacjonarne (zaoczne)**
3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek¹
nauki prawne (65% - dyscyplina wiodąca), nauki o zarządzaniu i jakości (35%)

W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny:

- a. Nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Nazwa dyscypliny wiodącej	Punkty ECTS	
	liczba	%
nauki prawne	78	65%

- b. Nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

L.p.	Nazwa dyscypliny	Punkty ECTS	
		liczba	%
1.	nauki o zarządzaniu i jakości	42	35%

Na studiach prowadzone jest kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela

TAK NIE

W przypadku zaznaczenia opcji TAK, proszę wskazać rodzaj zawodu nauczyciela, w zakresie którego prowadzone jest kształcenie (można zaznaczyć więcej niż jedną opcję):

nauczyciel przedmiotu²

¹Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz. U. 2018 poz. 1818).

² Należy podać nazwę przedmiotu/zawodu/zajęć

- nauczyciel teoretycznych przedmiotów zawodowych²
- nauczyciel praktycznej nauki zawodu²
- nauczyciel prowadzący zajęcia²
- nauczyciel psycholog
- nauczyciel przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej
- nauczyciel pedagog specjalny
- nauczyciel logopeda
- nauczyciel prowadzący zajęcia wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

Symbol efektu uczenia się opisującego program studiów*	Efekt uczenia się opisujący program studiów na kierunku PRAWO PODATKOWE I RACHUNKOWOŚĆ studia II stopnia Po ukończeniu studiów absolwent:	Odniesienie do składnika opisu charakterystyk pierwszego i drugiego stopnia PRK
WIEDZA		
05PR-2A_W01	zna i rozumie w pogłębionym stopniu wybrane fakty, obiekty, metody i zjawiska z dziedziny nauk społecznych dyscyplin nauki prawne i nauki o zarządzaniu i jakości oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, także w powiązaniu z naukami humanistycznymi	P7U_W P7S_WG
05PR-2A_W02	zna i rozumie w pogłębiony sposób różne rodzaje struktur i instytucji społecznych, w tym struktur organizacyjnych i prawnych podmiotów gospodarczych i jednostek finansów publicznych	P7U_W P7S_WG
05PR-2A_W03	zna i rozumie w pogłębiony sposób relacje między podmiotami gospodarczymi, z uwzględnieniem powiązań kapitałowych oraz powiązań i relacji kulturowych	P7U_W P7S_WG

05PR-2A_W04	zna i rozumie w pogłębiony sposób więzi społeczne w procesie przetwarzania, dostarczania i wymiany informacji finansowych oraz formalno-prawnych przez podmioty gospodarcze	P7U_W P7S_WG P7S_WK
05PR-2A_W05	ma rozszerzoną wiedzę o człowieku jako współtwórcy kultury prawnej i kultury organizacyjnej, pogłębioną w odniesieniu do jego aktywności w obszarze prawa podatkowego, prawa gospodarczego oraz rachunkowości i zarządzania finansami, a także zna i rozumie uwarunkowania i aksjologiczny kontekst prowadzonej działalności, w tym fundamentalne dylematy etyczne, prawne i organizacyjne współczesnej cywilizacji	P7U_W P7S_WG P7S_WK
05PR-2A_W06	zna i rozumie w pogłębiony sposób wybrane metody i narzędzia z zakresu prawa podatkowego, prawa gospodarczego, administracji oraz rachunkowości i zarządzania finansami, w tym dotyczące pozyskiwania i przetwarzania danych oraz komunikowania informacji finansowych i niefinansowych	P7U_W P7S_WG P7S_WK
05PR-2A_W07	ma pogłębioną wiedzę na temat wybranych systemów norm i reguł (prawnych, organizacyjnych, zawodowych, etycznych) organizujących struktury i instytucje społeczne i rządzących nimi prawidłowościach oraz o ich źródłach, naturze, zmianach i sposobach działania w obszarze prawa podatkowego, prawa gospodarczego oraz rachunkowości i zarządzania finansami	P7U_W P7S_WG P7S_WK
05PR-2A_W08	ma pogłębioną wiedzę o procesach zmian w systemach prawa podatkowego, prawa gospodarczego, rachunkowości i sprawozdawczości finansowej oraz zna rządzące tymi zmianami prawidłowości	P7U_W P7S_WG

05PR-2A_W09	ma pogłębioną wiedzę o poglądach i ich historycznej ewolucji na temat instytucji, regulacji i systemów prawnych oraz systemów rachunkowości	P7U_W P7S_WG
05PR-2A_W10	zna i rozumie współczesne uwarunkowania prowadzenia badań naukowych w kontekście ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego, posiada pogłębioną wiedzę na ten temat, którą potrafi wykorzystać w swojej pracy	P7U_W P7S_WK
05PR-2A_W11	zna i rozumie ogólne zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości, wykorzystującą wiedzę z zakresu prawa i zarządzania	P7U_W P7S_WK
05PR-2A_W12	zna i rozumie w sposób pogłębiony metody i narzędzia opisu odpowiednie dla prawa podatkowego, prawa gospodarczego, administracji, rachunkowości i zarządzania finansami, w tym metody projektowania systemów i techniki pozyskiwania danych, pozwalające opisywać struktury i instytucje gospodarcze oraz procesy w nich zachodzące	P7U_W P7S_WG PS7_WK
UMIEJĘTNOŚCI		
05PR-2A_U01	potrafi prawidłowo interpretować i wyjaśniać procesy i zdarzenia gospodarcze, w tym prawno-podatkowe, ich skutki w systemie rachunkowości, oraz wzajemne relacje między nimi	P7U_U P7S_UW
05PR-2A_U02	potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną z zakresu prawa podatkowego, prawa gospodarczego, administracji, rachunkowości i zarządzania finansami do opisu i analizowania przyczyn i przebiegu procesów i zdarzeń gospodarczych oraz potrafi formułować własne opinie i dobierać krytycznie dane i metody analiz	P7U_U P7S_UW

05PR-2A_U03	potrafi właściwie analizować przyczyny i przebieg procesów i zdarzeń gospodarczych, formułować własne opinie na ten temat oraz stawiać i weryfikować proste hipotezy badawcze w obszarze prawa podatkowego i rachunkowości	P7U_U P7S_UW
05PR-2A_U04	potrafi prognozować i modelować złożone procesy społeczne i gospodarcze obejmujące zjawiska z różnych obszarów życia społecznego z wykorzystaniem zaawansowanych metod i narzędzi prawno-podatkowych oraz z zakresu rachunkowości	P7U_U P7S_UW
05PR-2A_U05	potrafi posługiwać się systemami normatywnymi, normami i regułami (prawnymi, zawodowymi, etycznymi) z dziedziny prawa i rachunkowości oraz zarządzania finansami w celu rozwiązywania konkretnych problemów społecznych i gospodarczych	P7U_U P7S_UW
05PR-2A_U06	posiada umiejętność wykorzystania zdobytej wiedzy z zakresu prawa podatkowego, prawa gospodarczego, administracji, rachunkowości i zarządzania finansami w podmiotach gospodarczych o różnych formach organizacyjno-prawnych, rozszerzoną o krytyczną analizę skuteczności i przydatności tej wiedzy	P7U_U P7S_UW
05PR-2A_U07	posiada umiejętność samodzielnego proponowania wariantowych rozwiązań konkretnego problemu i przeprowadzenia procedury podjęcia rozstrzygnięć z zakresu prawa podatkowego, prawa gospodarczego, administracji, rachunkowości i zarządzania finansami	P7U_U P7S_UW P7S_UW
05PR-2A_U08	posiada umiejętność rozumienia i analizowania zjawisk społecznych i gospodarczych, rozszerzoną o umiejętność pogłębionej teoretycznej oceny tych	P7U_U P7S_UW

	zjawisk w aspekcie prawnym i finansowym, z zastosowaniem odpowiedniej metody badawczej	
05PR-2A_U09	posiada pogłębioną umiejętność przygotowania różnych prac pisemnych w języku polskim lub w języku obcym, w zakresie prawa podatkowego i rachunkowości	P7U_U P7S_UK
05PR-2A_U10	posiada pogłębioną umiejętność przygotowania wystąpień ustnych i prowadzenia debaty w języku polskim lub w języku obcym, w zakresie prawa podatkowego i rachunkowości	P7U_U P7S_UK
05PR-2A_U11	ma umiejętności językowe w zakresie prawa podatkowego i rachunkowości, zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	P7U_U P7S_UK
05PR-2A_U12	potrafi stosować zasady określone w krajowych i międzynarodowych regulacjach prawa podatkowego oraz rachunkowości w różnych podmiotach gospodarczych i ich związkach	P7U_U P7S_UW
05PR-2A_U13	posiada umiejętność doboru właściwych strategii podatkowych i finansowych do zarządzania	P7U_U P7S_UW
05PR-2A_U14	potrafi prognozować i modelować złożone procesy społeczne i gospodarcze oraz ich praktyczne skutki obejmujące zjawiska z różnych obszarów życia społecznego i gospodarczego z wykorzystaniem zaawansowanych metod i narzędzi właściwych dla prawa podatkowego, prawa gospodarczego, administracji, rachunkowości i zarządzania finansami	P7U_U P7S_UW
05PR-2A_U15	rozumie potrzebę ciągłego uczenia się przez całe życie, potrafi samodzielnie planować własne uczenie	P7U_U P7S_UU

	się przez całe życie i inspirować i organizować proces uczenia się innych osób	
05PR-2A_U16	potrafi współdziałać i pracować w grupie przyjmując w niej różne role	P7U_U P7S_UO
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
05PR-2A_K01	jest gotów do odpowiedniego określenia priorytetów służących realizacji zadań określonych przez siebie lub innych w obszarze prawa podatkowego, prawa gospodarczego, administracji, rachunkowości i zarządzania finansami z wykorzystaniem wiedzy i w uzasadnionych przypadkach opinii ekspertów	P7U_K P7S_KK
05PR-2A_K02	jest gotów do prawidłowego identyfikowania i rozstrzygnięcia dylematów związanych z wykonywaniem zawodu	P7U_K P7S_KR
05PR-2A_K03	jest gotów do uczestniczenia w przygotowaniu projektów z zakresu prawa podatkowego, prawa gospodarczego, administracji, rachunkowości i zarządzania finansami oraz przewidywania wielokierunkowych skutków społecznych i gospodarczych, a zwłaszcza prawnych i finansowych, swojej działalności, z wykorzystaniem wiedzy i w uzasadnionych przypadkach opinii ekspertów	P7S_K P7S_KK
05PR-2A_K04	jest gotów do samodzielnego i krytycznego uzupełniania wiedzy i umiejętności z zakresu prawa podatkowego, prawa gospodarczego, administracji, rachunkowości i zarządzania finansami, również w wymiarze interdyscyplinarnym	P7U_K P7S_KK
05PR-2A_K05	jest gotów do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy ze szczególnym uwzględnieniem aspektów prawnych i rachunkowych	P7U_K P7S_KO

05PR-2A_K06	jest gotów do pełnienia ról zawodowych z uwzględnieniem zmieniających się potrzeb społecznych oraz norm etycznych oraz promowania postaw profesjonalnych w obszarze prawa podatkowego i rachunkowości	P7U_K P7S_KR
05PR-2A_K07	jest gotów do tworzenia zespołów problemowych, kierowania nimi i ponoszenia odpowiedzialności za nie oraz uczestniczenia w przygotowaniu projektów o charakterze prawnym i gospodarczym, przewidując skutki prawno-podatkowe i finansowe swojej działalności z uwzględnieniem ryzyka operacyjnego i finansowego	P7U_K P7S_KO

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
Monika Bogucka-Felczak	Dr hab. prof. UŁ – Dziekan WPIA UŁ
Ewa Walińska	Prof. dr hab. – Prodziekan WZ UŁ ds. nauki i rozwoju
Joanna Połatyńska	Dr hab. prof. UŁ – Prodziekan WPIA UŁ ds. kształcenia
Aneta Kaźmierska-Patrzyzna	Dr hab. prof. UŁ – Prodziekan WPIA UŁ ds. studenckich kierunku prawo podatkowe i rachunkowość
Dorota Wiśniewska	Dr hab. prof. UŁ – Prodziekan WPIA UŁ ds. nauki
Izabela Florczak	Dr – Prodziekan WPIA UŁ ds. współpracy międzynarodowej i projektów
Anna Czaplińska	Dr – Koordynator wydziałowa ds. ECTS; Przewodnicząca Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia
Ziemowit Kukulski	Dr hab. prof. UŁ – Kierownik Katedry Prawa Podatkowego WPIA UŁ; Kierownik Centrum Dokumentacji i Studiów Podatkowych UŁ

Małgorzata Sęk	Dr – Zastępca kierownika Centrum Dokumentacji i Studiów Podatkowych UŁ, adiunkt w Katedrze Prawa Podatkowego WPIA UŁ
Agnieszka Wencel	Dr – Adiunkt, Katedra Rachunkowości - Zakład Rachunkowości Finansowej WZ UŁ
Zuzanna Adamusik	Mgr – Dyrektor administracyjny WPIA UŁ
Małgorzata Morawczyńska	Mgr – Kierownik Działu Jakości Kształcenia i Obsługi Studenta WZ UŁ

Spis treści

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów	2
Skład zespołu przygotowującego raport samooceny	9
Wskazówki ogólne do raportu samooceny	13
Prezentacja uczelni	14
Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim	16
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	16
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	22
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	27
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	34
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	44
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	51
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	54
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	63
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	80
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	82
Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów	87
Część III. Załączniki	92

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów _____	92
Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających _____	98

Wskazówki ogólne do raportu samooceny

Raport samooceny przygotowywany przez uczelnię jest jednym z podstawowych źródeł informacji wykorzystywanych przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w procesie oceny programowej. Jego głównym celem jest prezentacja koncepcji i programu studiów, uwarunkowań jego realizacji oraz miejsca i roli kształcenia w otoczeniu społecznym i gospodarczym, w odniesieniu **do szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia** określonych w załączniku do Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, a także refleksja nad stopniem spełnienia tych kryteriów.

Istotnymi cechami raportu samooceny jest analityczne i autorefleksyjne podejście do prezentowanych w nim treści oraz poparcie przedstawianych w raporcie aspektów programu studiów i jego realizacji specyficznymi przykładami stosowanych rozwiązań, ze szczególnym uwzględnieniem wyróżniających je cech oraz dobrych praktyk. Raport powinien być zwięzły. W części I jego objętość nie powinna przekraczać 40 000 znaków.

We wzorze raportu samooceny zawarte zostały wskazówki mówiące o tym, co warto rozważyć i do czego odnieść się w raporcie. Zwrócono w nich uwagę na te elementy, odpowiadające szczegółowym kryteriom oceny programowej i przyjętym standardom jakości, do których odniesienie się umożliwi dokonanie pełnej samooceny, a następnie przeprowadzenie rzetelnej oceny przez zespół oceniający PKA.

Wskazówek tych nie należy traktować jako obligatoryjnych dla uczelni przygotowującej raport samooceny. Uczelnia w samoocenie każdego kryterium ma prawo w pełni autonomicznie przedstawiać kluczowe czynniki uwiarygadniające jego spełnienie. Wyłącznym celem wskazówek jest pomoc w zrozumieniu istoty każdego z kryteriów, wskazanie informacji najważniejszych dla procesu oceny oraz zainspirowanie do formułowania pytań, na które warto poszukiwać odpowiedzi w procesie samooceny i opracowywania raportu, a także w celu doskonalenia jakości kształcenia na ocenianym kierunku.

Należy pamiętać, że zgodnie z § 17 ust. 3 statutu PKA z dnia 13 grudnia 2018 r. ze zm., Uczelnia powinna opublikować raport samooceny na swej stronie internetowej przed wizytacją zespołu oceniającego.

Prezentacja uczelni

Uniwersytet Łódzki (UŁ) powstał 24 maja 1945 r. Obecnie jest jedną z największych polskich uczelni i największym pracodawcą w aglomeracji łódzkiej, zatrudniającym niemal 4 tysiące pracowników, w tym ponad 2 tysiące nauczycieli akademickich. Na 12 wydziałach i w Filii w Tomaszowie Mazowieckim kształcą się prawie 26 tysięcy studentów, a w 4 szkołach doktorskich – ponad 900 doktorantów.

Misją Uniwersytetu Łódzkiego jest rzetelne prowadzenie badań naukowych oraz aktywne głoszenie prawdy z nich płynącej, tak by mądrze kształcić kolejne pokolenia, być użytecznym dla społeczeństwa oraz odważnie odpowiadać na wyzwania współczesności. Zgodnie nią UŁ postrzega się jako wspólnota uczonych, pracowników, studentów i absolwentów, która nawiązuje w swej działalności do dziedzictwa wielonarodowej i wielokulturowej Łodzi. Rolą UŁ jest budowanie międzynarodowych więzi, w szczególności współpracy z czołowymi ośrodkami zagranicznymi. UŁ jest uczelnią otwartą na świat, tworzącą także obcokrajowcom optymalne warunki do pracy lub studiowania w regularnym trybie; promującą, realizującą i rozwijającą różnorodne programy wymiany akademickiej dla nauczycieli, studentów i doktorantów.

UŁ konsekwentnie buduje swoją pozycję uczelni badawczej o międzynarodowej rozpoznawalności. Tematyka prowadzonych w nim badań obejmuje 30 dyscyplin należących do nauk humanistycznych, społecznych i eksperymentalnych. Ta różnorodność, połączona z interdyscyplinarnością, tworzy silny fundament i atut w rozwoju UŁ. Badania naukowe determinują przedmiot i proces kształcenia. Wysoko wykwalifikowana kadra oraz jej doświadczenie i osiągnięcia badawcze stanowią bazę konieczną dla doskonalenia istniejących i tworzenia nowych kierunków studiów (obecnie ponad 100) w reakcji na zmiany wynikające z postępu naukowego i technologicznego, potrzeby różnych grup partnerów i interesariuszy z otoczenia społeczno-gospodarczego, i na problemy współczesnego świata. UŁ kształtuje przyszłe polskie i zagraniczne elity ludzi mądrych i odpowiedzialnych, o szerokich horyzontach intelektualnych, tolerancyjnych i otwartych na odmienne poglądy i idee.

Wydział Prawa i Administracji funkcjonuje od początku istnienia Uniwersytetu Łódzkiego jako jego jednostka organizacyjna i dynamicznie rozwija się wraz z całą uczelnią. Swój udział w realizacji misji UŁ Wydział widzi przede wszystkim w budowaniu doskonałości naukowej i dydaktycznej na poziomie krajowym i międzynarodowym w zakresie nauk prawnych oraz nauk o administracji i polityce, w kształceniu ukierunkowanym na przygotowanie absolwentów do służby w demokratycznym państwie prawnym, wychowaniu w duchu najwyższych wartości etycznych, jak również podejmowaniu wszelkich innych działań sprzyjających rozwojowi nauki i społeczeństwa.

Wydział Zarządzania został utworzony w 1994 r. na bazie sześciu jednostek organizacyjnych, wyodrębnionych ze struktury Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego UŁ. Udział Wydziału w realizacji misji UŁ skupia się wokół idei zarządzania w gospodarce opartej na wiedzy, w której na pierwszy plan wysuwa się rola informacji i wiedzy, czyli kapitału intelektualnego, a najważniejsze kierunki w badaniach obejmują modele i systemy zarządzania organizacją, zarządzanie strategiczne i marketingowe, społeczną odpowiedzialność biznesu, przedsiębiorczość, innowacyjność. Wydział posiada akredytacje międzynarodowych instytucji: Association of Chartered Certified Accountants (ACCA), International Project Management Association Polska (IPMA Polska), Chartered Institute of Management Accountants (CIMA), European Logistics Association (ELA), International Accreditation Council for Business Education (IACBE).

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

WPiA i WZ – jako część wspólnoty UŁ – w pełni włączają się swoją działalnością w realizację misji Uniwersytetu. Strategie WPiA i WZ opierają się na czterech filarach: NAUKA – KSZTAŁCENIE – OTOCZENIE SPOŁECZNO-GOSPODARCZE – SPOŁECZNOŚĆ, w które zostały wpisane cele strategiczne oraz główne działania spójne ze [Strategią UŁ](#). Mając świadomość potrzeby osiągnięcia najwyższego poziomu w zdobywaniu i poszerzaniu wiedzy, kształceniu umiejętności i kreowaniu wartościowych relacji z otoczeniem społeczno-gospodarczym w kontekście krajowym i międzynarodowym, **dążymy do podwyższania jakości badań naukowych, a z nią symetrycznie jakości kształcenia poprzez m.in. unowocześnianie i uatrakcyjnianie oferty edukacyjnej powiązane z dostosowywaniem jej do zmieniających się potrzeb społecznych, w tym potrzeb rynku pracy, a także wyzwań wynikających z uczestniczenia w procesie harmonizacji systemu szkolnictwa wyższego w Unii Europejskiej**, zwanego Europejskim Obszarem Szkolnictwa Wyższego. Oferta edukacyjna obu Wydziałów obejmuje kierunki studiów, których **programy są tworzone i doskonalone w oparciu o badania naukowe, oczekiwania wszystkich grup interesariuszy oraz uznane międzynarodowe standardy, co zapewnia porównywalność kwalifikacji uzyskiwanych w UŁ z kwalifikacjami nadawanymi przez szkoły wyższe w innych krajach, zwłaszcza europejskich.**

W ten trend wpisuje się oferta studiów na kierunku Prawo podatkowe i rachunkowość, studia II stopnia. Program studiów jest regularnie monitorowany i weryfikowany, a w razie potrzeby modyfikowany (ostatnio w czerwcu 2022 r.), aby stwarzać studentom możliwość zdobywania i pogłębiania najbardziej aktualnej wiedzy, nabywania najbardziej przydatnych specjalistycznych umiejętności oraz kompetencji społecznych niezbędnych do wykonywania pracy zawodowej, poszerzania zainteresowań, dalszego kształcenia i osobistego rozwoju w warunkach dynamicznie zmieniającej się rzeczywistości. Służą temu: nowoczesna konstrukcja programu uwzględniająca najnowszy stan badań naukowych, skuteczne i nowatorskie formy i metody kształcenia, współpraca międzynarodowa oraz wspieranie różnych form działalności studentów (np. organizacji studenckich, kół naukowych, udziału w konkursach) i współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Podstawowym założeniem koncepcji studiów II stopnia Prawo podatkowe i rachunkowość jest daleko idąca indywidualizacja ścieżki edukacyjnej studenta powiązana z jej tematyczną specjalizacją i uwzględnieniem zainteresowań i potrzeb zawodowych. Zajęcia do wyboru (seminaria, moduły wybieralne) obejmują ponad 50 pkt. ECTS.

Stworzenie tego kierunku – co trzeba podkreślić – było z jednej strony **owocem prowadzonej działalności badawczej: na WPiA** – w zakresie prawa podatkowego, w której kluczową rolę odgrywa utworzone w 1997 r. [Centrum Dokumentacji i Studiów Podatkowych UŁ \(CDiSP UŁ\)](#); **na WZ** – w zakresie rachunkowości z wiodącą rolą [Katedry Rachunkowości](#). Z drugiej strony, stanowiło **odpowiedź na potrzeby rynku pracy**, które nie tylko zostały wnikliwie przeanalizowane na etapie powstawania kierunku, ale są na bieżąco uwzględniane dzięki różnym formom współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, zwłaszcza z praktyką podatkową. Połączenie w ramach jednego kierunku zagadnień zarówno z obszaru prawa podatkowego, jak i rachunkowości umożliwia wszechstronne wykształcenie specjalistów, którzy są poszukiwani na rynku pracy. Profesje związane z doradztwem podatkowym wymagają bowiem nie tylko wiedzy prawniczej, ale również wiedzy z obszaru rachunkowości. Z kolei księgowi, oprócz rachunkowości, winni także posiadać wiedzę z zakresu szeroko rozumianego prawa podatkowego.

Kierunek studiów II stopnia Prawo podatkowe i rachunkowość kształci absolwentów

dysponujących wszechstronną, zaawansowaną i pogłębioną wiedzą z zakresu prawa podatkowego (z elementami innych specjalności prawniczych) i rachunkowości oraz umiejętnościami i kompetencjami społecznymi niezbędnymi w pracy zawodowej. Koncepcja kształcenia stwarza studentom możliwość rozwijania kompleksowych kwalifikacji w zakresie uwarunkowań prawnych w obszarze ogólnego prawa podatkowego, postępowania w sprawach podatkowych oraz poszczególnych podatków, z uwzględnieniem międzynarodowego i unijnego prawa podatkowego, a także rachunkowości jednostek gospodarczych. Naszym celem jest wykształcenie kadry specjalistów, którzy będą mogli zajmować się szeroko pojętą obsługą podatkowo-rachunkową podmiotów gospodarczych oraz wykonywać zadania w administracji publicznej z zakresu podatków i rachunkowości, a także rozwiązywać problemy badawcze powstające na styku nauk prawnych i nauk o zarządzaniu i jakości. Absolwenci kierunku mogą znaleźć zatrudnienie m.in. jako pracownicy organów administracji skarbowej, główni księgowi w różnych podmiotach gospodarczych, doradcy ds. rachunkowości oraz polityki prawno-finansowej, analitycy finansowi, specjaliści ds. podatków i rachunkowości, kierownicy biur rachunkowych, kierownicy działów finansowych, pracownicy służb finansowo-księgowych, a także jako pracownicy biur rachunkowych i spółek konsultingowych zajmujących się doradztwem podatkowym i finansowym. Wszystkie te zawody mają istotne znaczenie społeczne, a zapotrzebowanie na specjalistów zdolnych do ich wykonywania na rynku pracy nieustannie wzrasta.

Jednocześnie studia rozwijają możliwości, w szczególności poprzez seminaria magisterskie i moduły wybieralne w formie konwersatoriów, prowadzenia przez studentów samodzielnych badań naukowych i kontynuacji kształcenia w szkołach doktorskich.

W podejściu WPIA i WZ UŁ to badania naukowe determinują treści i proces kształcenia wpływając na tematykę wykładów, jak również problematykę i przebieg zajęć wymagających aktywności ze strony studentów, czyli np. ćwiczeń, konwersatoriów, a w szczególności seminariów magisterskich. Takie podejście ma **istotne przełożenie na jakość kształcenia**, inspirując studentów do samodzielnego poszerzania wiedzy i poszukiwania kreatywnych rozwiązań problemów badawczych i praktycznych. Na aktualność i jakość przekazywanych studentom treści wpływ mają również liczne krajowe i międzynarodowe konferencje oraz seminaria naukowe, w których uczestniczą pracownicy WPIA i WZ UŁ prowadzący zajęcia na kierunku Prawo podatkowe i rachunkowość.

Główne kierunki badań naukowych prowadzonych na WPIA i WZ, związanych z kierunkiem Prawo podatkowe i rachunkowość, obejmują w szczególności zagadnienia materialnego - krajowego, unijnego i międzynarodowego - prawa podatkowego, proceduralnego prawa podatkowego, w tym procedur kontrolnych w sprawach podatkowych, systemu rachunkowości przedsiębiorstwa, rachunkowości finansowej i jej powiązań z podatkiem dochodowym, finansów przedsiębiorstwa oraz kształtowania polityki rachunkowości. Najistotniejsze osiągnięcia prezentujące wyniki prowadzonych badań naukowych stanowią jedno- i wieloautorskie monografie, wieloautorskie komentarze do ustaw podatkowych oraz ustaw i wytycznych (krajowych i międzynarodowych standardów) z zakresu rachunkowości, niezwykle przydatne z punktu widzenia procesu dydaktycznego na kierunku prawo podatkowe i rachunkowość, w szczególności w kształtowaniu i rozwijaniu kompetencji badawczych studentów oraz rozwiązywania praktycznych problemów podatkowych i rachunkowych. Wyniki badań, przydatne w procesie dydaktycznym, publikowane są również w postaci artykułów naukowych w czasopiśmie oraz prezentowane w trakcie konferencji naukowych, krajowych i międzynarodowych. Pracownicy WPIA i WZ realizują również szereg projektów badawczych (dane dostępne m.in. w systemie [SON UŁ](#), [POL-ON](#)), w tym finansowanych ze źródeł zewnętrznych, których wyniki wykorzystywane są także w procesie dydaktycznym w trakcie prowadzonych zajęć.

Szczegółowe informacje nt. badań i osiągnięć pracowników podano w niniejszym raporcie w opisie Kryterium 4. oraz w Załączniku nr 2 cz. I pkt. 4. do niniejszego raportu.

Utworzony w 2012 roku kierunek Prawo podatkowe i rachunkowość był jednym z pierwszych specjalistycznych, interdyscyplinarnych kierunków studiów II stopnia o profilu ogólnoakademickim, łączącym dwie dyscypliny z dziedziny nauk społecznych: nauki prawne oraz nauki o zarządzaniu i jakości. Koncepcja kształcenia ma charakter unikatowy. W jej tworzeniu, doskonaleniu i dostosowaniu do zmieniających się oczekiwań otoczenia społeczno-gospodarczego od początku wykorzystywane są zarówno międzynarodowe i krajowe wzorce, jak i doświadczenia praktyków w zakresie prawa podatkowego i rachunkowości.

Inspiracją dla koncepcji programowej kierunku Prawo podatkowe i rachunkowość były przede wszystkim oferowane w Polsce studia podyplomowe z prawa podatkowego oraz rachunkowości, a także – do pewnego stopnia – programy studiów kierunków doradztwa podatkowego, oferowane przez niektóre uczelnie krajowe (Akademia Leona Koźmińskiego, Szkoła Główna Handlowa, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski). Jednak od początku naszym celem było stworzenie programu studiów o szerszym niż doradztwo podatkowe profilu zawodowym, jednocześnie z bardzo wyraźnym ukierunkowaniem naukowo-badawczym. Źródłem inspiracji była i jest dla nas również oferta dydaktyczna niektórych wiodących zagranicznych uczelni w tym m.in. Wirtschaftsuniversität Wien (Austria), KU Leuven (Belgia), czy Tilburg University (Niderlandy). Jej wnikliwa analiza przesądziła o konieczności włączenia w szerokim zakresie do programu studiów kierunku Prawo podatkowe i rachunkowość problematyki z zakresu międzynarodowego i unijnego prawa podatkowego (wykład kursowy: Międzynarodowe prawo podatkowe, konwersatoria w języku angielskim w ramach modułów wybieralnych na II roku *VAT in international trade in goods and services* oraz *Tax Planning, Anti-Tax Avoidance and Anti-Tax Evasion Measures*), a także prawnoporównawczego prawa podatkowego (konwersatorium w języku niemieckim w ramach modułu wybieralnego na II roku z *Einkommensteuerrecht und Körperschaftsteuerrecht*).

Efekty uczenia się dla kierunku w zakresie wiedzy obejmują przede wszystkim problematykę dwóch dyscyplin dziedziny nauk społecznych: nauk prawnych oraz nauk o zarządzaniu i jakości. Wiedza teoretyczna przekazywana jest w oparciu o obowiązujące regulacje prawne, przede wszystkim z zakresu ogólnego i szczegółowego materialnego prawa podatkowego oraz proceduralnego prawa podatkowego, a także rachunkowości jednostek gospodarczych oraz prowadzenia ewidencji podatkowych przez małe przedsiębiorstwa. Student poznaje też wybrane zagadnienia z zakresu prawa cywilnego, handlowego i gospodarczego, mające znaczenie w prawie podatkowym i rachunkowości, oraz zagadnienia proceduralne z zakresu postępowania egzekucyjnego i zabezpieczającego w sprawach podatkowych, postępowania sądowo-administracyjnego w sprawach podatkowych oraz prawa karnego skarbowego. Na bazie przepisów o rachunkowości i przepisów o księgach podatkowych kształtowana jest wiedza o praktyce prowadzenia ewidencji i dokumentacji księgowej i podatkowej. Student rozwija specjalistyczną wiedzę z zakresu zarządzania finansami przedsiębiorstwa i systemu wynagrodzeń w przedsiębiorstwie, sprawozdawczości podmiotów gospodarczych, a także rewizji finansowej i audytu śledczego w wykrywaniu oszustw gospodarczych.

Konwersatoria, laboratoria, ćwiczenia i seminaria **kształcą u absolwentów umiejętności** formułowania wypowiedzi pisemnych i ustnych dotyczących podatkowych i rachunkowych aspektów zdarzeń gospodarczych i społecznych, w tym sporządzenia pism procesowych z zakresu prawa

podatkowego oraz sporządzania dokumentacji podatkowej i dokumentacji systemu rachunkowości przedsiębiorstwa. Nabyte umiejętności umożliwiają absolwentom uczestniczenie w szeroko pojmowanym doradztwie podatkowo-biznesowym, w tym świadczenie usług doradczych w zakresie prawa podatkowego i rachunkowości, prowadzenie ksiąg rachunkowych, sporządzanie i analizę sprawozdań finansowych, a także realizację zadań administracji publicznej z zakresu prawa podatkowego. Zajęcia prowadzone na kierunku rozwijają również umiejętności badawcze studentów, w tym wykorzystania wiedzy teoretycznej z zakresu prawa podatkowego, rachunkowości i zarządzania finansami do opisu i analizowania przyczyn, przebiegu procesów i skutków zdarzeń gospodarczych, formułowania własnych wniosków opinii oraz dobierania krytycznie danych i metod ich analizy.

W zakresie kompetencji społecznych kształtowana jest gotowość do podejmowania inicjatyw, odpowiedniego określania priorytetów służących realizacji zadań z zakresu prawa podatkowego i rachunkowości, a także do udziału w przygotowywaniu projektów z tego zakresu. Student jest gotów samodzielnie i krytycznie uzupełniać wiedzę oraz rozwijać umiejętności prawnopodatkowe i rachunkowe, działać w sposób przedsiębiorczy ze świadomością skutków podatkowych i finansowych podejmowanych działań oraz konieczności zachowania odpowiednich postaw zawodowych i etycznych.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę:

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	W zakresie nauk o zarządzaniu zalecono rozszerzenie treści programowych o moduły z zakresu zarządzania inne niż zarządzanie finansami	Zagadnienia z zakresu zarządzania inne niż zarządzanie finansami nie wpisują się w profil przedmiotowego kierunku. Pragniemy zwrócić uwagę, że w 2019 r. – w ramach prac nad zmianami programu kierunku – przeprowadzono ankietę wśród studentów, prosząc m.in. o ocenę i uwagi do realizowanych treści. Większość ankietowanych sugerowało ograniczenie poruszania w treściach kształcenia ogólnej problematyki zarządzania. Ta tematyka jest bowiem często realizowana w ramach studiów I stopnia, których absolwenci decydują się na kontynuację kształcenia na kierunku II stopnia Prawo podatkowe i rachunkowość. Natomiast wśród

		modułów wybieralnych z oferty WZ dostępny jest przedmiot „Organizacja i zarządzanie przedsiębiorstwem” – w szczególności z myślą o tych studentach, którzy nie mieli okazji zapoznać się z tą tematyką na studiach I stopnia.
2.	Podobnie formułowane kierunkowe efekty kształcenia z zakresu umiejętności należy połączyć w jeden	Zalecenie wykonane, efekty uczenia się zostały przeredagowane.
3.	Rozważenie możliwości wprowadzenia przygotowania metodycznego z zakresu prognozowania i modelowania procesów społecznych oraz gospodarczych albo nie sugerować takich umiejętności w opisie efektów kształcenia	Poszczególne przedmioty ujmują już metodykę prognozowania i modelowania w wystarczającym stopniu i z uwzględnieniem specyfiki ich tematyki.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 1:

1. Program studiów kierunku Prawo podatkowe i rachunkowość jest tworzony i doskonalony w oparciu o badania naukowe, oczekiwania wszystkich grup interesariuszy oraz uznane międzynarodowe standardy, co zapewnia porównywalność kwalifikacji uzyskiwanych w UŁ z kwalifikacjami nadawanymi przez szkoły wyższe w innych krajach, zwłaszcza europejskich.
2. W podejściu WPiA i WZ UŁ do tworzenia i doskonalenia programu studiów kierunku Prawo podatkowe i rachunkowość kluczowym czynnikiem determinującym treści i proces kształcenia są badania naukowe prowadzone na obu wydziałach. Takie podejście ma istotne przełożenie na jakość kształcenia, inspirując studentów do samodzielnego poszerzania wiedzy i poszukiwania kreatywnych rozwiązań problemów badawczych i praktycznych.

3. Koncepcja kształcenia na kierunku Prawo podatkowe i rachunkowość ma charakter unikatowy – był jednym z pierwszych specjalistycznych interdyscyplinarnych kierunków studiów II stopnia o profilu ogólnoakademickim, łączącym dwie dyscypliny z dziedziny nauk społecznych: nauki prawne oraz nauki o zarządzaniu i jakości.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Studia II stopnia na kierunku Prawo podatkowe i rachunkowość **w pełni realizują zasady Europejskiego Systemu Transferu i Akumulacji Punktów (ECTS - European Credit Transfer and Accumulation System)**, co umożliwia najbardziej racjonalne rozłożenie obciążeń studenta pomiędzy poszczególne etapy studiów, a także 100% uznawalność osiągnięć uzyskanych przez studentów kierunku w ramach odbywania części studiów na innych uczelniach krajowych lub zagranicznych. Treści kształcenia są ściśle powiązane z wynikami działalności naukowej Uniwersytetu Łódzkiego w dziedzinie nauki społecznej w dyscyplinach nauki prawne (prawo podatkowe) i nauki o zarządzaniu i jakości (rachunkowość), do których przyporządkowany jest kierunek studiów.

Podstawowym założeniem konstrukcji **programu studiów na kierunku prawo podatkowe i rachunkowość II stopnia** jest, jak wspomniano wcześniej, **daleko idąca indywidualizacja ścieżki edukacyjnej powiązana z jej tematyczną specjalizacją** i uwzględnieniem zainteresowań i potrzeb zawodowych studenta, w kontekście wymagań i potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego.

Cele te osiągnąć są poprzez realizację programu studiów, obejmującego:

- **I rok:** instytucje prawa cywilnego, handlowego i gospodarczego w prawie podatkowym i rachunkowości, zagadnienia systemowe prawa podatkowego, postępowanie podatkowe i postępowanie sędziowsko-administracyjne w sprawach podatkowych, procedury kontrolne w sprawach podatkowych, bazy danych i systemy informacji prawnej w prawie podatkowym, opodatkowanie dochodu w prawie polskim, system rachunkowości przedsiębiorstwa, rachunkowość finansowa, finanse przedsiębiorstwa, moduł wybieralny (WPiA), moduł wybieralny (WZ), seminarium magisterskie;

- **II rok:** podatek od towarów i usług, międzynarodowe prawo podatkowe, pisma procesowe w sprawach podatkowych, rachunkowość finansowa w świetle podatku dochodowego, kształtowanie polityki rachunkowości, moduły wybieralne (WPiA), moduły wybieralne (WZ), moduły wybieralne (WPiA albo WZ), moduły wybieralne – konwersatorium w języku obcym, seminarium magisterskie.

Koncepcja kształcenia w zakresie indywidualizacji ścieżki edukacyjnej jest realizowana poprzez umożliwienie studentom wyboru przedmiotów w ramach modułów wybieralnych spośród szerokiej oferty konwersatoriów. Dzięki temu rozwiązaniu student sam może ukierunkować swoją specjalizację z uwzględnieniem własnych zainteresowań i potrzeb zawodowych. Moduły wybieralne rozpoczynają się od II semestru studiów, w którym student wybiera dwa konwersatoria z oferty WPiA i jedno konwersatorium z oferty WZ. W semestrze III student wybiera po dwa konwersatoria z oferty WPiA oraz oferty WZ. W semestrze IV student wybiera jedno konwersatorium z oferty WPiA lub WZ w języku polskim oraz jedno konwersatorium z oferty WPiA lub WZ w języku obcym. **Lista oferowanych w danym roku akademickim modułów wybieralnych** (w tym w językach obcych) jest przyjmowana przez Radę Wydziału i podawana do wiadomości studentów w terminie **do 30 czerwca poprzedzającego roku akademickiego**.

Efekty uczenia się w zakresie **znajomości nowożytnego języka obcego na poziomie biegłości B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego** (język specjalistyczny) student osiąga uczestnicząc w **konwersatorium kierunkowym prowadzonym w języku obcym** (moduł wybieralny w języku obcym) kończącym się egzaminem.

Wyboru seminarium magisterskiego student dokonuje także w II semestrze studiów.

Zajęcia dydaktyczne na kierunku organizowane są przez WPiA i WZ UŁ w **różnych formach**. Formy zajęć stosowane na WPiA scharakteryzowane zostały w „Systemie ustalania wartości punktowej ECTS dla przedmiotów WPiA UŁ”, przyjętym przez Radę Wydziału i zatwierdzonym [Zarządzeniem Rektora UŁ nr 79 z 10.06.2019 r.](#) (załączony do raportu), który stanowi w istocie kodyfikację zasad, zwyczajów i dobrych praktyk od wielu lat stosowanych i rozwijanych na WPiA w odniesieniu do implementacji systemu ECTS i wprowadzania europejskich i krajowych ram kwalifikacji. Dlatego programy studiów obowiązujące na WPiA są zgodne z zasadami określonymi w „Systemie...”. Formy zajęć różnią się m.in. pod względem celów, wykorzystywanych metod dydaktycznych, sposobów zaliczenia i są dostosowane do potrzeb wynikających z efektów uczenia się zakładanych dla poszczególnych przedmiotów i efektów kierunkowych – w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

Formy zajęć stosowane dla kierunku Prawo podatkowe i rachunkowość to: wykład, ćwiczenia, konwersatorium, laboratorium, seminarium magisterskie. W ramach tej samej formy zajęć mogą występować różne typy zajęć, różniące się między sobą m.in. stopniem wykorzystania określonych metod dydaktycznych, proporcjami pomiędzy poszczególnymi komponentami nakładu pracy studenta (godziny kontaktowe, praca bieżąca, przygotowanie do egzaminu), proporcjami pomiędzy poszczególnymi kategoriami przewidywanych efektów kształcenia, sposobem zaliczenia, itp. Szczegółowo zostały one zdefiniowane w „Systemie...”.

Z formami zajęć **powiązane są metody dydaktyczne**. Wśród stosowanych na kierunku metod znajdują się w szczególności: metody podające (np. wykład informacyjny, opis, prelekcja, objaśnienie lub wyjaśnienie), poszukujące (np. studium przypadku) czy problemowe (np. wykład problemowy, konwersatoryjny, klasyczna metoda problemowa). Popularność stosowania przez dydaktyków rozmaitych odmian wykładów wynika ze specyfiki pracy edukacyjnej ze studentem, który odznacza się dojrzałością umysłową, myśleniem abstrakcyjnym, umiejętnością zapamiętywania dużej dawki informacji. Wykład informacyjny polega na słownym przekazywaniu określonych treści kształcenia w postaci wypowiedzi ciągłej, usystematyzowanej, w przystępnej formie, zgodnej z zasadami logiki. Wykład konwersatoryjny tym różni się od informacyjnego, że jest połączony z bezpośrednią aktywnością samych słuchaczy, skierowaną na rozwiązanie problemów teoretycznych lub praktycznych. Największą jego wartością jest zapewnienie udziału studentów w poszukiwaniu odpowiedzi czy dochodzeniu do prawdy. Naprzemienne stosowanie różnorodnych form wykładu pozwala na efektywną realizację zakładanych efektów uczenia się, polegających zarówno na transmisji wiedzy, jak i aktywizowaniu oraz kształtowaniu postaw studentów. Popularność metod: studium przypadku i ćwiczeniowych wynika z konieczności rozpatrywania podczas zajęć konkretnych sytuacji organizacji gospodarczych. Studium przypadku polega bowiem na analizie wydarzeń, a następnie wyciąganiu wniosków, dokonywaniu porównań, uogólnień. Metoda ćwiczeniowa pozwala na kształtowanie różnorodnych umiejętności i postaw. Stanowi podstawowy sposób doskonalenia kwalifikacji ogólnych i zawodowych, które są niezbędne w dalszym samokształceniu i przyszłej pracy (m.in. takich jak sprawność w myśleniu, posługiwaniu się wiedzą, ocenianiu, działaniu praktycznym).

Podstawowym założeniem jest **przypisywanie punktów ECTS za cały przedmiot**, niezależnie od tego, z ilu i jakich form zajęć się składa, **po zaliczeniu wszystkich zajęć składowych i potwierdzeniu osiągnięcia przewidzianych dla przedmiotu efektów uczenia się**. Liczbę punktów ECTS ustala się dla poszczególnych zajęć sumując liczbę punktów za poszczególne komponenty pracy studenta: godziny kontaktowe, samodzielną pracę bieżącą, samodzielną pracę w celu przygotowania się do zaliczenia.

Studenci zachęceni są do korzystania w szerokim zakresie z rozmaitych zasobów wspierających proces zdobywania wiedzy, głównie poprzez wykorzystanie zasobów Bibliotek WPIA i WZ UŁ oraz Biblioteki UŁ, gdzie mają zagwarantowany dostęp do literatury - zarówno w języku polskim, jak i w językach obcych (zob. też Kryterium 5 i 8).

Trudne **warunki okresu pandemii** zmusiły pracowników i studentów WPIA i WZ UŁ do przyspieszonego **rozwinięcia kompetencji cyfrowych**, umożliwiając w ogóle prowadzenie studiów, a w szczególności podjęcie prowadzenia większości form zajęć i uczestniczenia w nich za pomocą środków komunikacji elektronicznej i wykorzystania narzędzi i metod kształcenia na

odległość. Paradoksalnie to okazało się jednym z **najcenniejszych doświadczeń** tamtego czasu, które z powodzeniem możemy wykorzystać także w warunkach znormalizowanych. Każdy pracownik i student UŁ ma osobiste konto z dostępem do usług pakietu MS Office 365. Dzięki wprowadzeniu tego pakietu do użytku jest możliwe korzystanie między innymi z aplikacji Outlook, Word, Excel czy Teams – dzięki której możliwa jest skuteczna komunikacja nie tylko przez pocztę elektroniczną, prowadzenie zajęć w trybie zdalnym lub hybrydowym, praca w zespołach, a nawet przeprowadzanie egzaminów i zaliczeń, w tym egzaminów dyplomowych w razie zaistnienia takiej potrzeby. Równie ważnym narzędziem wykorzystywanym w dydaktyce jest [Platforma Zdalnego Kształcenia Uniwersytetu Łódzkiego „Moodle”](#). Pozwala ona na tworzenie i prowadzenie kursów e-learningowych oraz przekazywanie i udostępnianie różnorodnych materiałów (plików tekstowych, prezentacji, multimediów i in.) dla potrzeb zajęć prowadzonych stacjonarnie. Studenci zapoznają się z platformą już w pierwszym semestrze nauki, między innymi biorąc udział w obowiązkowym szkoleniu BHP oraz szkoleniu bibliotecznym. Informacje na ten temat zostały szerzej przedstawione w opisie Kryterium 5.

Na studiach niestacjonarnych zajęcia mogą być prowadzone, oprócz formy stacjonarnej, także w formie zdalnej synchronicznej lub hybrydowej. Skorzystanie z tej możliwości warunkują: zgodność z przepisami obowiązującego prawa, uwzględnienie potrzeb studentów oraz uwarunkowań organizacyjnych i logistycznych. **Na kierunku Prawo podatkowe i rachunkowość zajęcia** w semestrze I odbywają się w trybie stacjonarnym i zdalnym, II i III - zdalnym, a w semestrze IV – w trybie stacjonarnym.

Poza przedstawionymi sposobami personalizacji toku studiów przewidzianymi w samych programach kształcenia, [Regulamin studiów w UŁ](#) określa dwie szczególne formy indywidualizacji toku studiów, tj. „**Indywidualny plan studiów**” (IPS) oraz „**Indywidualną organizację studiów**” (IOS). IPS przyznawany jest uzdolnionym i wyróżniającym się studentom od II roku studiów i umożliwia im zwłaszcza przyjęcie bardziej interdyscyplinarnego podejścia w tworzeniu własnego programu studiów. IOS ułatwia realizację obowiązującego programu studiów osobom, które z różnych względów nie mogą regularnie uczestniczyć we wszystkich zajęciach lub podchodzić do wymaganych zaliczeń w terminach wyznaczonych kalendarzem akademickim. Do okoliczności uzasadniających przyznanie IOS należą: stan zdrowia, niepełnosprawność, sytuacje losowe (np. opieka nad bliskimi niepełnosprawnymi, małymi dziećmi), a także okresowe odbywanie studiów poza UŁ, np. w ramach programu ERASMUS+, MOST itp. Ponadto zgodnie Regulaminem studiów w UŁ studentom ze szczególnymi potrzebami przysługuje **prawo do uczestniczenia w zajęciach dydaktycznych z udziałem asystenta lub tłumacza języka migowego**, a także **prawo do uzyskiwania zaliczeń i składania egzaminów, w tym egzaminów dyplomowych, w formie alternatywnej**. Rozumie się przez to również uzyskiwanie zaliczeń oraz składanie egzaminów przy wsparciu asystenta lub

tłumacza języka migowego. Więcej informacji na temat wsparcia oferowanego studentom ze szczególnymi potrzebami znajduje się na [podstronie „Wsparcie-Dostępność”](#). Informacje na temat wsparcia oferowanego studentom przedstawiono szerzej w opisie Kryterium 8.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
Nie dotyczy – nie przedstawiono zaleceń w poprzedniej ocenie		

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 2:

1. Studia na kierunku Prawo podatkowe i rachunkowość w pełni realizują zasady Europejskiego Systemu Transferu i Akumulacji Punktów (ECTS), co umożliwia najbardziej racjonalne rozłożenie obciążeń studenta i 100% uznawalność osiągnięć uzyskanych przez studentów WPiA UŁ w ramach odbywania części studiów na innych uczelniach krajowych lub zagranicznych.
2. Daleko idąca indywidualizacja ścieżki edukacyjnej powiązana z jej tematyczną specjalizacją i uwzględnieniem zainteresowań i potrzeb zawodowych studenta, w kontekście wymagań i potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego jest odstawowym założeniem konstrukcji programu studiów na kierunku studiów II stopnia Prawo podatkowe i rachunkowość.
3. Formy zajęć stosowane na kierunku są zdefiniowane w „Systemie ustalania wartości punktowej ECTS dla przedmiotów WPiA UŁ” ([Zarządzenie Rektora UŁ nr 79 z 10.06.2019 r.](#)) „System...” określa także zasady stosowania punktacji ECTS obowiązujące na WPiA oraz relacje pomiędzy studiami w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym w zakresie nakładu pracy studenta i osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.
4. Na studiach niestacjonarnych zajęcia mogą być prowadzone, oprócz formy stacjonarnej, także w formie zdalnej synchronicznej lub hybrydowej. Na kierunku Prawo podatkowe i rachunkowość zajęcia w semestrze I odbywają się w trybie stacjonarnym i zdalnym, II i III - zdalnym, a w semestrze IV – w trybie stacjonarnym.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Rekrutacja odbywa zgodnie z przyjętymi przez Senat UŁ zasadami przyjęć na dany rok akademicki.

Szczegółowe zasady, warunki i tryb rekrutacji określa każdorazowo Uchwała Senatu ogłaszana do dnia 30 czerwca roku poprzedzającego rok akademicki, na którym ma się odbyć rekrutacja.

Kandydatami mogą być obywatele polscy oraz cudzoziemcy. Do przeprowadzenia rekrutacji, zgodnie z zarządzeniem Rektora UŁ, powoływana jest komisja rekrutacyjna wraz z podkomisjami rekrutacyjnymi prowadzącymi postępowanie rekrutacyjne na poszczególne kierunki studiów.

W postępowaniu rekrutacyjnym na kierunku Prawo podatkowe i rachunkowość (studia magisterskie, niestacjonarne II stopnia) kandydatami mogą być absolwenci studiów I stopnia, II stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich, a przyjęcie następuje na podstawie analizy złożonych wymaganych dokumentów. W przypadku przekroczenia przyjętego limitu zgłoszeń w pierwszej kolejności przyjmowane są osoby posiadające dyplom ukończenia kierunku studiów należącego do dziedziny nauk społecznych (dla dyplomów wydanych do 30.09.2019 r. – do obszaru nauk społecznych).

Przyjęcie kandydata na studia może odbyć się także na skutek przeniesienia z innej uczelni krajowej lub zagranicznej. Warunki i tryb, w jakim dokonuje się takiego przeniesienia, zostały określone w rozdziale III Regulaminu studiów UŁ. Wyrażając zgodę na przyjęcie, Dziekan określa tryb i terminy wyrównania różnic wynikających z programu studiów, kierując się uzyskanymi przez studenta efektami uczenia się. W przypadku odmowy przyjęcia, wydawana jest decyzja administracyjna, od której w trybie postępowania administracyjnego osoba ubiegająca się o przeniesienie może się odwołać.

Na stronie [UŁ \(BIP UŁ\)](#) i [WPiA UŁ](#) znajdują się również szczegółowe informacje dotyczące procedury przyjęcia obywateli polskich i cudzoziemców chcących studiować w języku polskim i obcym.

Na WPiA UŁ zasady, **warunki i tryb zaliczania kolejnych etapów studiów** w tym dyplomowania określa [Regulamin Studiów UŁ](#) oraz [Załącznik nr 10 WPiA](#) do Regulaminu Studiów UŁ.

Rozliczenie każdego semestru i roku następuje poprzez zaliczenie przedmiotów określonych w programach studiów oraz zdanie egzaminu dyplomowego. Termin zaliczenia poszczególnych etapów studiów reguluje [zarządzenie Rektora w sprawie podziału roku akademickiego](#) oraz [harmonogram roku akademickiego ustalony przez Dziekana WPiA UŁ](#).

Na kierunku Prawo podatkowe i rachunkowość okresem zaliczeniowym jest rok akademicki. Okresy studiów są rozliczane za pomocą punktów ECTS według programów studiów, a zaliczanie kolejnych lat dokumentowane jest za pomocą indywidualnych kart okresowych osiągnięć studenta,

archiwizowanych w aktach studenckich oraz w protokołach przedmiotu w Dziale Obsługi Studentów. Do obsługi elektronicznej procesu kształcenia służy system informatyczny USOS, obowiązujący w całym Uniwersytecie Łódzkim. System informatyczny USOS wykorzystywany jest między innymi do zaliczania okresów studiów, monitorowania procesu rekrutacji oraz przebiegu studiów.

Studenci korzystający z programów wymiany krajowej i międzynarodowej przenoszący się do UŁ z innej uczelni krajowej lub zagranicznej, uzyskują uznanie osiągnięć w zakresie, w jakim odpowiadają one efektom uczenia się na poszczególnych kierunkach studiów. Efektem uzyskanym w innych uczelniach nadaje się punkty ECTS odpowiadające punktom przypisanym do efektów w UŁ.

Zasady, warunki i tryb dyplomowania na kierunku Prawo podatkowe i rachunkowość określają: Regulamin Studiów UŁ uchwalany przez Senat UŁ, uchwały Rady Wydziału oraz Zarządzenia Dziekana WPIA. Tytuły prac dyplomowych są akceptowane przez Radę Wydziału WPIA oraz WZ. W procesie dyplomowania uczestniczą samodzielni pracownicy naukowo-dydaktyczni oraz doświadczeni adiunkci upoważnieni przez Rady Wydziałów.

Prace dyplomowe studentów składane są wyłącznie za pośrednictwem [Archiwum Prac Dyplomowych \(APD\)](#), stanowiącego część systemu [USOS](#). W celu weryfikacji autorstwa pracy dyplomowej stosowany jest [Jednolity System Antyplagiatowy \(JSA\)](#), pozwalający na analizę samodzielności przygotowania nie tylko prac dyplomowych, ale wszystkich prac etapowych przygotowanych w toku studiów. Student jest zobowiązany do przygotowania pracy dyplomowej zgodnie z wymaganiami określonymi w [Regulaminie Studiów UŁ](#), wymogami formalnymi pracy dyplomowej oraz wytycznymi w zakresie struktury pracy.

Do przygotowania i przeprowadzania egzaminu magisterskiego stosuje się [Zarządzenie nr 37 Dziekana WPIA UŁ z dnia 19 maja 2023 r.](#) w sprawie zasad składania i sprawdzania prac magisterskich z wykorzystaniem systemu [Archiwum Prac Dyplomowych \(APD\)](#) oraz przygotowania i przeprowadzania egzaminu magisterskiego.

Egzamin dyplomowy powinien się odbyć nie później niż w ciągu miesiąca od daty akceptacji pracy dyplomowej przez kierującego pracą w systemie APD. Egzamin dyplomowy jest egzaminem ustnym. W skład komisji wchodzi przewodniczący (pracownik samodzielny), kierujący pracą i recenzent pracy. Z przebiegu egzaminu sporządza się protokół elektroniczny w systemie APD. Ogólny wynik studiów wskazywany w protokole i na dyplomie ukończenia studiów stanowi sumę: 0,6 średniej ważonej z toku studiów, 0,2 średniej arytmetycznej ocen pracy dyplomowej oraz 0,2 oceny egzaminu dyplomowego.

Seminarium jest kluczowym przedmiotem prowadzącym do osiągnięcia przez studentów kompetencji związanych z prowadzeniem działalności naukowej i służącym weryfikacji ich osiągnięcia – istotnych

w związku z profilem ogólnoakademickim ocenianego kierunku. Przy wyborze prowadzących kierujemy się przede wszystkim ich dorobkiem naukowym, doświadczeniem w prowadzeniu badań tematycznie związanych z problemami poruszonymi w treściach programowych kierunku. W trakcie seminarium studenci uczestniczą w procesie badawczym, choć stopień tej aktywności jest różny i zależy od tematyki pracy magisterskiej.

Szczegółowe zasady i formy weryfikacji efektów uczenia się:

a) możliwość przeprowadzania egzaminów w różnej formie:

- **ustnej, pisemnej** (z zastosowaniem zadań otwartych lub zamkniętych) lub **w sposób praktyczny**, a także **w połączeniu tych form**, o ile wymaga tego specyfika przedmiotu. Formę tę ustala koordynator przedmiotu. Szczegółowe wymagania i tryb uzyskiwania zaliczeń oraz składania egzaminów z poszczególnych przedmiotów i zajęć składowych, a **w szczególności forma zaliczenia lub egzaminu**, jego zakres oraz wykaz materiałów źródłowych i podręczników niezbędnych do przygotowania się, są ustalane przez kierowników właściwych jednostek dydaktycznych/koordynatorów przedmiotów i **podawane do wiadomości studentom przez prowadzącego na pierwszych zajęciach z przedmiotu.** (§ 40 Regulaminu studiów w UŁ). Świadomość konieczności oferowania różnorodnych metod sprawdzania efektów kształcenia z uwzględnieniem szczególnych potrzeb studentów podnoszą szkolenia organizowane dla pracowników dydaktycznych w zakresie dostępności i niepełnosprawności.
- Egzamin, w tym również egzamin dyplomowy, może być również przeprowadzony **zdalnie**, czyli poza siedzibą uczelni lub poza jej filią, przy użyciu środków komunikacji elektronicznej w trybie i na zasadach przeprowadzania egzaminów zdalnych określonych przez Rektora UŁ w drodze zarządzenia (§ 42 ust. 2a w zw. z § 56 ust. 1a Regulaminu studiów w UŁ).
- **Studentom ze szczególnymi potrzebami, w tym z niepełnosprawnościami**, przysługuje prawo uzyskiwania zaliczeń i składania egzaminów, w tym również egzaminów dyplomowych, **w formie alternatywnej**. Rozumie się przez to również uzyskiwanie zaliczeń oraz składanie egzaminów przy wsparciu asystenta lub tłumacza języka migowego, zgodnie z regulaminem [Akademickiego Centrum Wsparcia](#), określonym w zarządzeniu Rektora UŁ. Przed udzieleniem studentowi ze szczególnymi potrzebami zgody na odbywanie egzaminów i zaliczeń w formie alternatywnej Dziekan może zasięgnąć opinii Pełnomocnika Rektora UŁ ds. Osób z Niepełnosprawnościami, przy zachowaniu zasad przetwarzania danych osobowych. (§ 47 ust. 1 w zw. z § 56 ust. 6 Regulaminu studiów w UŁ)

b) zachowanie prawa do zdawania egzaminu w innym dniu – przysługuje studentowi, który nie przystąpił do egzaminu z uzasadnionych przyczyn, np. czasowej niezdolności do uczestnictwa w zajęciach potwierdzonej zaświadczeniem lekarskim lub innych wiarygodnych przyczyn uznanych przez prowadzącego zajęcia; student zachowuje prawo do zdawania egzaminu w innym dniu

wyznaczonym przez egzaminatora w ramach sesji egzaminacyjnej, pod warunkiem zgłoszenia się do egzaminatora niezwłocznie po ustąpieniu przyczyny nieobecności. (§ 42 ust. 10 Regulaminu studiów w UŁ).

c) **prawo do przesunięcia terminów składania egzaminów lub zaliczeń** – przysługuje w przypadku wystąpienia bezpośrednio przed rozpoczęciem sesji lub w czasie jej trwania zdarzeń, które uniemożliwiają składanie egzaminów lub zaliczeń kończących przedmiot w terminach sesji egzaminacyjnej, a w szczególności **w przypadku choroby studenta, zdarzenia losowego, urodzenia dziecka lub sprawowania nad nim opieki** albo wystąpienia innych uzasadnionych powodów, student ma prawo na swój wniosek ubiegać się o przesunięcie terminów składania egzaminów lub zaliczeń kończących przedmiot (§ 43 ust. 1 Regulaminu studiów w UŁ).

d) **indywidualny sposób rozliczania planu studiów w danym semestrze/roku akademickim w ramach Indywidualnej Organizacji Studiów** – IOS nie może oznaczać zwolnienia studenta z obowiązku osiągnięcia tych samych efektów uczenia się oraz uzyskiwania zaliczeń i składania egzaminów, może natomiast oznaczać pozwolenie na rozliczenie roczne. Prawo do IOS może być przyznane w szczególności ze względów zdrowotnych, w tym związanych z niepełnosprawnościami, ze stanem ciąży, losowych, opieki nad bliskimi osobami z niepełnosprawnościami, nad dziećmi, związanych z okresowym odbywaniem studiów poza UŁ (§ 34 Regulaminu studiów w UŁ). Prowadzący zajęcia umożliwią uzyskanie zaliczenia lub zdawanie egzaminu poza sesją, jeśli student korzysta z IOS (§38 ust. 10 Regulaminu studiów w UŁ).

e) **prawo do urlopu od zajęć z możliwością przystąpienia do weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się określonych w programie studiów** - w związku z chorobą, zdarzeniem losowym, urodzeniem dziecka, sprawowaniem nad nim opieki lub posiadaniem statusu sportowca albo z innych uzasadnionych powodów (§50 Regulaminu studiów w UŁ)

f) **zasady uznawania uzyskanych przez studenta osiągnięć (w tym punktów ECTS i ocen) uzyskanych podczas korzystania z programów mobilności** w kraju i za granicą (Erasmus+, Edukacja, NAWA, MOST lub innych programów realizowanych w ramach porozumień, w tym w ramach sieci UNIC) w zakresie, w jakim odpowiadają one efektom uczenia się na macierzystym kierunku studiów prowadzonych na UŁ lub tworzą indywidualny program studiów (§ 37 ust. 1 Regulaminu studiów w UŁ).

Bezstronność, rzetelność i przejrzystość procesu weryfikacji efektów uczenia się oraz wiarygodność i porównywalność ocen jest zapewniana poprzez:

- a) Sformułowanie kryteriów oceniania w sylabusach przedmiotów
- b) Możliwość przeprowadzenia **egzaminu komisyjnego** - jeżeli w terminie poprawkowym student otrzymał z egzaminu ocenę niedostateczną i zaszły okoliczności wskazujące na nieprawidłowy

przebieg egzaminu, Dziekan na wniosek studenta uzasadniony tymi okolicznościami, złożony w ciągu siedmiu dni od daty ogłoszenia wyników egzaminu lub z własnej inicjatywy – może zarządzić egzamin komisyjny. Uczestnikiem egzaminu komisyjnego, na prawach obserwatora, może być nauczyciel akademicki, który wystawił weryfikowaną ocenę. Jako obserwatorzy w egzaminie mogą uczestniczyć także: przedstawiciel samorządu studenckiego i opiekun roku oraz osoba wskazana przez studenta. Egzamin może się odbyć pomimo nieobecności przedstawiciela samorządu studenckiego, opiekuna roku albo obserwatora wskazanego przez studenta. (§ 44 Regulaminu studiów w UŁ).

c) **Możliwość wglądu przez studenta w pracę pisemną przygotowaną w ramach egzaminu / zaliczenia** - w przypadku przeprowadzania egzaminu lub zaliczenia w formie pisemnej oceniona praca pisemna powinna być udostępniona studentowi na jego wniosek. Praca pisemna przechowywana jest przez prowadzącego zajęcia przez okres 12 miesięcy od dnia ogłoszenia wyników egzaminu lub zaliczenia (§ 45 Regulaminu studiów w UŁ)

d) **Zasady ustalania średniej ocen z toku studiów** (§ 39 Regulaminu studiów w UŁ)

e) **Zasady ustalania ostatecznego wyniku studiów** (ocena na dyplomie) (§ 58 ust. 2 Regulaminu studiów w UŁ)

f) **Możliwość podwyższenia oceny z egzaminu magisterskiego** - Komisja egzaminacyjna może podwyższyć ocenę z tego egzaminu o pół stopnia (0,5) studentowi, który nie powtarzał semestru/roku, wyróżniał się w trakcie studiów oraz otrzymał bardzo dobre oceny z pracy dyplomowej i egzaminu dyplomowego albo z egzaminu dyplomowego, jeżeli program studiów nie przewiduje przygotowania pracy licencjackiej/inżynierskiej (§ 58 ust. 5 Regulaminu studiów w UŁ)

Zasady osiągnięcia efektów uczenia się w zakresie znajomości nowożytnego języka obcego na kierunkach studiów prowadzonych w Uniwersytecie Łódzkim reguluje [uchwała nr 206 Senatu UŁ z 18.06.2021](#), z późn. zmianami. Uchwała ustanawia wspólne dla całej uczelni zasady kształcenia językowego i weryfikacji znajomości języka obcego na poziomie B2 w czasie studiów licencjackich oraz jednolitych studiów magisterskich (w ich pierwszej połowie). Natomiast w odniesieniu do opanowania nowożytnego języka obcego na poziomie B2+ (język specjalistyczny), w ramach studiów 2. stopnia bądź późniejszych etapów jednolitych studiów magisterskich, uchwała przewiduje możliwość wyboru dla kierunku jednego z dwóch rozwiązań: nauki przedmiotu prowadzonego w nowożytnym języku obcym, zakończonej egzaminem przedmiotowym albo zdania egzaminu z języka obcego na poziomie B2+, poprzedzonego co najmniej 15-godzinnymi zajęciami przygotowującymi studenta do samodzielnej nauki do egzaminu.

Dla kierunku Prawo podatkowe i rachunkowość jako studiów 2. stopnia program studiów przewiduje osiągnięcie kwalifikacji w zakresie **znajomości nowożytnego języka obcego na poziomie B2+** poprzez **uczestnictwo w przedmiocie kierunkowym prowadzonym w takim języku i zaliczenie egzaminu z tego przedmiotu**. Student w IV semestrze studiów wybiera przedmiot w ramach modułu wybieralnego w języku obcym. Moduł wybieralny w języku obcym jest prowadzony w formie konwersatorium, w wymiarze 20 godz. (identycznym dla wszystkich studiów II stopnia lub jednolitych studiów magisterskich stacjonarnych i niestacjonarnych) i kończy się egzaminem. Oferta przedmiotów modułu wybieralnego w językach obcych jest przyjmowana cyklicznie na kolejny rok akademicki, a tematyka przedmiotów jest specjalistyczna i powiązana z aktualnymi badaniami prowadzonymi przez pracowników WPiA UŁ i WZ UŁ. Zajęcia prowadzone są przez nauczycieli akademickich o odpowiednich kompetencjach nie tylko merytorycznych, ale i językowych, potwierdzonych odpowiednimi certyfikatami lub doświadczeniem praktycznym (jak obcojęzyczne publikacje, referaty na konferencjach międzynarodowych, zajęcia na zagranicznych uczelniach itp.). Przedmiotowe treści kształcenia, metodykę zajęć oraz sposób weryfikacji efektów uczenia się (tj. formę, zakres i zasady egzaminu) określa prowadzący zajęcia w sylabusie przedmiotu. W dużym stopniu są one jednak zdeterminowane celami i formą zajęć. Konwersatorium to zajęcia prowadzone metodami poszukującymi, przede wszystkim metodami problemowymi (klasyczna problemowa, sytuacyjna, „burza mózgów”) oraz metodami dyskusji, wykorzystujące też metody studium przypadku czy projektu. Celem zajęć jest pogłębianie wiedzy z zakresu określonej tematyki i umiejętności rozwiązywania problemów badawczych z jej wykorzystaniem, rozwijanie umiejętności niezbędnych w prowadzeniu badań naukowych i przedstawianiu ich rezultatów, a także kształtowanie kompetencji społecznych w interakcji z prowadzącym i z grupą. Prowadzenie tego rodzaju zajęć w języku obcym dodatkowo zapewnia osiągnięcie kwalifikacji w zakresie posługiwania się językiem obcym na poziomie B2+ poprzez pogłębianie znajomości specjalistycznej terminologii i umiejętności jej wykorzystywania w praktyce, umiejętności wypowiedzi akademickiej w języku obcym w mowie i w piśmie oraz przygotowanie do pracy, w szczególności pracy badawczej w międzynarodowym środowisku. Stosowane przez prowadzących formy zaliczenia egzaminu (m.in. esej, referat, prezentacja, forma mieszana) zapewniają weryfikację zarówno przedmiotowych, jak i językowych efektów uczenia się przewidzianych w programie studiów i sylabusie przedmiotu.

[Biuro Karier Uniwersytetu Łódzkiego](#) monitoruje losy absolwentek i absolwentów kierunku na rynku pracy i ich działalność zawodową poprzez badanie „Monitoring karier zawodowych absolwentów Uniwersytetu Łódzkiego”, które odbywa się na grupie absolwentów po upływie roku od ukończenia przez nich studiów. Badanie przeprowadzane jest w formie ankiety udostępnionej

absolwentom UŁ drogą elektroniczną. Wyniki badania ankietowego przeprowadzonego na grupie absolwentów, którzy uzyskali tytuł zawodowy w roku akademickim.

Według badań obejmujących lata 2019-2022 studentki i studenci kierunku w przeciągu roku obejmującego badanie znajdowali w przeważającej większości zatrudnienie na rynku pracy w obszarach zgodnych z ich kierunkiem studiów lub pokrewnych.

- 2019 r. – 85.71% badanych pracowało zawodowo z czego: a) 82.14% na podstawie umowy o pracę, b) 57.14% w obszarze Księgowość/Audyt/Podatki, 25.00% w obszarze Finanse/Ekonomia, 21.43% w obszarze Administracja, 7.14% w obszarze Prawo.

- 2020 r. – 85.71% badanych pracowało zawodowo z czego: a) 85.71% na podstawie umowy o pracę, b) 38.10% w obszarze Księgowość/Audyt/Podatki, 28.57% w obszarze Finanse/Ekonomia, 19.05% w obszarze Administracja.

- 2021 r. – 95.24% badanych pracowało zawodowo z czego: a) 95.24% na podstawie umowy o pracę, b) 47.62% w obszarze Księgowość/Audyt/Podatki, 23.81% w obszarze Administracja, 14.29% w obszarze Prawo, 9.52% w obszarze Finanse/Ekonomia.

- 2022 r. – 100.00% badanych pracowało zawodowo z czego: a) 80.00% na podstawie umowy o pracę, b) 80.00% w obszarze Księgowość/Audyt/Podatki, 20.00% w obszarze Administracja, 10.00% w obszarze Prawo, 10.00% w obszarze Finanse/Ekonomia.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
Nie dotyczy – nie przedstawiono zaleceń w poprzedniej ocenie		

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 3:

1. Możliwość uznania efektów uczenia się osiągniętych przez studenta poza realizacją programu studiów w ramach innej działalności akademickiej (obozy naukowe, szkoły letnie/zimowe, indywidualne projekty badawcze, itp.).
2. Zwalnianie studentów z opłat za dodatkowe punkty ECTS uzyskiwane w przypadku chęci zaliczenia, w celu rozwijania własnych zainteresowań i kompetencji, dodatkowego przedmiotu z programu innego kierunku studiów prowadzonego przez WPiA czy WZ UŁ.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Polityka kadrowa ukierunkowana jest na realizację celów ustawowych wyznaczonych ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz.U. 2023 r., poz. 742), tj. prowadzenie najwyższej jakości kształcenia oraz działalności naukowej, w powiązaniu ze [Strategią Uniwersytetu Łódzkiego](#) i Strategiami obu Wydziałów.

Celem prowadzonej polityki personalnej jest zapewnienie kadry naukowej, która posiada odpowiednie kompetencje badawcze i dydaktyczne w obszarach strategicznego rozwoju Wydziałów, oraz kadry administracyjnej o wysokich umiejętnościach wspierania środowiska akademickiego.

Polityka kadrowa opiera się na utrzymywaniu zasobu kadrowego zapewniającego prawidłową realizację zajęć przez nauczycieli akademickich posiadających wysokie kompetencje i doświadczenie, nie tylko w prowadzeniu badań i dydaktyki, ale także doświadczenie i wiedzę o funkcjonowaniu systemu podatkowego i rachunkowości w praktyce, z uwzględnieniem okresowych potrzeb zatrudnienia do realizacji zajęć innych osób, które posiadają właściwe kompetencje i doświadczenie.

Zajęcia na kierunku Prawo podatkowe i rachunkowość w roku akademickim 2023/2024 prowadzone są przez: 36 osób, w tym 1 pracownika z tytułem naukowym profesora, 10 pracowników ze stopniem doktora habilitowanego, 21 pracowników ze stopniem doktora oraz 4 osób z tytułem magistra (w tym jedna magistra inżyniera). 53% prowadzących zajęcia stanowią pracownicy Wydziału Zarządzania UŁ, a 47% pracownicy Wydziału Prawa i Administracji UŁ.

W latach 2019-2023 wśród pracowników realizujących badania naukowe związane z ocenianym kierunkiem studiów: stopień doktora nauk prawnych otrzymały – 3 osoby, zaś stopień naukowy doktora habilitowanego – 2 osoby.

Główne kierunki badań naukowych prowadzonych na WPiA i WZ, związane z kierunkiem Prawo podatkowe i rachunkowość obejmowały w szczególności: opodatkowanie dochodu w prawie polskim,

międzynarodowe prawo podatkowe, wprowadzenie do prawa podatkowego, postępowanie podatkowe, rachunkowość finansową, system rachunkowości przedsiębiorstw, problemy współczesnej sprawozdawczości finansowej i niefinansowej oraz audytu, implementację międzynarodowych regulacji rachunkowości, rozwój oraz zastosowanie metod rachunkowości zarządczej w organizacjach.

Utworzone w 1997 r. na WPiA UŁ [Centrum Dokumentacji i Studiów Podatkowych UŁ \(CDiSP UŁ\)](#) jest uznanym międzynarodowo, wiodącym w Polsce i w Europie ośrodkiem badań nad prawem i systemami podatkowymi w wymiarze krajowym i ponadnarodowym. Centrum kieruje dr hab. prof. UŁ Ziemowit Kukulski. Działalność naukowa Centrum, wraz z dorobkiem Łódzkiej Szkoły Rachunkowości, stanowiła fundament dla stworzenia ogólnoakademickiego kierunku studiów II stopnia Prawo podatkowe i rachunkowość.

Zainteresowania naukowe pracowników prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku dotyczą:

- zasadniczych kwestii związanych z wynikającym z Konstytucji RP oraz Ordynacji podatkowej stopniem bezpieczeństwa prawnego podatnika przy określaniu ciężaru podatkowego oraz instrumentów jego zapewnienia;
- problematyki naruszania w Polsce praw podatnika, następującego w dalszym ciągu w toku stanowienia i stosowania prawa, a w konsekwencji związanej z tym potrzeby wzmocnienia systemu ochrony na przykład przez wprowadzenie do polskiego systemu podatkowego Karty Praw Podatnika o charakterze normatywnym (jako nowego instrumentu ochrony);
- zagadnień związanych z instytucją wznowienia postępowania podatkowego, w szczególności w sytuacji, w której jako podstawa jej uruchomienia wskazywane są nowe okoliczności faktyczne i nowe dowody (art. 240 § 1 pkt 5 Ordynacji podatkowej);
- problematyki wprowadzania do polskiego systemu prawnego klauzuli przeciwdziałającej obejściu prawa podatkowego;
- zagadnień związanych z rachunkowością finansową, podatkową i zarządczą;
- usytuowania podatków w systemie rachunkowości, rachunkowości finansowej i jej powiązania z regulacjami podatkowymi, szczególnie z podatkiem dochodowym od osób prawnych;
- sprawozdawczości finansowej i raportowania niefinansowego;
- zarządzania finansami, w tym zarządzania płynnością finansową;

- zagadnień z obszaru nauk o zarządzaniu: teorii organizacji i zarządzania, społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw, zarządzania strategicznego, współczesnych problemów zarządzania (m.in. technologie cyfrowe, modele biznesu).

Szczególnie istotnym dla rozwoju kierunku Prawo podatkowe i rachunkowość osiągnięciem jest monografia pracowników WZ UŁ **stanowiąca efekt wieloletnich badań** nad relacjami systemu rachunkowości i podatku dochodowego - [Walińska E., Wencel A., Firkowska-Jakobsze Z., Podatek dochodowy w systemie rachunkowości jednostki – pomiar, ewidencja i ujęcie w sprawozdaniu finansowym \(Łódź, 2023\)](#). Celem głównym niniejszej monografii jest identyfikacja kluczowych relacji podatku dochodowego – tradycyjnego CIT oraz estońskiego CIT – z systemem rachunkowości jednostki – z perspektywy jej polityki rachunkowości, ksiąg rachunkowych i sprawozdań finansowych. Rozważania w niej zawarte dotyczą w przeważającej części klasycznego CIT, z uwagi na fakt, iż nadal – pomimo wprowadzenia e-CIT – pozostaje on dominującą formą rozliczenia podatku dochodowego osób prawnych w Polsce.

Bardzo istotne osiągnięcia prezentujące wyniki prowadzonych badań naukowych stanowią także monografie przyporządkowane do dyscypliny nauk prawnych: [Nowak T., Konstytucja i Ordynacja podatkowa jako instrumenty zapewnienia bezpieczeństwa prawnego podatnika przy określaniu ciężaru podatkowego \(Warszawa, 2020\)](#); [Strzelec D., Wznowienie postępowania podatkowego w przypadku nowych okoliczności faktycznych lub nowych dowodów \(Warszawa, 2020\)](#); [Nykiel W., Sęk M., Karta Praw Podatnika. Nowy instrument ochrony praw polskiego podatnika \(Łódź, 2022\)](#); [Łukawska-Białogłowska D., Wprowadzanie klauzuli przeciwdziałającej obejściu prawa podatkowego do polskiego systemu prawnego \(Łódź, 2020\)](#).

Wśród najważniejszych osiągnięć związanych z dorobkiem publikacyjnym kadry ocenianego kierunku, z ostatnich 5 lat należy wskazać również otrzymanie przez trójkę pracowników – Mikołaja Turzyńskiego, Sławomira Jędrzejewskiego i Annę Szychtę – Nagrody Honorowej przyznanej przez Zarząd Główny oraz Radę Naukową Stowarzyszenia Księgowych w Polsce (2019) za pracę zbiorową pod tytułem "[Rachunkowość w Polsce w okresie międzywojennym 1918-1939](#)".

Ponadto pracownicy prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku są autorami i współautorami wiodących na rynku wydawniczym w Polsce podręczników i komentarzy. Wśród najważniejszych można wymienić:

- Czajor P., Jurewicz A., Michalak M., Walińska E., Wencel A., Wolters Kluwer, Warszawa 2020, [System rachunkowości finansowej. Zasady pomiaru, ewidencji i prezentacji](#), Wolters Kluwer, Warszawa 2020;

- [Meritum Rachunkowość. Rachunkowość i sprawozdawczość finansowa](#), Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2021 (praca zbiorowa pod redakcją merytoryczną E. Walińskiej);
- [Ustawa o rachunkowości. Komentarz](#), Wolters Kluwer Polska, wydanie 6, Warszawa 2023 (praca zbiorowa pod redakcją merytoryczną E. Walińskiej).
- Mazuchowska B., Piłacik J., Śnieżek E., Wiatr M., Żurawska J., Stępień-Andrzejewska J., [Rachunkowość. Podstawy, wykłady, przykłady, zadania, testy](#), E. Śnieżek (red.), Wydawnictwo Nieoczywiste, Warszawa 2021;
- R. Ignatowski (red.), [Zaawansowana rachunkowość finansowa. Problemy i zadania](#), Wydawnictwo CCAE, Łódź 2018;
- Bekrycht T., Leszczyński J., Łabieniec P., [Podstawy doktryny prawnej](#), Seria Akademicka, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2021;
- Katner W. (red.) Byczko S., Janeta J., Kappes A. [i in.], [Prawo gospodarcze i handlowe](#), Seria Akademicka, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2023.

Szczegółowy wykaz publikacji osób prowadzących zajęcia ze studentami na ocenianym kierunku znajduje się w załączniku nr 2, część I, pkt. 4.

Pracownicy WPiA i WZ realizowali również **projekty badawcze** (dane dostępne m.in. w systemie [SON UŁ, POL-ON](#)), w tym finansowane ze źródeł zewnętrznych, których wyniki wykorzystywali następnie w procesie dydaktycznym - w trakcie prowadzonych przez siebie zajęć, w szczególności zajęć wymagających aktywności ze strony studentów, czyli ćwiczeń, konwersatoriów czy seminariów magisterskich. Miało to istotny wpływ na jakość kształcenia, zwłaszcza poprzez wzmacnianie motywacji studentów do samodzielnego poszerzania wiedzy i kreatywnego rozwiązywania problemów.

Spośród realizowanych na WPiA projektów jako przykład wskazać można grant nt.

[“Odpowiedzialność dyrektorów za zaległości podatkowe angielskiej private company limited by shares w świetle niemieckiego prawa podatkowego”](#), pozyskany przez dr. Łukasza Pajora. Celem badań prowadzonych w ramach tego projektu było poszukiwanie optymalnego rozwiązania problemu związanego z prowadzeniem na terytorium Polski działalności gospodarczej przez spółki prawa obcego, a polegającego na pociąganiu do odpowiedzialności za powstawanie zaległości podatkowych. Badania zmierzały także do ustalenia dopuszczalności pociągnięcia do odpowiedzialności wspólnika spółki osobowej lub członka zarządu spółki kapitałowej prawa obcego za ich zaległości podatkowe na podstawie aktualnie obowiązujących przepisów ustawy z 29.08.1997 r. Ordynacja podatkowa, na tle doświadczeń niemieckich, charakteryzujących się zakładaniem przez coraz większą liczbę obywateli

Niemiec angielskiej private company limited by share, zamiast niemieckiej Gesellschaft mit beschränkter Haftung.

Jako przykłady realizowanych na WZ projektów można wymienić:

- Projekt IDUB - „Wpływ standaryzacji zasad rachunkowości na sprawozdawczość finansową jednostek gospodarczych w wymiarze jej jakości, praktyki sporządzania i użyteczności informacyjnej”, którego kierownikiem jest Radosław Ignatowski. W skład zespołu wchodzi pracownicy prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku - E. Walińska, A. Wencel, M. Michalak, P. Sekuła. Projekt koncentruje się na standaryzacji rachunkowości, u której podstaw leży tworzenie norm sporządzania, prezentacji i wykorzystywania SF w podejmowaniu decyzji gospodarczych. Przyczynia się ona do generowania wysokiej jakości informacji finansowych (oraz powiązanych z nimi informacji niefinansowych w obszarze ESG - Environment, Social, Governance - zrównoważonego rozwoju jednostek gospodarczych), które gwarantują właściwy rozwój całej gospodarki. Badania są prowadzone przez zespół badawczy, wywodzący się głównie z Łódzkiej Szkoły Rachunkowości (ŁSzR). Ranga zespołu badawczego jest wysoka, czego dowodzi powierzenie mu opracowania 5 z 15 KSR oraz 6 z 11 Stanowisk Komitetu. Potwierdza to istotną rolę ŁSzR w kształtowaniu systemu rachunkowości w wymiarze społecznym, widocznym zarówno na poziomie naukowym, regulacyjnym, jak i praktycznym. Beneficjentami prowadzonych działań i ich rezultatów są w szczególności: przedsiębiorcy i inne organizacje sporządzające sprawozdania finansowe, środowisko księgowych, biegłych rewidentów, doradców podatkowych i prawników, środowisko naukowe, organy regulujące gospodarkę, a także wszyscy użytkownicy SF (m.in. banki, kontrahenci czy inwestorzy).
- PROJEKT NCN – „Wpływ koncepcji zrównoważonego rozwoju i społecznej odpowiedzialności na rozwój systemu rachunkowości podmiotów gospodarczych” (2018) Granty dla młodych naukowców, którego kierownikiem była Joanna Piłacik. Główny cel badań stanowiło określenie roli koncepcji zrównoważonego rozwoju i społecznej odpowiedzialności na znaczenia współczesnego systemu rachunkowości w pozyskiwaniu informacji o działalności społecznej odpowiedzialności przez podmioty gospodarcze. W projekcie zrealizowano m.in. następujące prace: opracowanie metody identyfikacji oraz pomiaru kosztów społecznej odpowiedzialności Lasów Państwowych w kontekście zadań związanych z pozaprodukcyjnymi funkcjami lasów (studium przypadku); analizę i prezentację proponowanej modyfikacji modelowego układu zbilansowanej karty wyników dla Lasów Państwowych.

Nadrzędną i niezmienną zasadą obowiązującą przy obsadzie zajęć dydaktycznych jest **zgodność dorobku naukowego i kompetencji dydaktycznych pracownika z przedmiotem prowadzonych zajęć**. Kadra prowadząca zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku posiada wysokie kwalifikacje, zarówno badawcze, jak i metodyczne, dzięki czemu jest odpowiednio przygotowana do prowadzenia

zajęć akademickich. Należy podkreślić, że pracownicy obu Wydziałów mają w znakomitej większości doświadczenie praktyczne związane z ocenianym kierunkiem. Należy rozróżnić zajęcia z przedmiotów podstawowych dla kierunku Prawo podatkowe i rachunkowość, których prowadzenie zostaje powierzone pracownikom katedry specjalizującej się w tematyce danego przedmiotu, od zajęć specjalistycznych (zarówno obowiązkowych, jak i tych do wyboru przez studenta), które powierzane są konkretnym osobom posiadającym specjalistyczną wiedzę w konkretnej tematyce, potwierdzoną dorobkiem publikacyjnym lub doświadczeniem praktycznym zdobytym poza uczelnią. W tym ostatnim przypadku należy podkreślić, że część kadry dydaktycznej prowadzącej zajęcia na ocenianym kierunku jednocześnie wykonuje zawód: doradcy podatkowego, sędziego, radcy prawnego, adwokata, notariusza, biegłego rewidenta. Ponadto pracownicy WPIA i WZ pełnią ważne funkcje publiczne m.in.: Przewodniczącej Komisji ds. rozwoju zawodów związanych z rachunkowością, działającej w SKwP, (prof. dr hab. Ewa Walińska), Przewodniczącego – Wydziału V – Podatkowego Kolegium Polskiego Instytutu Notarialnego POLINot (dr hab. Ziemowit Kukulski, prof. UŁ), Przewodniczącego Zarządu Łódzkiego Oddziału Krajowej Izby Doradców Podatkowych (dr hab. Dariusz Strzelec, prof. UŁ). Posiadają także różnorodne doświadczenie zawodowe związane ze współpracą z organizacjami krajowymi i zagranicznymi, w tym z: Krajowym Komitetem Standardów Rachunkowości (KSR), Stowarzyszeniem Księgowych w Polsce (SKwP), w tym z Radą Naukową SKwP, Polską Izbą Biegłych Rewidentów (PIBR), Komisją Nadzoru Audytowego (KNA, zastąpionej z początkiem 2020 r. przez Polską Agencję Nadzoru Audytowego na mocy ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym).

Za dobór nauczycieli pod względem zgodności ich kwalifikacji z tematyką prowadzonych zajęć odpowiedzialni są kierownicy katedr, do których przypisane są przedmioty realizowane na ocenianym kierunku studiów. Obsada ta pozostaje pod nadzorem Dziekana. SeminaRIA dyplomowe (magisterskie) są powiązane ściśle z tematyką badań, w tym projektów naukowych, realizowanych przez nauczycieli akademickich. Zajęcia seminaryjne są głównym przedmiotem, poprzez który studenci osiągają kompetencje związane z prowadzeniem działalności naukowej, kluczowe dla ogólnoakademickiego profilu ocenianego kierunku. W trakcie seminarium studenci uczestniczą w procesie badawczym realizując własne badania w ramach pracy magisterskiej. SeminaRIA prowadzą wyłącznie pracownicy ze stopniem co najmniej doktora.

System wspierania i motywowania kadry do rozwoju naukowego w UŁ jest rozbudowany i odbywa się na kilku płaszczyznach. Jego najistotniejszym elementem są organizowane wewnętrzne konkursy grantowe w ramach [Inicjatywy Doskonałości – Uczelni Badawczej \(IDUB\)](#). UŁ finansuje pomysły badawcze pracowników oraz wspiera rozwój i zacieśnianie współpracy z badaczami z zagranicy.

Motywowaniu pracowników służą również nagrody Rektora UŁ za działalność naukowo-badawczą, dydaktyczną i organizacyjną (indywidualne/zespołowe), system wynagrodzenia motywacyjnego uwzględniający osiągnięcia naukowe i aktywność dydaktyczną oraz system okresowej oceny pracowników w obszarze naukowym, dydaktycznym i organizacyjnym. Kilkoro z pracowników, którzy realizują zajęcia na kierunku Prawo podatkowe i rachunkowość została w ostatnich latach nagrodzona za swoje osiągnięcia przez Rektora UŁ (Agnieszka Krawczyk, Bartosz Kucharski, Paweł Książak, Ireneusz Nowak, Joanna Stępień-Andrzejewska, Dariusz Strzelec, Joanna Szwajcar, Michał Wiatr).

Możliwości wsparcia zwiększają się w ostatnim czasie w związku z dołączeniem przez UŁ w 2022 r. do sieci Uniwersytetów [Europejskich European University of Post-Industrial Cities \(UNIC\)](#). Dzięki temu pracownicy będą mogli korzystać z edukacji i zdobywać doświadczenia zawodowe w uczelniach partnerskich w ramach wspólnie rozwijanych innowacyjnych projektów.

Ponadto pracownicy są wspierani w związku z możliwością odbywania zagranicznych wyjazdów dydaktycznych lub dydaktyczno-szkoleniowych w ramach programu [ERASMUS+](#). Uczestniczą również w realizowanym na WPIA [projekcie „Mistrzowie dydaktyki” \(współfinansowanym ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego\)](#). Celem tego projektu jest podniesienie kompetencji kadry akademickiej w zakresie stosowania nowoczesnych, innowacyjnych metod dydaktycznych, takich jak stosowanie metody tutoring w kształceniu.

Bardzo istotnym elementem polityki kadrowej na obu Wydziałach są systemy motywujące pracowników do rozwoju naukowego oraz podnoszenia kompetencji dydaktycznych, wśród których należy wyróżnić przejrzyste zasady przyznawania dodatków motywacyjnych oraz wewnętrzne regulacje Wydziałowe polegające na przyznawaniu nagród, premii i wsparcia finansowego badań naukowych.

Elementem wsparcia rozwoju naukowego jest również możliwość dofinansowania przez Dziekana WPIA wydania monografii i aktywnego udziału pracownika w konferencji organizowanej przez zagraniczną jednostkę naukową, a także korekty tłumaczenia artykułu w czasopiśmie naukowym. Pomocy udzielają także działające na WPIA: International Office oraz Zespół ds. projektów.

Rozwój naukowy pracowników wspierany jest również na WZ UŁ. Wyniki oceny okresowej nauczycieli akademickich stanowią podstawę: przyznania im przez Dziekana WZ UŁ dodatku do wynagrodzeń, uzyskania dodatkowych środków KNOWBASE na finansowanie rozwoju naukowego oraz nagrody Dziekana za osiągnięcia naukowe i osiągnięcia dydaktyczno-organizacyjne. Dziekan WZ UŁ przyznaje również nagrody dla pracowników Wydziału za najwyższą punktowaną publikacją naukową oraz za

zasługi w zakresie promocji nauki (osobie, która poprzez swoją aktywność w mediach wypracowała najwyższy ekwiwalent reklamowy w danym roku akademickim).

Rekrutacja nowych pracowników uwzględnia cele dydaktyczne Wydziałów i Uczelni (m. in. kształcenie wysoko wyspecjalizowanych kadr administracji skarbowej, przyszłych doradców podatkowych, interdyscyplinarne programy kształcenia, kształcenie odpowiadające potrzebom otoczenia społeczno-gospodarczego, kształcenie studentów zagranicznych).

Rekrutacja odbywa się poprzez przeprowadzanie otwartych konkursów (nawiązanie pierwszego stosunku pracy w wymiarze przekraczającym połowę pełnego wymiaru czasu pracy), których tryb i warunki przeprowadzania określa [Statut UŁ](#). Potrzebę przeprowadzenia konkursu opiniuje Rada Wydziału. Oceny spełnienia wymagań konkursowych dokonuje, powołana przez Rektora UŁ, komisja konkursowa, w której skład wchodzi dziekan, kierownik jednostki organizacyjnej, w której skład wejść ma osoba zatrudniona i trzech nauczycieli akademickich reprezentujących tą samą lub pokrewną dyscyplinę naukową. Ocena spełnienia wymagań konkursowych przez komisje odbywa się z uwzględnieniem warunków przewidzianych w [zarządzeniu nr 58 Rektora UŁ z dnia 20 grudnia 2019 r. w sprawie określenia szczegółowych kryteriów oceny osiągnięć naukowych i dydaktycznych wymaganych do zatrudnienia nauczycieli akademickich na stanowisku profesora uczelni i stanowisku adiunkta \(ze zm.\)](#).

Ocena kadry akademickiej Wydziałów uwzględnia wszystkie kryteria istotne w pracy dydaktycznej, badawczo-dydaktycznej lub badawczej. Nauczyciele akademicy podlegają ocenie okresowej w zakresie prowadzenie działalności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej ([Zarządzenie Rektora nr 54 Rektora UŁ z dnia 19 grudnia 2019 r ze zm.](#)). Wyniki oceny okresowej nauczycieli akademickich stanowią jeden z kluczowych elementów uwzględnianych przy ich awansach naukowych oraz decyzjach o przedłużeniu zatrudnienia.

Narzędziami weryfikacji jakości prowadzonej działalności dydaktycznej w obszarze kształcenia są także oceny studentów oraz hospitacje. Uniwersytet Łódzki zapewnia studentom możliwość dokonania oceny nauczyciela akademickiego w zakresie wypełniania przez niego obowiązków związanych z kształceniem ([Zarządzenie nr 157 z 2 czerwca 2021 r. w sprawie: zasad dokonywania oceny nauczyciela akademickiego w zakresie wypełniania przez niego obowiązków związanych z kształceniem](#)).

Studenci wypełniają elektroniczne, anonimowe ankiety dotyczące sposobu prowadzenia zajęć przez nauczyciela akademickiego. Wyniki ankiet analizowane są przez prodekanów ds. kształcenia, w celu pozyskania informacji o odbiorze procesu dydaktycznego przez studentów i przedsięwzięcia działań zmierzających do wyeliminowania nieprawidłowości. Wyniki ankietyzacji analizowane są także na

szczeblu jednostek organizacyjnych Wydziałów. Monitorowanie jakości procesu kształcenia odbywa się również poprzez hospitacje zajęć pracowników, dokonywane przez kierowników jednostek organizacyjnych Wydziału, w których zatrudniony jest nauczyciel akademicki ([Zarządzenie nr 19 Dziekana Wydziału Prawa i Administracji UŁ z dnia 12 września 2011 r. w sprawie przeprowadzania hospitacji zajęć na Wydziale Prawa i Administracji UŁ, Zarządzenie nr 44 Dziekana Wydziału Prawa i Administracji UŁ z dnia 7 listopada 2023 r. w sprawie przeprowadzania hospitacji zajęć na Wydziale Prawa i Administracji UŁ](#)).

Osiągnięcia dydaktyczne każdego pracownika są oceniane przez Prodziekana ds. Studenckich oraz Prodziekana ds. Jakości Kształcenia i Współpracy z Otoczeniem na Wydziale Zarządzania i Prodziekana ds. kształcenia na Wydziale Prawa i Administracji UŁ. Przedmiotem analizy są przede wszystkim:

- nagrodzone prace licencjackie i magisterskie – konkursy na Wydziale Zarządzania i poza nim,
- autorstwo lub współautorstwo podręcznika akademickiego, przewodników metodycznych, materiałów pomocniczych do ćwiczeń, itp.,
- współpraca z otoczeniem,
- doskonalenie metod nauczania,
- zaangażowanie w proces dydaktyczny – m.in. organizacja konferencji, warsztatów dydaktycznych.

Osiągnięcia dydaktyczne omawiane są na posiedzeniach Komisji ds. Jakości Kształcenia oraz prezentowane cyklicznie na Radzie Wydziału.

W celu monitorowania rozwoju naukowego pracowników badawczo- dydaktycznych i badawczych Wydziału Prawa i Administracji oraz planów badawczych został wprowadzony system sprawozdawczości prowadzonych badań i dorobku publikacyjnego nauczycieli akademickich ([Zarządzenie nr 45 Dziekana Wydziału Prawa i Administracji UŁ z dnia 17 listopada 2023 r. w sprawie: składania sprawozdań z prowadzonych badań naukowych oraz sposobu raportowania dorobku publikacyjnego](#)). Na Wydziale Zarządzania UŁ osiągnięcia naukowe pracowników są na bieżąco monitorowane przez Prodziekana ds. Nauki i Rozwoju, który ustala indywidualny plan rozwoju naukowego, uzgadniany z pracownikiem na okres oceny ewaluacyjnej dyscypliny naukowej. Plany naukowe pracowników są: dyskutowane w trakcie indywidualnych spotkań z pracownikiem, cyklicznie prezentowane na Radach Wydziału i Komisji ds. Dyscypliny Nauki o Zarządzaniu i Jakości oraz na bieżąco omawiane na zebraniach Dziekana z Kierownikami Katedr.

Wnioski płynące z analizy wyników ocen pracowniczych, ankietyzacji, hospitacji zajęć oraz sprawozdań z prowadzonych badań naukowych, dokonywanej, tak na poziomie Wydziałów, jak i jego jednostek organizacyjnych, służą ustaleniu zapotrzebowania pracowników na dodatkowe wsparcie

w postaci szkoleń podnoszących ich kompetencje dydaktyczne, wsparcie organizacyjne w zakresie pozyskiwania źródeł finansowania prowadzonych badań, wsparcie w ustaleniu polityki publikacyjnej

Podnoszeniu kompetencji dydaktycznych służą organizowane na UŁ bezpłatne szkolenia z zakresu dostępności oraz uwzględniania szczególnych potrzeb studentów (np. w r. a. 2022/23 nauczyciele akademicy brali udział w następujących certyfikowanych szkoleniach rozwijających kompetencje dydaktyczne: „Zapewnianie dostępności na podstawie ustaw dostępnościowych”, „Metodyka kształcenia studentów z różnymi rodzajami niepełnosprawności”, „Świadomość niepełnosprawności”, „Zaburzenia psychiczne w kontekście działalności akademickiej”, „Radzenie sobie w sytuacjach trudnych ze studentami” i „Komunikacja interpersonalna z elementami asertywności”). Pracownicy biorą również udział w bezpłatnych szkoleniach organizowanych przez Zespół Doskonałości Dydaktycznej oraz w szkoleniach organizowanych w wyniku realizacji celów wynikających z dokumentu [GEP 2022-2024 \(Plan na rzecz równych szans\)](#). Ponadto w celu podnoszenia kwalifikacji dydaktycznych Centrum Rozwoju Dydaktyki WZ UŁ zorganizowało, w latach 2019-2023, kilkadziesiąt szkoleń. W roku 2023 rozpoczęto organizację cyklu spotkań dla pracowników naukowo-dydaktycznych [WZ UŁ „Dydaktyka \(nie\)zmiennie”](#) poświęconych różnym aspektom procesu dydaktycznego, w tym: wyzwaniom współczesnej dydaktyki, planom na rok akademicki 2023/2024, grywalizacji zajęć dydaktycznych.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
Nie dotyczy – nie przedstawiono zaleceń w poprzedniej ocenie		

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 4:

1. Kadra prowadząca zajęcia na kierunku Prawo podatkowe i rachunkowość posiada liczne osiągnięcia naukowe, dydaktyczne, a także różnorodne doświadczenie zawodowe związane z pełnieniem m.in. funkcji publicznych. Część pracowników wykonuje jednocześnie zawód: sędziego, adwokata, radcy prawnego, notariusza, doradcy podatkowego, biegłego rewidenta. Ponadto pracownicy pełnią ważne funkcje publiczne. Posiadają także różnorodne doświadczenie zawodowe związane ze współpracą z organizacjami krajowymi i zagranicznymi.

2. Podnoszeniu kompetencji dydaktycznych służą [organizowane na Uł bezpłatne szkolenia z zakresu dostępności oraz uwzględniania szczególnych potrzeb studentów](#) (np. w r. a. 2022/23 nauczyciele akademicy brali udział w następujących certyfikowanych szkoleniach rozwijających kompetencje dydaktyczne: „Zapewnianie dostępności na podstawie ustaw dostępnościowych”, „Metodyka kształcenia studentów z różnymi rodzajami niepełnosprawności”, „Świadomość niepełnosprawności”, „Zaburzenia psychiczne w kontekście działalności akademickiej”, „Radzenie sobie w sytuacjach trudnych ze studentami” i „Komunikacja interpersonalna z elementami asertywności”). Pracownicy biorą również udział w bezpłatnych [szkoleniach organizowanych przez Zespół Doskonałości Dydaktycznej](#) oraz [w szkoleniach organizowanych w wyniku realizacji celów wynikających z dokumentu GEP 2022-2024 \(Plan na rzecz równych szans\)](#). Ponadto w celu podnoszenia kwalifikacji dydaktycznych Centrum Rozwoju Dydaktyki WZ Uł zorganizowało, w latach 2019-2023, kilkadziesiąt szkoleń. W roku 2023 rozpoczęto organizację cyklu spotkań dla pracowników naukowo-dydaktycznych WZ Uł „Dydaktyka (nie)zmiennie” poświęconych różnym aspektom procesu dydaktycznego, w tym: wyzwaniom współczesnej dydaktyki, planom na rok akademicki 2023/2024, grywalizacji zajęć dydaktycznych.

3. W celu monitorowania rozwoju naukowego pracowników badawczo-dydaktycznych i badawczych WPiA Uł oraz planów badawczych na kolejny rok, został wprowadzony system sprawozdawczości prowadzonych badań i dorobku publikacyjnego nauczycieli akademickich ([Zarządzenie nr 45 Dziekana Wydziału Prawa i Administracji Uł z dnia 17 listopada 2023 r. w sprawie: składania sprawozdań z prowadzonych badań naukowych oraz sposobu raportowania dorobku publikacyjnego](#)).

4. Utworzenie w 1997 r. i działalność naukowa [Centrum Dokumentacji i Studiów Podatkowych Uł](#).

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Zajęcia na kierunku Prawo podatkowe i rachunkowość odbywają się co do zasady w budynku WPiA Uł.

Budynek WPiA wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną został oddany do użytkowania w październiku 2008 roku. Na powierzchni 21500m² powstało komfortowe, klimatyzowane zaplecze dydaktyczne, przystosowane również do potrzeb osób niepełnosprawnych. 4 przestronne aule wykładowe mogące pomieścić od 216 do 564 osób wyposażone w nowoczesny sprzęt multimedialny i system nagłośnieniowy gwarantują komfort zarówno wykładowcom jak i studentom. Wszystkie aule są wygłuszone, a ściany pokryte specjalną tkaniną co sprawia, że akustyka tych sal jest znakomita.

Kolejnych 5 sal wykładowych (147 miejsc każda) znajduje się w środkowej części budynku, w której również mieści się sala na 112 miejsc, urządzona na wzór sądowej sali rozpraw. Ponadto, Wydział posiada 16 sal dydaktycznych o pojemności od 24 do 76 miejsc oraz 27 sal seminaryjnych o liczbie miejsc od 21 do 76 i 4 pracownie komputerowe, z których dwie są ogólnodostępne (25 stanowisk komputerowych) z możliwością samodzielnego wydruku, oraz dwie sale dydaktyczne (36 stanowisk). Jest także jedna sala, która oprócz dedykowanego systemu nagłośnieniowego z 94 mikrofonami, projektorem i ekranem, posiada bezprzewodowy system głosowań. Wydział posiada salę do nauki cichej oraz kąciki wypoczynkowe usytuowane w okolicach dużych auli oraz biblioteki. Wszystkie sale, posiadają urządzenia audiowizualne oraz są podłączone do systemu klimatyzacji. W budynku dostępna jest sieć WiFi. Jest to sieć "eduroam", która umożliwi korzystanie z niej we wszystkich budynkach Uniwersytetu Łódzkiego i wszystkich instytucjach w Europie, które dołączyły do tej inicjatywy. Budynek WPiA wyposażony jest w książkomat, usytuowany przy wejściu do budynku, dostępny całą dobę.

Budynek WPiA UŁ został zaprojektowany jako **budynek bez barier**, co oznacza m.in.: możliwość podjazdu środkiem transportu pod same drzwi wejściowe budynku, brak progów w wejściach do budynku i do pomieszczeń, szerokie korytarze, szerokie drzwi, dobre oświetlenie budynku m.in. dzięki dużej liczbie przeszkleń, wyposażenie dużych sal wykładowych w dwa wejścia oraz wyposażenie auli 2-kondygnacyjnych w 2 wejścia na każdym poziomie. W wejściach do budynku od strony ulicy Pomorskiej oraz od strony ulicy Kopcińskiego zamontowano dwie sztuki znaczników Totupoint systemu nawigacyjno-informatycznego, przeznaczonego dla osób z dysfunkcją narządu wzroku. Ponadto osoby niedowidzące do budynku Wydziału mogą wejść z psem asystującym – oznaczenie takie znajduje się przy drzwiach wejściowych. Planowany jest także m.in. montaż map tyflograficznych, a także znaczników Totupoint na wszystkich kondygnacjach budynku, w tym przy wejściu do Biblioteki WPiA. Oczwistym ograniczeniem doskonalenia infrastruktury są środki finansowe.

Wydział dysponuje również 3 kamerami konferencyjnymi oraz 3 nowoczesnymi zestawami TV do wideokonferencji, w tym 1 mobilnym, które wspierają proces kształcenia (umożliwiają udział zdalny w zajęciach w czasie rzeczywistym) i prowadzenia badań osobom ze szczególnymi potrzebami. W zakresie technologii wspierających proces kształcenia WPiA dysponuje również 4 mikrofonami bezprzewodowymi dostosowanymi do szczególnych potrzeb studentów, 1 przenośną pętlą indukcyjną, jak również oprogramowaniem do konwertowania skanu dokumentu do wersji pdf, nadającej się do automatycznego odczytu. Trwają starania o uzyskanie środków na sfinansowanie kompleksowej modernizacji sprzętu audio-video w czterech największych aulach dydaktycznych.

Dostęp do pomieszczeń ułatwiają 4 windy, zatrzymujące się na wszystkich kondygnacjach, emitujące komunikaty głosowe i wyposażone w oznaczenia w j. Braille'a. Z dotacji na wsparcie procesu kształcenia i prowadzenia badań osób z niepełnosprawnościami zakupiono krzesło ewakuacyjne, które zapewnia bezpieczną ewakuację osoby o ograniczonej zdolności poruszania się po schodach. Krzesło znajduje się w pomieszczeniu nr 2.21 na poziomie 2 w budynku A. Wystąpiliśmy do Akademickiego Centrum Wsparcia z prośbą o opracowanie procedury ewakuacji osób ze szczególnymi potrzebami.

W budynku znajduje się 10 (po 2 na każdej kondygnacji) odpowiednio dostosowanych sanitariatów (w tym 1 uniwersalny, również z myślą o osobach niebinarnych) oraz 3 oznakowane miejsca parkingowe przed budynkiem dla osób z niepełnosprawnościami. Na 1 piętrze budynku został również wyodrębniony pokój dla rodzica z dzieckiem.

Jednostki WPIA zajmujące się obsługą studenta oferują **różnorodne formy komunikacji** - stacjonarną, telefoniczną, mailową z uwzględnieniem szczególnych potrzeb, w szczególności osób z dysfunkcjami słuchu oraz cudzoziemców. WPIA jest również przygotowany na przyjmowanie studentów ze specjalnymi potrzebami w ramach międzynarodowej wymiany akademickiej. International Office zapewnia w razie potrzeby indywidualne mediacje wykładowca – student (głównie w zakresie różnic kulturowych, które rzutują na oczekiwania związane z procesem edukacyjnym).

Portiernia Wydziału, International Office, Zespół ds. Projektów, a także Biblioteka WPIA są przygotowane do obsługi osób niskorosłych i poruszających się na wózku. W Dziale Obsługi Studenta zostały wyodrębnione pokoje cichej obsługi studenta (pok. 2.31, 2.26, 2,10) w którym studenci ze szczególnymi potrzebami mogą skorzystać z dyskretnej obsługi, gdy chcą załatwić ważne sprawy.

W Bibliotece znajduje się przestronna czytelnia (z przeszkloną w całości 1 ścianą) z możliwością podpięcia własnego laptopa, ponadto utworzono w niej pokój cichej nauki dla studentów ze szczególnymi potrzebami. Użytkownicy Biblioteki mają zapewniony zdalny dostęp do bibliotecznych zasobów elektronicznych, mogą skorzystać z usługi skanowania materiałów bibliotecznych z księgozbioru Biblioteki, a także z księżkomatu usytuowanego przy wejściu do budynku WPIA od strony ul. Pomorskiej, czynnego całą dobę; w wypożyczalni znajduje się ponadto stanowisko przystosowane dla osób ze szczególnymi potrzebami. W ramach doskonalenia infrastruktury i zasobów w Bibliotece WPIA planowane są m.in. zakup sprzętu do stanowisk w Czytelni Biblioteki, Pokoju Cichej Nauki, Pracowni Komputerowej i stanowiska Czytelnika w Wypożyczalni – powiększalnik, klawiatura kontrastowa, lupy (dla osób z dysfunkcją wzroku), skaner; instalacja pętli indukcyjnej w Wypożyczalni, wyodrębnienie pokoju dla pracy indywidualnej Czytelnika (pokój 0.43);

umożliwienie dostępu do kolekcji książek znajdującej się w Bibliotece Cyfrowej UŁ oraz skanowanie materiałów bibliotecznych dla osób wskazanych przez ACW UŁ.

[Strona internetowa WPiA](#), stanowiąca część Multiportalu UŁ, jest zgodna z wymogami dostępności cyfrowej. Wnioski oraz formularze dotyczące toku studiów i prowadzenia działalności naukowej, a także materiały promujące inicjatywy i wydarzenia udostępnione w poprzednich latach na stronie internetowej WPiA oraz na [kanale WPiA UŁ na YouTube](#) są stopniowo i konsekwentnie dostosowywane do wymogów dostępności cyfrowej. W celu rozpowszechniania informacji o wsparciu przysługującym studentom ze szczególnymi potrzebami oraz pracownikom zobowiązanym do ich uwzględniania została uruchomiona podstrona "[Wsparcie-Dostępność](#)" na stronie internetowej WPiA. W ramach doskonalenia infrastruktury cyfrowej trwają prace nad zwiększeniem dostępności cyfrowej strony internetowej WPiA w j. angielskim.

Część infrastruktury dostępnej na WPiA to również **systemy wspomagające administracyjną sferę** procesu studiowania:

- [USOSweb](#) jest rozszerzeniem systemu USOS i stanowi główny interfejs dla nauczycieli akademickich oraz studentów. USOSweb pozwala na przeniesienie na płaszczyznę elektroniczną wielu usług, czynności i procedur wykonywanych przez nauczycieli akademickich i studentów, które są związane z organizacją i dokumentacją przebiegu studiów.

- [Mobilny USOS](#) – aplikacja mobilna (w wersji na systemy Android i iOS) dająca dostęp do części funkcji realizowanych w USOSweb oraz do funkcji przeznaczonych specjalnie dla urządzeń mobilnych. Użytkownik w ramach aplikacji otrzymuje powiadomienia o dotyczących go zdarzeniach zachodzących w USOS (np. wystawienie oceny) lub wysłanych do niego bezpośrednio przez uczelnianą administrację.

- [APD \(Archiwum Prac Dyplomowych\)](#) – serwis internetowy pełniący rolę repozytorium prac dyplomowych. Wraz z pracami w APD przechowywane są takie informacje, jak ocena z pracy, recenzje opiekuna pracy i recenzenta. Serwis wspiera również zdalny proces przebiegu obrony pracy dyplomowej, w tym wprowadzanie i zatwierdzanie recenzji oraz zdalne wypełnianie i zatwierdzanie protokołu egzaminu dyplomowego.

- [Moodle](#) – platforma wspierająca nauczanie zdalne. Za jej pomocą nauczyciel akademicki udostępni materiały dydaktyczne. Daje możliwość kontrolowania wiedzy i umiejętności poprzez różnorodne testy, quizy oraz zadania.

- [Microsoft Office 365](#) – zestaw rozwiązań wspierających pracę w zespole. Microsoft Teams i inne rozwiązania Microsoft dostępne dla wszystkich pracowników i studentów UŁ umożliwiają swobodną pracę i naukę zdalną.

Każdy pracownik i student UŁ ma osobiste konto z dostępem do usług pakietu MS Office 365. Dzięki wprowadzeniu tego pakietu do użytku jest możliwe korzystanie między innymi z aplikacji Outlook, Teams, Word, Excel, dzięki którym możliwa jest skuteczna komunikacja, nie tylko przez pocztę elektroniczną, prowadzenie zajęć w trybie zdalnym lub hybrydowym, przeprowadzanie dyżurów, praca w zespołach badawczych lub dydaktycznych, a nawet przeprowadzanie egzaminów i zaliczeń, w tym egzaminów dyplomowych – w razie zaistnienia takiej potrzeby.

Równie ważnym narzędziem wykorzystywanym w dydaktyce jest [Platforma Zdalnego Kształcenia Uniwersytetu Łódzkiego „Moodle”](#). Pozwala ona na tworzenie i prowadzenie kursów e-learningowych oraz przekazywanie i udostępnianie różnorodnych materiałów (plików tekstowych, prezentacji, multimediiów i in.) dla potrzeb zajęć prowadzonych stacjonarnie. Studenci zapoznają się z platformą już w pierwszym semestrze nauki, między innymi biorąc udział w obowiązkowym szkoleniu BHP oraz szkoleniu bibliotecznym.

System biblioteczno-informacyjny UŁ obejmuje Bibliotekę Uniwersytetu Łódzkiego oraz biblioteki wydziałowe. Studenci kierunku Prawo podatkowe i rachunkowość mogą zamawiać on-line i wypożyczać książki ze zbiorów Biblioteki WPIA, BUŁ i z pozostałych bibliotek wydziałowych. Odbiór zamówionych książek jest możliwy także w całodobowych książkomatach BUŁ i Biblioteki WPIA oraz w książkomatach Biblioteki Zarządzania i 4 innych Wydziałów UŁ.

Zasoby BUŁ obejmują księgozbiór w formie tradycyjnej ok. 2,6 mln vol. oraz [zasoby elektroniczne](#). Istnieje możliwość przeglądania zbiorów elektronicznych według klasyfikacji dziedzinowej w tym 26 specjalistycznych obejmujących prawo. Z większości baz studenci mają również zdalny dostęp z domu.

Zasoby Biblioteki WPIA UŁ obejmują księgozbiór ok. 61 tys. vol. oraz 10 tys. vol. czasopism. W Czytelni znajduje się księgozbiór podzielony na 24 dziedziny prawa, wśród których jest wyodrębniony dział prawa podatkowego i rachunkowości. W Bibliotece WPIA studenci otrzymują informację jak korzystać z katalogów on-line, zasobów elektronicznych oraz uniwersalnego narzędzia wyszukiwania, jakim jest MULTWYSZUKIWARKA. Biblioteka WPIA wykonuje bezpłatnie kopie cyfrowe, ze zbiorów dostępnych wyłącznie na miejscu, dla społeczności akademickiej Wydziału.

Za pośrednictwem **Wypożyczalni Międzybibliotecznej BUŁ**, studenci mają możliwość złożenia zamówienia na publikacje spoza zbiorów zintegrowanej sieci bibliotecznej UŁ. W ramach współpracy międzynarodowej Biblioteka UŁ realizuje bezpłatną usługę pozyskania artykułów, do których nie ma dostępu w UŁ.

Komplementarnym elementem zbiorów są dwie **bazy własne BUŁ**, są to [Repozytorium UŁ](#) i [Biblioteka Cyfrowa UŁ](#). W Bibliotece UŁ jest współtworzona **baza ScienceOn**, stanowiąca m.in. bibliografię

dorobku naukowego pracowników UŁ, natomiast dorobek pracowników Wydziału m.in. opracowują pracownicy Biblioteki WPIA. W BUŁ i w Bibliotece WPIA znajduje się stanowisko z dostępem do **bazy ACADEMICA**. Darmowa wypożyczalnia Academica umożliwia korzystanie ze zbiorów cyfrowych Biblioteki Narodowej. To dostęp do 3 758 190 publikacji ze wszystkich dziedzin wiedzy, również najnowszych, objętych ochroną prawa autorskiego.

Na podstawie rekomendacji nauczycieli akademickich, Biblioteka UŁ dokonuje zakupów książek zagranicznych.

Czytelnicy przy zapisie do Biblioteki są zapoznawani z zasadami jej funkcjonowania oraz otrzymują wsparcie przy tworzeniu bibliografii i korzystaniu ze zbiorów i baz elektronicznych.

Biblioteka WPIA współpracuje z Biblioteką WZ w ramach ogólnouniwersyteckiego systemu biblioteczno-informacyjnego. Specjalny profil studenta, utworzony w koncie bibliotecznym, dla tego łączonego kierunku, umożliwia studentom kierunku Prawo podatkowe i rachunkowość, korzystanie z księgozbioru w szerszym zakresie (czyli po 10 vol. do wypożyczeń w obu tych bibliotekach).

Biblioteka WPIA współpracuje z Biblioteką WZ także w zakresie zapewnienia specjalistycznej literatury kierunkowej. Zakup literatury jest rekomendowany przez wykładowców obu Wydziałów.

Okolo 40% zasobów Biblioteki WZ dot. rachunkowości i podatków oraz tematów pokrewnych. Są to: podręczniki, opracowania ustaw i przepisów oraz publikacje popularno-naukowe. Zbiory uzupełniane są: według zamówień wykładowców zgodnie z profilem zajęć, z najnowszych ofert wydawców (Wydawnictwo Łódzkie, PWN, wydawnictwa ekonomiczne, inne wydawnictwa uczelniane itp.). Zbiory, które posiada biblioteka są w języku polskim, jak i angielskim.

Dostępne są **bazy cyfrowe** zwłaszcza książek i czasopism angielskojęzycznych (EBSCO), ale także polskich poprzez bazy elektroniczne dostępne w Bibliotece Uniwersyteckiej.

Biblioteka utrzymuje stały kontakt z wykładowcami oraz przesyła bieżące oferty wydawnictw tematycznych do katedr i wykładowców. Brane są także pod uwagę książki zgłaszane przez studentów, jeśli pojawiają się w tematyce zajęć.

Studenci WPIA na kierunku Prawo podatkowe i rachunkowość mają możliwość (po rozszerzeniu profilu użytkownika) korzystania z zasobów biblioteki WZ, tak jak wszyscy studenci Wydziału Zarządzania (10 książek na dwa miesiące). Studenci ocenianego kierunku – po rekomendacji wykładowców – mogą korzystać z **księgozbioru Katedry Rachunkowości**, gdzie w szczególności mają dostęp do piśmiennictwa zalecanego w sylabusach. By być na bieżąco ze zmianami ustaw i rozporządzeń dotyczących prawa podatkowego w Katedrze Rachunkowości zakupiony został elektroniczny dostęp do prenumeraty gazety prawnej „Dziennik Gazeta Prawna”, do którego dostęp

ma każdy pracownik Katedry. Dodatkowo każdy z pracowników ma możliwość zamówienia egzemplarzy książek i podręczników do Katedry, które następnie są udostępniane studentom. Jednocześnie każdy z pracowników może złożyć wniosek o zakup podręczników do Dziekana Wydziału (Załącznik nr 2 do [Zarządzenia Dziekana Wydziału Zarządzania UŁ nr 36 z dnia 1 października 2019 roku](#)), na podstawie którego dokonywany jest zakup podręczników do Biblioteki Wydziału Zarządzania do wypożyczenia przez studentów.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
Nie dotyczy – nie przedstawiono zaleceń w poprzedniej ocenie		

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 5:

- Wydział sukcesywnie doskonali swoją infrastrukturę, w tym inicjatywy wspierające szczególne potrzeby studentów, nie tylko związane z niepełnosprawnościami – m.in. w Dziale Obsługi Studenta zostały wyodrębnione pokoje cichej obsługi studenta, w Bibliotece WPiA jest pokój cichej nauki dla osób ze specjalnymi potrzebami, na 1 piętrze budynku znajduje się pokój dla rodzica z dzieckiem.
- Każdy pracownik i student UŁ ma osobiste konto z dostępem do usług pakietu MS Office 365, Platformy Zdalnego Kształcenia Moodle, systemu USOSweb i innych usług i aplikacji systemowych wykorzystywanych w UŁ oraz zasobów elektronicznych Biblioteki UŁ. W szczególności każdy student i pracownik WPiA UŁ ma zdalny dostęp (po zalogowaniu kontem służbowym także z dowolnego urządzenia stacjonarnego i mobilnego) do zasobów elektronicznych BUŁ, w tym do serwisów prawniczych SIP Lex oraz Legalis.
- Biblioteka WPiA wykonuje bezpłatnie kopie cyfrowe, ze zbiorów dostępnych wyłącznie na miejscu, dla społeczności akademickiej Wydziału, realizuje bezpłatną usługę pozyskania artykułów, do których nie ma dostępu w UŁ. W związku z pandemią koronawirusa SARS-Cov-2 Biblioteka wprowadziła możliwość zamawiania skanów fragmentów książek i artykułów.
- Szczególnym atutem, jeśli chodzi o dostęp do zasobów literatury fachowej jest działające na WPiA Centrum Dokumentacji i Studiów Podatkowych, posiadające największą w Polsce bibliotekę obejmującą specjalistyczną polską i zagraniczną literaturę z zakresu prawa podatkowego

i ekonomicznych aspektów opodatkowania. Zbiory biblioteki CDISP to niemal 5 tys. woluminów książkowych oraz 25 gromadzonych tytułów czasopism.

5. Studenci WPiA na kierunku Prawo podatkowe i rachunkowość mają możliwość (po rozszerzeniu profilu użytkownika) korzystania z zasobów biblioteki WZ tak jak wszyscy jego studenci.

Po rekomendacji wykładowców – mogą korzystać z księgozbioru Katedry Rachunkowości, gdzie w szczególności mają dostęp do piśmiennictwa zalecanego w sylabusach.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Od 2012 roku WPiA współpracował z interesariuszami zewnętrznymi w ramach działań powołanej wówczas Rady Pracodawców. W skład tego ciała wchodził przedstawiciele władz sądów, prokuratury, prawniczych samorządów zawodowych, a także władz administracji samorządowej i rządowej w regionie łódzkim zaproszeni przez Dziekana WPiA do udziału w pracach nad tworzeniem nowych programów studiów oraz modyfikacją dotychczasowych. Zadaniem Rady było wyrażanie opinii na temat dostosowania programów studiów na WPiA i założonych efektów kształcenia na poszczególnych kierunkach studiów do potrzeb rynku pracy oraz oczekiwanych od absolwentów WPiA kompetencji w zakresie wiedzy, umiejętności i postaw społecznych. Poza tym przy Wydziale funkcjonowała w tym czasie Rada Biznesu jako forum wymiany myśli i kontaktów pomiędzy akademickim środowiskiem naukowym a środowiskami biznesowymi. Współpraca ta służyła m.in. lepszemu dostosowaniu oferty edukacyjnej WPiA do oczekiwań pracodawców, jak i zapewnieniu studentom oraz absolwentom lepszemu rozeznaniu w zakresie oczekiwań i wymagań rynku pracy. **W 2023 roku doszło do ukonstytuowania się jednego organu - [Forum Partnerów](#)**, który przejął dotychczasowe aktywności podejmowane w ramach Rady Pracodawców i Rady Biznesu w formule poszerzonej również o inne grupy interesariuszy społecznych.

Nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia dydaktyczne na kierunku Prawo podatkowe i rachunkowość mają możliwość bieżącego dostosowywania sposobu kształcenia do potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego oraz rynku pracy dzięki problemom identyfikowanym podczas prowadzenia szkoleń/opracowywania ekspertyz czy też organizowaniu seminariów i konferencji praktycznych w ramach powołanego w 2021 r. na WPiA UŁ [Centrum Wiedzy Eksperckiej](#).

Ponadto, dla kierunku Prawo podatkowe i rachunkowość szczególnie istotna jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym podejmowana w ramach działalności CDISP UŁ. Szczególnie należy wyróżnić ogólnopolskie konferencje i seminaria dla teoretyków i praktyków organizowane

kilka razy w każdym roku przez [Centrum Dokumentacji i Studiów Podatkowych](#). Tylko w ostatnim roku zorganizowano:

- 163. konferencję podatkową CDiSP UŁ "Podatek od nieruchomości w 2023 r. – bieżące problemy i wyzwania (z perspektywy podatników i samorządów), 5 grudnia 2023 r.,
- 162. konferencję podatkową CDiSP UŁ "VAT: aktualne problemy", 20 listopada 2023 r.,
- 161. konferencję podatkową CDiSP UŁ: "Egzekucja administracyjna należności podatkowych", 24 kwietnia 2023 r.,
- 160. konferencję podatkową CDiSP UŁ: "Notariat a prawo podatkowe – obowiązki instrumentalne oraz odpowiedzialność notariusza w 2023 r.", 24 marca 2023 r., otwierającą cykl konferencji poświęconych problemom podatkowym w praktyce notarialnej,
- 159. konferencję podatkową CDiSP UŁ: "Kodeks karny skarbowy – aktualne problemy teorii i praktyki", 27 lutego 2023 r.

W konferencjach uczestniczą przedstawiciele różnych środowisk zainteresowanych prawem podatkowym, prowadząc dyskusję nad bieżącymi problemami teorii i praktyki prawa podatkowego. Dzięki udziałowi praktyków (m.in. sędziów, pracowników administracji skarbowej, doradców podatkowych, księgowych, pracowników biur rachunkowych), identyfikowane są najbardziej aktualne zagadnienia praktyki podatkowej, warte uwzględnienia w toku zajęć ze studentami. Niektóre konferencje organizowane są przez CDiSP we współpracy z partnerami zewnętrznymi, zarówno firmami doradczymi (np. Crido), jak i organizacjami pozarządowymi (np. Polskim Instytutem Notarialnym "POLINot", Fundacją CDiSP).

Pracownicy WPiA UŁ prowadzący zajęcia na kierunku, przygotowują też opinie eksperckie o tematyce podatkowej w ramach wykonywania zawodów prawniczych oraz współpracy z podmiotami zewnętrznymi, w tym organizacjami pozarządowymi (np. Fundacją CDiSP).

Wśród zorganizowanych konferencji, których tematyka była związana z zagadnieniami prawa podatkowego i rachunkowości, należy szczególnie wyróżnić także [konferencję naukową z okazji 75-lecia Katedry Rachunkowości UŁ \(16-17 listopada 2023 r., Łódź\)](#), której celem było wskazanie kluczowych obszarów badań naukowych Katedry Rachunkowości, wymiana poglądów na temat przyszłości zawodu księgowego oraz problemów teorii i praktyki rachunkowości.

Kolejnym obszarem współpracy pracowników prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku z praktyką było **sporządzanie opinii eksperckich w zakresie problematyki rachunkowości i sprawozdawczości finansowej oraz rachunkowości podatkowej**, w tym w szczególności dotyczących:

- 1) oceny prawidłowości stosowania regulacji rachunkowości (zarówno polskich, jak i międzynarodowych) oraz
- 2) oceny skutków finansowych i podatkowych szczególnych transakcji gospodarczych i sposobu ich ujęcia w systemie rachunkowości.

Szczególnie ważną formę współpracy z interesariuszami zewnętrznymi stanowią inicjatywy podejmowane przez UŁ, Wydziały i organizacje studenckie w zakresie zapewniania studentom bezpośredniego kontaktu z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego w ramach spotkań kół naukowych, seminariów, dni kariery, targów pracodawców, konkursów itp. Szerzej przedstawiamy je w opisie Kryterium 8.

Udział **interesariuszy zewnętrznych** w tworzeniu i modyfikacji programów studiów ma charakter opiniodawczo-doradczy, tj. ich opinie i postulaty są zawsze szczegółowo dyskutowane i rozważane, ale nie mają wiążącego charakteru. Forum Partnerów stanowi forum kompleksowej oceny koncepcji kształcenia i jej regularnej konfrontacji z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz rynku pracy w ramach Systemu zapewniania jakości kształcenia. Ponadto bieżące kontakty z interesariuszami zewnętrznymi prowadzone są w ramach działalności Centrum Wiedzy Ekspertkiej WPIA UŁ, a także są utrzymywane poprzez Pełnomocnika Dziekana ds. współpracy z otoczeniem.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
Nie dotyczy – nie przedstawiono zaleceń w poprzedniej ocenie		

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 6:

1. Forum Partnerów jako nowa płaszczyzna dialogu i współpracy z wszystkimi grupami interesariuszy zewnętrznych w ramach wydziałowego Systemu zapewniania jakości kształcenia.
2. Centrum Wiedzy Ekspertkiej jako odpowiedź na praktyczne potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego w zakresie przygotowania ekspertyz, organizacji szkoleń, konferencji i innych form usług eksperckich.
3. Centrum Dokumentacji i Studiów Podatkowych jako wyspecjalizowane podmioty współpracy z interesariuszami zewnętrznymi.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Umiędzynarodowienie jest jednym z priorytetowych kierunków strategii rozwoju zarówno całego Uniwersytetu Łódzkiego, jak i Wydziału Prawa i Administracji oraz Wydziału Zarządzania. Współpraca międzynarodowa od lat odgrywa istotną rolę w projektowaniu i realizacji kształcenia i badań naukowych. Wymiana studentów i pracowników, międzynarodowe konferencje, seminaria i webinaria, internacjonalizacja badań, projekty i publikacje z zagranicznymi partnerami, kształcenie w językach obcych, zagraniczne praktyki zawodowe, szkoły prawa obcego, nauka i praca w wielokulturowym, międzynarodowym środowisku - to podstawowe narzędzia, za pomocą których WPiA i WZ dążą do realizacji założeń umiędzynarodowienia procesu dydaktycznego, w tym w ramach studiów prowadzonych na kierunku prawo podatkowe i rachunkowość.

Obecnie, wymogiem programowym kształcenia na kierunku **Prawo podatkowe i rachunkowość**, są obowiązkowe zajęcia (w wymiarze 20 godzin) w nowożytnym języku obcym. Oferta zajęć w językach obcych w ramach Kierunku obejmuje 4 moduły wybieralne w formie konwersatoriów w małych grupach do 30 osób, w tym 3 prowadzone w języku angielskim jako języku wykładowym i 1 po niemiecku. Na wniosek studenta, może on zamienić konwersatorium w języku obcym w ramach kierunku Prawo podatkowe i rachunkowość na konwersatorium w języku obcym oferowane na studiach stacjonarnych. Obecnie na WPiA oferowanych jest **ponad 60 takich przedmiotów w formie konwersatoriów** po angielsku, niemiecku, francusku lub rosyjsku. Zajęcia te mają istotne znaczenie dla studentów WPiA, ponieważ stanowią istotny element przygotowania do przyszłej pracy w środowisku międzynarodowym nie tylko przez rozwijanie umiejętności językowych, ale również przez współpracę w trakcie zajęć z osobami wywodzącymi się z różnych tradycji prawnych. W roku akademickim 2022/23 na WPiA w ramach prowadzonych programów wymiany studiowało 59 studentów zagranicznych z 13 państw.

Na Wydziale Zarządzania UŁ w każdym semestrze oferowanych jest ponad 50 przedmiotów, prowadzonych w jęz. angielskim. Są to zarówno przedmioty stanowiące integralną część programów studiów realizowanych przez studentów Wydziału Zarządzania, jak i przedmioty dedykowane studentom mobilnościowym. Na Wydziale Zarządzania uczy się w każdym roku akademickim ponad 100 studentów zagranicznych w ramach prowadzonych programów wymiany (np. w roku akademickim 2022/23 na WZ w ramach prowadzonych programów wymiany studiowało 129 studentów zagranicznych z ponad 20 państw).

Istotnym wymiarem internacjonalizacji studiów na WZ UŁ jest oferta dydaktyczna skierowana do studentów zagranicznych, którzy realizują na Wydziale Zarządzania UŁ pełne programy studiów, zarówno na kierunkach w języku polskim, jak i w języku angielskim. Wydział poszerza oferty studiów w języku angielskim – studia I i II stopnia na kierunku Business Management zostały uzupełnione ofertą studiów I stopnia na kierunkach Management and Finance (od roku akademickiego 2014/2015) i Digital Communication and Social Media for Management (od roku akademickiego 2022/2023) oraz studiów II stopnia na kierunku Business and Digital Analytics (od roku akademickiego 2023/2024).

Na Wydziale Zarządzania pełne programy studiów realizuje w każdym roku ponad 400 studentów zagranicznych (np. w roku 2022 - 411 studentów, w roku 2023 - 449 studentów) z ponad 60 państw.

Bardzo ważnym wymiarem umiędzynarodowienia WPIA UŁ, a także całego UŁ, jest członkostwo UŁ w [Sojuszu Uniwersytetu Europejskiego Miast Post-Industrialnych UNIC](#). Sojusz UNIC, zrzeszający 10 uczelni partnerskich (Erasmus University Rotterdam, Koç University, Malmö University, Ruhr University Bochum, University College Cork, University of Deusto, University of Liège, University of Oulu, University of Zagreb i UŁ) udostępnia wszystkim studentom Sojuszu katalog interdyscyplinarnych zajęć online / hybrydowych (**UNIC Opened Courses**), które oferowane są w ramach międzynarodowej wirtualnej wymiany studenckiej, podobnie jak kursy językowe prowadzone przez poszczególne uczelnie partnerskie Sojuszu. Tak osiągnięte efekty uczenia się uznawane są w ramach programu studiów lub jako bezpłatne zajęcia poza programowe (na podstawie zarządzenia nr 79 Rektora UŁ z dn. 15.03.2023 r. zm. zarządzenie nr 19 Rektora UŁ z dn. 26.10.2020 r. w sprawie pobierania i zwalniania z opłat za usługi edukacyjne w UŁ) i wpisywane do suplementu dyplomu absolwenta kierunku Prawo podatkowe i rachunkowość (na podstawie zarządzenia nr 18 Rektora UŁ z dn. 18.12.2009 ze zm. w sprawie umieszczania w suplementie do dyplomu ukończenia studiów na UŁ informacji nt. osiągnięć oraz funkcji pełnionych przez studenta).

Przystąpienie w 2022 r. UŁ do UNIC ma dużo szersze znaczenie dla umiędzynarodowienia Uczelni i Wydziałów. Oprócz ww. kursów dla studentów, UNIC oferuje szkolenia dla kadry, wspólne badania, projekty, publikacje, konferencje czy wymianę dobrych praktyk, ale także inicjatywy o wpływie społecznym lub gospodarczym.

Sojusz przeprowadził **serię szkoleń** skierowanych do dydaktyków *UNIC Teaching the Teachers Trainings*, m.in. warsztaty online dedykowane innowacyjnym metodom nauczania, w tym wirtualnemu współprowadzeniu zajęć z wykładowcami zagranicznymi. We wrześniu 2023 roku ukazał się podręcznik „UNIC Handbook on Physical and Virtual Mobility”, który został przekazany wszystkim pracownikom WPIA UŁ wraz z zaproszeniem do nawiązania międzynarodowej współpracy

dydaktycznej w formule **Virtual Exchange, UNIC Opened Courses** lub **Blended Intensive Programmes**. Nie bez znaczenia jest też fakt, że w ramach UNIC dostępne jest wsparcie finansowe na rozwijanie współpracy z uczelniami partnerskimi Sojuszu, w tym na mobilności.

Studenci kierunku Prawo podatkowe i rachunkowość zachęceni są do udziału w **wyjazdach zagranicznych na studia cząstkowe** w ramach międzynarodowych programów wymiany prowadzonych na WPiA i WZ. Do tej pory były to głównie wyjazdy w ramach ERASMUS+. Studenci Prawa podatkowego i rachunkowości mają zagwarantowane 100% uznawalność efektów kształcenia uzyskanych za granicą. Obok stypendiów pobytowych, dostępnych w ramach takich programów jak ERASMUS+, studenci mogą uzyskać dofinansowanie kosztów podróży przez Dziekanów obu wydziałów. W ciągu ostatnich 5 lat na WPiA działało ok. 80 umów w ramach programów mobilnościowych z instytucjami szkolnictwa wyższego z Europy i Azji. Rokrocznie weryfikuje się i aktualizuje umowy w ramach programu ERASMUS+ oraz umowy bilateralne, uruchamiane są nowe kierunki współpracy, również na wniosek studentów. W roku akademickim 2022/23 wyjechało na wymianę zagraniczną w ramach programu ERASMUS+ blisko 30 studentów WPiA UŁ oraz ponad 80 studentów WZ UŁ.

Studenci kierunku Prawo podatkowe i rachunkowość są zachęceni również do **praktyk zagranicznych**, które mogą odbywać się ze wsparciem finansowym w ramach programu ERASMUS+ i opcją ubiegania się o dofinansowanie podróży przez Dziekana. Praktyki zagraniczne wpisywane są do suplementu dyplomu.

Jednak ze względu na niestacjonarny (zaoczny) tryb studiów tradycyjne formy mobilności akademickiej nie są tak atrakcyjne dla studentów ocenianego kierunku. **Dlatego też WPiA i WZ rozwijają także inne formy umiędzynarodowienia, które bardziej odpowiadają potrzebom i oczekiwaniom studentów**, zwłaszcza tych łączących naukę z pracą zawodową i życiem rodzinnym.

Dzięki wieloletniej współpracy z Wirtschaftsuniversität Wien (Austria), studenci WPiA UŁ różnych kierunków mają możliwość udziału w kolejnych edycjach CEE Vienna International Tax Law Summer School. W kolejnych edycjach szkoły letniej uczestniczy od 1 do 3 studentów z Łodzi. W ocenianym okresie w szkole uczestniczył 1 student kierunku Prawo podatkowe i rachunkowość.

Oprócz propozycji mobilności fizycznej, studentom WPiA UŁ, w tym na kierunku Prawo podatkowe i rachunkowość oferowane są również **możliwości wzięcia udziału w mobilności wirtualnej**, przede wszystkim w ramach UNIC Opened Courses (w zajęciach oferowanych przez uczelnie zagraniczne **Sojuszu Uniwersytetu Europejskiego Miast w Post-Industrialnych UNIC** - udział online) oraz w ramach programu JLU VIP Giessen (zajęcia z zakresu różnych dyscyplin, w tym nauk prawnych oraz kursy języka niemieckiego z native speakerem. Ww. zajęcia oferowane są online przez uczelnię partnerską WPiA UŁ Justus Liebig University Giessen). Efekty uczenia się w ramach mobilności

wirtualnej rozpoznawane są na WPiA UŁ na wniosek studenta albo w ramach programu studiów, albo jako nieodpłatne zajęcia pozaprogramowe z wpisem do suplementu dyplomu.

Poza wspomnianymi już możliwościami, jakie daje mobilność zdalna/mieszana, studenci kierunku Prawo podatkowe i rachunkowość mogą, za zgodą promotora i Rady Wydziału PiA oraz Rady Wydziału Zarządzania, zdecydować się na przygotowanie **pracy dyplomowej** magisterskiej **w języku obcym**. W okresie sprawozdawczym na kierunku Prawo podatkowe i rachunkowość zostały napisane i z sukcesem obronione w języku angielskim: 1 praca magisterska (na WZ UŁ) oraz 4 prace magisterskie (na WPiA UŁ). Te ostatnie powstały w ramach [Eucotax Wintercourse](#), który jest wspólną inicjatywą 12 uniwersytetów europejskich oraz Uniwersytetu Georgetown w Waszyngtonie, mającą na celu prowadzenie wspólnych działań edukacyjnych oraz badań naukowych w zakresie międzynarodowych, unijnych i prawoporównawczych aspektów prawa podatkowego.

W inicjatywie tej uczestniczą: Uniwersytet w Tilburgu (Niderlandy) jako instytucja koordynująca, Uniwersytet Ekonomiczny w Wiedniu (Austria), Katolicki Uniwersytet w Leuven (Belgia), Uniwersytet Paris 1 Panthéon-Sorbonne w Paryżu (Francja), Uniwersytet w Walencji, a wcześniej Uniwersytet w Barcelonie (Hiszpania), Uniwersytet w Osnabrück (Niemcy), Uniwersytet Georgetown w Waszyngtonie (Stany Zjednoczone), Uniwersytet w Zurichu i Uniwersytet w St. Gallen (Szwajcaria), Uniwersytet w Uppsali (Szwecja), Uniwersytet Loránda Eötvösa w Budapeszcie, a wcześniej Uniwersytet Korwina w Budapeszcie (Węgry), Wolny Międzynarodowy Uniwersytet Studiów Społecznych Guido Carli w Rzymie (Włochy), oraz Uniwersytet Łódzki i Uniwersytet Warszawski.

W ramach Eucotax Wintercourse studenci i doktoranci z 12 państw pod opieką nauczycieli akademickich z uczelni macierzystych przygotowują prace dyplomowe na jeden z sześciu tematów szczegółowych mieszczących się w ramach tematu przewodniego danej edycji, odpowiadając na zawarte w kwestionariuszu pytania dotyczące unormowań i praktyki w państwie macierzystym studenta. Prace dyplomowe oraz prezentacje ustne studentów stanowią podstawę do sformułowania wniosków prawoporównawczych i opracowania pisemnego raportu prawoporównawczego i ustnej prezentacji plenarnej dla każdego z tematów szczegółowych. Raporty prawoporównawcze są publikowane przez Uniwersytet w Tilburgu. Wnioski prawoporównawcze są formułowane w czasie tygodniowego seminarium naukowego, w którym uczestniczą studenci ze wszystkich uniwersytetów współpracujących w ramach Eucotax pod opieką kadry akademickiej tych uniwersytetów.

Nauczyciele akademicy z Katedry Prawa Podatkowego WPiA UŁ uczestniczą wraz z nauczycielami akademickimi z innych państw w przygotowaniu kwestionariuszy dla poszczególnych tematów szczegółowych danej edycji oraz współprowadzą warsztaty dla międzynarodowych grup studenckich w czasie seminarium wyjazdowego (20 do 30 godzin), sprawując opiekę nad prowadzonymi przez studentów pracami prawoporównawczymi. W 13 edycjach projektu wzięło udział 35 studentów

WPiA UŁ kierunków Prawo oraz Prawo podatkowe i rachunkowość (do 3 studentów rocznie).

W ocenianym okresie w Eucotax wzięło udział 4 studentów kierunku Prawo podatkowe i rachunkowość.

Przygotowanie oferty zajęć w językach obcych i stworzenie warunków umożliwiających doskonalenie umiejętności w zakresie przyszłej pracy w środowisku międzynarodowym jest możliwe między innymi dzięki **wyjazdom dydaktycznym pracowników**. Wyjazdy te umożliwiają nie tylko rozwinięcie umiejętności wykładania w językach obcych, ale również zapoznanie się z metodami dydaktycznymi stosowanymi w innych państwach, które następnie mogą zostać wykorzystane w UŁ. Warto podkreślić, że pracownicy akademicy WPiA UŁ, stanowiący kadrę dydaktyczną na kierunku Prawo podatkowe i rachunkowość, realizowali w okresie sprawozdawczym krótkie wyjazdy dydaktyczne w ramach programu ERASMUS+, a prowadzone przez nich zajęcia z prawa podatkowego stanowiły moduły wpisane do programu studiów na wydziałach prawa Uniwersytetu Masaryka w Brnie (Czechy) oraz Uniwersytetu w Segedynie (Węgry). Moduły te realizowane były przez pracowników WPiA UŁ w pełnym zakresie, wraz w procesem wystawiania ocen studentom w zagranicznych uczelniach goszczących zgodnie z obowiązującymi tam normami. Pracownicy ci prowadzili też wykłady gościnne w zagranicznych uczelniach poza programem ERASMUS+ (Lixin University of Accounting and Finance w Szanghaju (Chiny) w ramach umowy o współpracy akademickiej, Uniwersytet w Segedynie przed zawarciem umowy Erasmus, Fudan University w Szanghaju (Chiny), Pontifical Catholic University of Minas Gerais w Belo Horizonte (Brazylia), Uniwersytet w Edynburgu (Szkocja - Zjednoczone Królestwo). Warto dodać, że nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na kierunku Prawo podatkowe i rachunkowość, w ocenianym okresie wielokrotnie wygłaszali referaty podczas międzynarodowych konferencji i seminariów naukowych organizowanych przez zagraniczne ośrodki, w tym podczas kongresów Europejskiego Stowarzyszenia Profesorów Prawa Podatkowego (European Association of Tax Law Professors, EATLP).

Mobilność w ramach programu Erasmus+ cieszy się również dużym zainteresowaniem wśród pracowników Wydziału Zarządzania. W każdym roku akademickim ponad 20 pracowników akademickich WZ UŁ, w tym także stanowiących kadrę dydaktyczną na kierunku Prawo podatkowe i rachunkowość, realizuje takie wyjazdy dydaktyczne.

Do dalszego umiędzynarodowienia kształcenia na WPiA UŁ przyczyniły się też **szkolenia** z przygotowania materiałów dydaktycznych i metodyki kształcenia w języku obcym, z zakresu zarządzania wielokulturowością oraz z języka angielskiego dla pracowników akademickich realizowane ramach [projektu BUILD UP](#) („Budowanie kompetencji kadry akademickiej i administracyjnej oraz podnoszenie zdolności instytucjonalnej w zakresie umiędzynarodowienia Uniwersytetu Łódzkiego”). W ramach innego projektu ogólnouczelnianego, „Doskonałość

dydaktyczna uczelni”, dla nauczycieli akademickich przeprowadzono **serię warsztatów** przygotowanych specjalnie dla WPIA z prowadzenia zajęć z zakresu nauk prawnych w języku obcym w trybie hybrydowym z wykorzystaniem tradycyjnych i nowoczesnych metod i narzędzi.

WPIA i WZ jako istotny element umiędzynarodowienia procesu dydaktycznego uznają również **włączenie w proces dydaktyczny zagranicznych wykładowców**. Studenci mają możliwość udziału w zajęciach prowadzonych przez nauczycieli z zagranicznych ośrodków akademickich wizytujących WPIA w ramach umów dwustronnych oraz programu ERASMUS+. Ta forma umiędzynarodowienia procesu kształcenia jest sukcesywnie rozwijana na WPIA. W 2023 r. WPIA zaprosił studentów na kilkanaście **wykładów otwartych** prowadzonych przez zaproszonych uczonych z zagranicy.

Również na Wydziale Zarządzania UŁ w proces dydaktyczny zaangażowana jest liczna grupa profesorów wizytujących, którzy prowadzą zajęcia w wymiarze co najmniej 60 godzin w roku akademickim. W każdym roku akademickim jest to średnio 15 profesorów wizytujących (w roku 2022 – 17 profesorów, w 2023 – 15 profesorów). Poszczególni profesorowie prowadzą zajęcia ze studentami z wymiany lub studentami realizującymi na Wydziale Zarządzania UŁ pełne programy studiów (czy to w formule przedmiotów do wyboru, czy też przedmiotów obowiązkowych). Są to profesorowie wizytujący z Łotwy, Hiszpanii, Indii, Meksyku, Niemiec, Norwegii, Nowej Zelandii, Stanów Zjednoczonych, Szwecji oraz Ukrainy. Taka struktura krajów pochodzenia umożliwia szeroką wymianę doświadczeń w zakresie prowadzenia zajęć dydaktycznych między profesorami wizytującymi i pracownikami Wydziału Zarządzania UŁ, a także na zapoznanie studentów Wydziału z szeroką paletą metod i technik dydaktycznych, stosowanych na świecie.

WPIA i WZ starają się również włączać studentów kierunku Prawo podatkowe i rachunkowość w **międzynarodowe badania naukowe** prowadzone na Wydziałach, a także zachęca się ich do aplikowania o studenckie granty badawcze (w tym **studenckie granty badawcze w ramach IDUB UŁ**) i realizowania ich w wymiarze międzynarodowym. W okresie sprawozdawczym studentom WPIA UŁ, w tym na kierunku Prawo podatkowe i rachunkowość, zaoferowane zostały 2 przedsięwzięcia badawcze z zakresu prawa podatkowego o zasięgu międzynarodowym:

1) wspomniany projekt Eucotax Wintercourse, w ramach którego powstają prace dyplomowe w języku angielskim oraz prowadzone są badania prawnoporównawcze w międzynarodowych grupach studenckich (corocznie);

2) międzynarodowy konkurs naukowy GTTC (**Global Tax Treaties Commentary) Universities Competition** (trzykrotnie); w ramach tego konkursu, organizowanego przez Międzynarodowe Biuro Dokumentacji Podatkowej (International Bureau of Fiscal Documentation, IBFD) w Amsterdamie (Niderlandy), drużyny z 20-30 państw (w zależności od edycji) prowadzą badania nad wybranymi

zagadnieniami z zakresu międzynarodowego prawa podatkowego, przygotowują zespołową pracę pisemną w języku angielskim, która jest oceniana przez międzynarodowe gremium ekspertów.

Szczególnym wsparciem w tym zakresie służą studentom kierunku Prawo podatkowe i rachunkowość bardzo aktywne naukowo i organizacyjnie [Centrum Dokumentacji i Studiów Podatkowych WPiA UŁ](http://www.cdisp.uni.lodz.pl) (www.cdisp.uni.lodz.pl), mogące poszczycić się m.in. największą w kraju biblioteką ze zbiorem specjalistycznej polskiej i zagranicznej literatury z zakresu prawa podatkowego i ekonomicznych aspektów opodatkowania i dostępem do elektronicznych baz danych/wiedzy (IBFD Tax Research Platform – na podstawie umowy o współpracy akademickiej z IBFD w Amsterdamie, Lex– w sieci WPiA UŁ oraz Legalis – w sieci UŁ w ramach zasobów elektronicznych BUŁ). Centrum wydaje też od ponad 20 lat czasopismo naukowe o tematyce podatkowej – „[Kwartalnik Prawa Podatkowego](#)”, przy czym zeszyt 4/2023 zawiera wyłącznie artykuły w języku angielskim. W okresie sprawozdawczym, Centrum gościło uczonych z Shanghai Lixin University of Accounting and Finance na rocznych stażach badawczych, organizowało z Shanghai Lixin University konferencje naukowe, wykładowcy WPiA UŁ przeprowadzili w Szanghaju wykłady gościnne na uczelni partnerskiej. Opublikowano także przekład na język mandaryński monografii pod red. prof. W. Nykiela i dr. M. Wilka *Polish Tax System. Business Opportunities and Challenges*. Oprócz IBFD (z Amsterdamu) i Lixin University (z Szanghaju), Centrum współpracuje aktywnie również z innymi partnerami zagranicznymi. Przykładem może być webinar „The Brasil – Poland 2022 Double Tax Convention” zorganizowany w marcu 2023 r. we współpracy z Instytutem Studiów Fiskalnych (Instituto de Estudios Fiscais, IEFi) Pontifical Catholic University of Minas Gerais (Brazylia), do udziału, w którym (biernego) zostali również zaproszeni studenci kierunku Prawo podatkowe i rachunkowość.

Studenci mają **możliwość aktywnego udziału nie tylko w międzynarodowych konferencjach i seminariach** organizowanych na WPiA UŁ i WZ UŁ, ale również w wydarzeniach mających miejsce w zagranicznych ośrodkach współorganizowanych przez Wydziały PiA i Zarządzania. Wydatki związane z wyjazdem studentów WPiA i WZ na konferencje i seminaria, w tym zagraniczne, również mogą być dofinansowane ze środków Dziekanów obu wydziałów. Ponadto, studenci mają możliwość udziału w **międzynarodowych konferencjach** i seminariach naukowych organizowanych przez WPiA i WZ. Na WZ UŁ w latach 2018-2023 Katedry WZ UŁ, zatrudniające pracowników prowadzących zajęcia na kierunku Prawo podatkowe i rachunkowość, zorganizowały 15 konferencji międzynarodowych.

WPiA i WZ realizują również **międzynarodowe projekty badawcze**, które w istotny sposób wpływają na podniesienie jakości procesu dydaktycznego. W ostatnich latach pracownicy naukowo-dydaktyczni WPiA brali udział w 6 międzynarodowych projektach badawczych z zakresu prawa podatkowego, a rezultaty badań są wykorzystywane w procesie dydaktycznym. Również wiedza o systemach

podatkowych 11 innych państw wynikająca z udziału w kolejnych edycjach Eucotax Wintercourse w charakterze członków kadry dydaktycznej, umożliwia prezentowanie studentom przykładów unormowań i praktyk zagranicznych.

Wydział Zarządzania UŁ oferuje członkom swojej społeczności możliwość funkcjonowania w przestrzeni charakteryzującej się wysoką różnorodnością i znacznym stopniem umiędzynarodowienia. Jest ona źródłem szans rozwojowych dla wszystkich członków tej społeczności, w tym także dla studentów realizujących poddawany ocenie program studiów.

Jednocześnie Wydział Zarządzania UŁ jest jednym z najbardziej aktywnych w zakresie przyjmowania studentów zagranicznych, którzy decydują się realizować swoje studenckie mobilności w Uniwersytecie Łódzkim – zarówno w ramach programu Erasmus+, jak i wymiany w ramach umów bilateralnych UŁ, która pozwala na mobilności między uczelniami partnerskimi nieuczestniczącymi w programie Erasmus.

Wydział Zarządzania UŁ aktywnie wspiera kadrę akademicką w zakresie przygotowywania i publikowania w językach kongresowych (w szczególności w języku angielskim). W dorobku publikacyjnym Wydziału Zarządzania UŁ w latach 2019-2023 przeważały publikacje w językach obcych: w języku angielskim - 51,30%, w języku ukraińskim - 0,87% oraz w języku portugalskim - 0,17%. Publikacje w języku polskim stanowiły 47,66%.

W okresie sprawozdawczym przykładowymi działaniami, podjętymi przez WZ UŁ z zakresu zarządzania o zasięgu międzynarodowym są:

- projekt zatytułowany: Boosting Research Administration Skills and Services (ADMIN). Projekt wdrażany jest w ramach programu Erasmus+ Partnerstwa strategiczne. Partnerami projektu są: Association for Internationalization of Education and Science (Macedonia), Gozdarski Institut Slovenije (Słowenia), Hochschule Harz (Niemcy), Vilniaus Gedimino Technikos Universitetas (Litwa), Uniwersytet Łódzki. Termin realizacji projektu: 15.10.2020 – 14.10.2022
- projekt Erasmus+ EU-CAB Comparative analyses of European identities in business and every-day behaviour. Projekt realizowany jest w ramach programu Erasmus+ Partnerstwa strategiczne w sektorze szkolnictwa wyższego. Projekt realizuje konsorcjum 9 uczelni: DHBW Karlsruhe (Niemcy), South-Eastern Finland University (Finlandia), EM Strasbourg Business School (Francja), Universite de Cergy-Pointose (Francja), ISMAI Porto (Portugalia), ISCAP Porto (Portugalia), Budapest Business School (Węgry), Politechnika Łódzka, Uniwersytet Łódzki. Termin realizacji projektu 10.2018-09.2021.
- projekt: Stepping-up and promoting Education & Innovation toward Sustainable Development Goals (SDGs) through Educational Laboratory for accelerating Civic Skills and Sustainable

Businesses - EduLab4future. Partnerami projektu są: University Politehnica of Bucharest (Rumunia), University of Ruse "Angel Kanchev" (Bułgaria), INFOR ELEA (Włochy), EUROTRAINING SOLUTION S.R.L. (Włochy), Brno University of Technology (Czechy), Uniwersytet Łódzki. Czas trwania projektu: 10.2019-08.2022.

Ponadto pracownicy naukowo-dydaktyczni WZ w latach 2018-2023 brali udział w 27 międzynarodowych projektach badawczych z zakresu zarządzania.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
Nie dotyczy – nie przedstawiono zaleceń w poprzedniej ocenie		

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 7:

DOBRE PRAKTYKI W ZAKRESIE WZMACNIANIA UMIĘDZYNARODOWIENIA PROCESU KSZTAŁCENIA NA KIERUNKU PRAWO PODATKOWE I RACHUNKOWOŚĆ:

1. Na Wydziale PiA powołany jest **Prodziekan ds. Współpracy międzynarodowej i projektów**, który z urzędu staje się członkiem Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia oraz Zespołu Programowego, mając realny wpływ na proces kształtowania programu nauczania oraz weryfikację jego działania w zakresie wzmocnienia stopnia umiędzynarodowienia;

Na Wydziale Zarządzania powołany jest **Prodziekan ds. Współpracy międzynarodowej**, a także **pełnomocnicy** dziekana Wydziału Zarządzania **wspierający umiędzynarodowienie procesu kształcenia**: Pełnomocnik Dziekana ds. Kształcenia w Języku Angielskim, Pełnomocnik Dziekana ds. Programów Wymiany Międzynarodowej oraz wydziałowy pełnomocnik rektora UŁ ds. programu Erasmus.

2. Na WPiA funkcjonuje **Zespół International Office**, wspierający mobilność studentów kierunku Prawo podatkowe i rachunkowość oraz pracowników prowadzących na nim zajęcia.

W ramach International Office działa Koordynator ds. Programu Erasmus, którego zadaniem jest stałe monitorowanie i organizowanie mobilności studentów kierunku Prawo podatkowe i rachunkowość oraz pracowników prowadzących na nim zajęcia w ramach programu Erasmus +;

3. **Umiędzynarodawianie oferty kształcenia** polega na kilku skoordynowanych ze sobą komponentach:

- a) mobilności studentów polegającej na wyjazdach;
- b) mobilności studentów polegającej na przyjazdach studentów zagranicznych;
- c) mobilności wykładowców polegającej na wyjazdach;
- d) mobilności wykładowców polegającej na przyjazdach wykładowców zagranicznych;
- e) włączaniu studentów w międzynarodowe projekty;

4. Udział w prestiżowym Konsorcjum UNIC, dający studentom Prawa podatkowego i rachunkowości możliwość korzystania z międzynarodowej i interdyscyplinarnej oferty edukacyjnej oraz budowania kompetencji do pracy w międzynarodowym środowisku;

5. Wzmacnianie kompetencji językowych studentów Prawa podatkowego i rachunkowości, w tym poprzez obowiązek zaliczenia w ramach programu studiów przedmiotu w języku obcym czy możliwość udziału w wydarzeniach międzynarodowych organizowanych na WPiA UŁ oraz WZ UŁ.

6. Istotnym elementem kształcenia na kierunku Prawo podatkowe i rachunkowość są szczególne działania o charakterze umiędzynarodawiającym, odpowiadające na potrzeby studentów studiujących w trybie niestacjonarnym, zwłaszcza łączących naukę z pracą zawodową i życiem rodzinnym, tj.:

1) projekt **Eucotax Wintercourse**, w ramach którego powstają prace dyplomowe w języku angielskim oraz prowadzone są badania prawno-porównawcze w międzynarodowych grupach studenckich (corocznie);

2) międzynarodowy konkurs naukowy GTTC (**Global Tax Treaties Commentary Universities Competition**), w ramach tego konkursu, organizowanego przez Międzynarodowe Biuro Dokumentacji Podatkowej (International Bureau of Fiscal Documentation, IBFD) w Amsterdamie (Niderlandy).

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Wsparcie systemowe studentów ze szczególnymi potrzebami

Trzon systemu wsparcia tworzą [Akademickie Centrum Wsparcia UŁ](#) wraz z [Uczelnianym Zespołem do spraw Dostępności UŁ](#), których działania są uzupełniane przez pracowników administracyjnych

i badawczo-dydaktycznych WPiA i WZ w związku z realizacją obowiązków wynikających z ustaw dostępnościowych.

Dostosowania oferowane przez ACW związane są z zapewnieniem osobom z niepełnosprawnościami warunków do pełnego udziału w procesie przyjmowania na studia, kształcenia na studiach lub prowadzenia działalności naukowej.

Wsparcie polega w szczególności na: dostosowaniu miejsc, harmonogramu i formy zajęć dydaktycznych, w tym zajęć indywidualnych, w procesie kształcenia oraz w prowadzeniu działalności naukowej; dostosowaniu egzaminów wstępnych i okresowych oraz innych form weryfikacji wiedzy (kolokwiów, zaliczeń, egzaminów np.) do potrzeb i możliwości percepcyjnych, motorycznych czy poznawczych osób z niepełnosprawnościami, szczególnie przygotowaniu materiałów w formie dla nich dostępnej; zapewnieniu w trakcie zajęć dydaktycznych (oraz innych wynikających z procesu kształcenia i działalności naukowej), kolokwiów i egzaminów usług specjalistów tj. tłumaczy języka migowego, translatorów posługujących się fonogestami, usług lipspeakingu np.; pokryciu kosztów zatrudnienia i przeszkolenia asystentów świadczących usługi asysty wspomagającej, zaangażowanych na potrzeby kandydatów na studia oraz studentów; zapewnieniu notatek w dostępnej formie, w tym usług asystenta wspomagającego oraz usług zdalnego tworzenia notatek (opracowanie notatek w wersji elektronicznej lub w powiększonym piśmie odręcznym, alfabecie Braille'a np.); zapewnieniu lektoratów z języka obcego w formie zajęć grupowych lub indywidualnych, w tym języka polskiego jako obcego dla osób głuchych; zapewnieniu dodatkowych zajęć konsultacyjno-wyrównawczych, w tym zajęć indywidualnych; zapewnieniu alternatywnych form zajęć wychowania fizycznego osobom z niepełnosprawnościami, które nie mogą w nich uczestniczyć na zasadach ogólnych; zapewnieniu specjalistycznych konsultacji (np. psychologicznych, logopedycznych, prawnych, zawodowych) osobom z niepełnosprawnościami w celu wspierania ich w procesie kształcenia oraz w prowadzeniu działalności naukowej; pokryciu kosztów transportu (w tym specjalistycznego) osób z niepełnosprawnościami w celu zapewnienia im warunków do pełnego udziału w procesie kształcenia i prowadzeniu działalności naukowej; wypożyczaniu sprzętu i urządzeń specjalistycznych wspomagających proces dydaktyczny, np. specjalistycznego oprogramowania komputerowego, dyktafonów, laptopów, urządzeń wspomagających wzrok i słuch, orientację przestrzenną np., w wypożyczalni sprzętu specjalistycznego ACW Uł; pokryciu kosztów związanych z prowadzeniem specjalistycznych zajęć; organizacji warsztatów z zakresu higieny zdrowia psychicznego, grup wsparcia, a także udzielaniu indywidualnego wsparcia uzależnionego od potrzeb studentów.

Rozwój i doskonalenie form wsparcia umożliwia np. udział pracowników administracyjnych i badawczo-dydaktycznych WPiA i WZ w różnorodnych certyfikowanych szkoleniach podnoszących świadomość i kompetencje dydaktyczne w zakresie uwzględniania szczególnych potrzeb studentów,

projektowania uniwersalnego, zapewniania dostępności cyfrowej, z zakresu zarządzania wielokulturowością, współpracy w zespołach międzypokoleniowych, a także regularne spotkania Uczelnianego Zespołu np. dostępności umożliwiające wymianę doświadczeń, budowanie dobrych praktyk w zakresie zapewniania dostępności oraz uwzględnianie ich w bieżącej i planowanej działalności akademickiej, a także regularne przeglądy i oceny w zakresie dostępności architektonicznej, cyfrowej oraz informacyjno-komunikacyjnej. W celu rozpowszechniania informacji o wsparciu przysługującym studentom ze szczególnymi potrzebami oraz pracownikom zobowiązanym do ich uwzględniania została uruchomiona podstrona "[Wsparcie-dostępność](#)" na stronie internetowej WpiA.

W ramach Akademickiego Centrum Wsparcia UŁ studentom WPiA oferowane są:

- **konsultacje edukacyjne** – umożliwiają ustalenie różnych form wsparcia edukacyjnego np. indywidualne konsultacje lub szkolenia z zakresu strategii uczenia się, zarządzania czasem, efektywnych technik zapamiętywania, twórczego myślenia, pracy w zespole, autoprezentacji, komunikacji bez barier, ale także coachingu i mentoringu czy treningu uważności.
- **opinie w sprawie dostosowania procesu dydaktycznego do szczególnych, indywidualnych potrzeb** – Pełnomocnik Rektora UŁ np. Osób z Niepełnosprawnościami może wystawić, na wniosek studenta, opinię skierowaną do osób prowadzących zajęcia dydaktyczne, określającą ograniczenia wynikające z niepełnosprawności i zawierającą wskazania alternatywnych form zdawania egzaminów i uzyskiwania zaliczeń.
- **zajęcia rozwojowe** – coaching indywidualny i grupowy
- **szkolenia i warsztaty** – wspierające studentów w zdobywaniu wiedzy i umiejętności przydatnych w procesie kształcenia. Organizowane są zajęcia z zakresu: strategii uczenia się, zarządzania czasem, efektywnych technik zapamiętywania, metod usprawniających komunikację, twórczego myślenia, pracy w zespole, autoprezentacji, komunikacji bez barier.
- **wsparcie specjalistyczne** – logopeda, wsparcie psychologiczne, tłumacz j. migowego na zajęciach, egzaminach i zaliczeniach, ale także w załatwianiu spraw formalnych na uczelni, wsparcie specjalistyczne, dostosowane do indywidualnych potrzeb.
- **dotatkowe lektoraty z j. obcego**, prowadzone z uwzględnieniem specyficznych potrzeb wynikających z trudności zdrowotnych.
- **zajęcia sportowe dostosowane do szczególnych potrzeb studentów** (w szczególności siatkówka i basen, zajęcia rehabilitacyjne)

- **usługi asystenta** – zakres jego obowiązków jest dostosowany do indywidualnych potrzeb i dotyczy procesu studiowania (np. pomoc przy sporządzaniu notatek, pokonywaniu barier architektonicznych w dotarciu na zajęcia, do biblioteki, na konsultacje, np., pomoc w kontakcie z wykładowcami w sprawach związanych ze studiowaniem czy w uregulowaniu formalności na uczelni (np. w dziekanacie).

- **usługi transportowe** – dla studentów z niepełnosprawnością ruchową; bezpłatny transport w granicach administracyjnych Łodzi z miejsca zamieszkania na uczelnię i z powrotem, wsparcie oferowane wspólnie przez Uniwersytet Łódzki i MPK Łódź sp. Z o.o.

- **wypożyczenie specjalistycznego sprzętu** (szczegółowy wykaz w odpowiedzi na pytanie 13).

- **zajęcia adaptacyjne** – dla studentów rozpoczynających studia, w tym po przerwie

- **profilaktyka uzależnień** – spotkania indywidualne i warsztaty grupowe

Wsparcie studentów (w tym osób ze szczególnymi potrzebami) w ramach procesu kształcenia i działalności naukowej

W ramach procesu kształcenia studenci WPiA mogą korzystać z prawa do Indywidualnej Organizacji Studiów (§ 34 Regulaminu studiów w UŁ) - polega ono na określeniu przez Dziekana, w porozumieniu z prowadzącymi poszczególne zajęcia dydaktyczne, **indywidualnego sposobu realizacji i rozliczania planu studiów w danym semestrze/roku akademickim**. Przesłankami udzielenia zgody na IOS są w szczególności względy zdrowotne (w tym związane z niepełnosprawnościami), konieczność sprawowania opieki nad osobą z niepełnosprawnością, zdarzenia losowe, odbywanie okresowe studiów poza UŁ, stan ciąży, konieczność sprawowania przez rodzica opieki nad dzieckiem, korzystanie z programu kariery dwutorowej sportowców kształcących się w Uniwersytecie Łódzkim (Programu „Studia i sport w UŁ”). Dziekan udziela zgody na IOS na okres danego semestru/roku akademickiego lub na czas trwania mobilności krótkoterminowej studenta. Studentom z niepełnosprawnościami posiadającym orzeczenie o stopniu niepełnosprawności oraz studentom (w ciąży, rodzicom i sportowcom) zgoda może być udzielona na cały okres studiów – stosownie do treści złożonego wniosku. Przed udzieleniem studentowi z orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności zgody na IOS Dziekan może zasięgnąć opinii Pełnomocnika Rektora ds. Osób z Niepełnosprawnościami przy zachowaniu zasad przetwarzania danych osobowych.

W ramach procesu uczenia się studenci WPiA mogą korzystać z prawa do **Indywidualnego Planu i Programu Studiów (IPS)** – Mogą się o niego ubiegać szczególnie uzdolnieni i wyróżniający się studenci pod warunkiem spełnienia określonych dodatkowych przesłanek. IPS umożliwia wzbogacenie wiedzy i umiejętności studenta w ramach studiowanego kierunku lub kierunków pokrewnych oraz – jeśli to możliwe – udział studenta w pracach naukowo-badawczych prowadzonych

na UŁ. IPS może określać: zamianę niektórych przedmiotów na inne, uwzględniając jednak wymagania wynikające z programu studiów i przy zachowaniu efektów uczenia się określonych w programie kształcenia; łączna liczba obowiązkowych zaliczeń i egzaminów nie może w takim przypadku być niższa niż przewidziana zwykłym tokiem studiów; rozszerzenie efektów uczenia się określonych w programie studiów; indywidualny harmonogram studiów, to znaczy określenie semestrów, w których obowiązują poszczególne zaliczenia, egzaminy i praktyki zawodowe; skrócenie okresu studiów przy zachowaniu efektów uczenia się określonych w programie studiów (§ 32 Regulaminu studiów w UŁ).

Studentom ze szczególnymi potrzebami, w tym z niepełnosprawnościami studiującym na WPiA przysługuje prawo do uczestniczenia w zajęciach dydaktycznych z udziałem asystenta lub tłumacza języka migowego (§ 47 ust. 1 Regulaminu studiów w UŁ).

Prawo do urlopów - w związku z chorobą, zdarzeniem losowym, urodzeniem dziecka, sprawowaniem nad nim opieki lub posiadaniem statusu sportowca albo z innych uzasadnionych powodów student może ubiegać się o **udzielenie urlopu od zajęć oraz urlopu od zajęć z możliwością przystąpienia do weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się określonych w programie studiów** (§ 50-51 Regulaminu studiów w UŁ). Urlop udzielany jest na czas trwania zdarzenia i jego skutków, z tym że urlop udzielony z innych uzasadnionych powodów nie może być udzielony jednorazowo na okres dłuższy niż jeden rok. Jednak urlop od zajęć może być udzielony studentce w ciąży na okres do dnia urodzenia dziecka albo studentowi będącemu rodzicem na okres jednego roku; jeżeli koniec urlopu przypada w trakcie semestru, urlop może być przedłużony do końca tego semestru.

Bezpośrednio na WPiA proces uczenia się może być dodatkowo dostosowany do indywidualnych potrzeb studentów poprzez:

- możliwość skorzystania z pokoju cichej nauki;
- możliwość wejścia do budynku WPiA z psem asystującym;
- dostęp zdalny do bibliotecznych zasobów elektronicznych;
- korzystanie ze stanowiska komputerowego w Wypożyczalni Biblioteki WPiA, wyposażonego w zmodyfikowanej wysokości blat, przystosowany w szczególności dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich, osób niskorosłych. Stanowisko zaopatrzone w dwa monitory umożliwiające jednoczesną pracę na jednym komputerze Czytelnika i bibliotekarza;
- książkomat, dostępny całą dobę;
- możliwość korzystania ze Strefy Studenta przy Bibliotece WPiA jako miejsca pracy własnej, relaksu i odpoczynku, również jako miejsce integracji studenckiej społeczności;
- korzystanie z usługi skanowania materiałów bibliotecznych z księgozbioru Biblioteki WPiA.

- korzystanie z wypożyczonego z ACW UŁ lub dostępnego na miejscu w jednostce UŁ sprzętu specjalistycznego z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb:

W ramach **wspierania krajowej i międzynarodowej mobilności studentów** powołani zostali na WPIA UŁ: Wydziałowy Koordynator ECTS, Wydziałowy Koordynator ds. ERASMUS+ oraz lokalny Wydziałowy Koordynator ds. Programu MOST. Ze względu na znaczną liczbę studentów biorących udział w wymianie międzynarodowej, od 2014 r. działa na Wydziale International Office, gdzie udzielana jest pomoc zarówno merytoryczna jak i administracyjna. W obecnej kadencji po raz pierwszy powołany został Prodziekan ds. Współpracy Międzynarodowej i Projektów.

Oferta edukacyjna WPIA pozwala studentom, w tym na kierunku Prawo podatkowe i rachunkowość, na rozwinięcie kompetencji językowych, wielokulturowych i innych społecznych, przez co przygotowuje studentów do skorzystania z mobilności zagranicznej lub krajowej. Mimo treści programowych często związanych polskimi regulacjami prawnymi efekty uczenia się uzyskanych za granicą są uznawane na WPIA UŁ w 100%.

Rekrutacja studentów na wyjazdy na studia cząstkowe w ramach ERASMUS+ wspierana jest wydarzeniami takimi jak wydziałowe spotkanie informacyjne (w tym roku stacjonarnie na WPIA UŁ w dn. 22 lutego), spotkania z udziałem pracowników BWZ UŁ (w tym roku 15 lutego w TEAMS), Wydziałowe ERASMUS Café (w tym roku akademickim jest to Tydzień Erasmus Café w dn. 19-24 lutego). Koordynatorzy uruchamiają dodatkowe dyżury i konsultacje. Prowadzona jest aktywna kampania promocyjna, w tym w mediach społecznościowych.

Studenci biorący udział w wymianie międzynarodowej otrzymują nie tylko wsparcie merytoryczne i administracyjne, ale także finansowe. Oprócz finansowania ERASMUS+, każdy student, który rozliczy się z wyjazdu może ubiegać się o dofinansowanie podróży ze środków dziekańskich. Ponadto, UŁ oferuje studentom wyjeżdżającym w ramach programu ERASMUS+ możliwość ubiegania się o stypendium Santander, jak również dedykowane dodatkowe wsparcie finansowe studentom z orzeczoną niepełnosprawnością lub pobierającym stypendium socjalne. Warto podkreślić, że studenci kierunków niestacjonarnych na WPIA UŁ mogą wnioskować o ulgę w wysokości 50% czesnego za okres kiedy studiowali zagranicą w ramach programu wymiany (zarządzenie nr 19 Rektora UŁ z dn. 26.10.2020 z późniejszymi zmianami, w sprawie zasad pobierania i zwalniania z opłat za usługi edukacyjne UŁ).

Studenci wyjeżdżający na wymianę międzynarodową składają wniosek o indywidualną organizację studiów. Studenci na kierunku Prawo podatkowe i rachunkowość mają rozliczenie roczne, co dodatkowo ułatwia skorzystanie z programów wymiany studenckiej.

Wydział korzysta też z nowych możliwości programu ERASMUS+ jak Blended Intensive Programme. Obecnie WPIA UŁ współorganizuje w międzynarodowych konsorcjach uczelni 2 programy w ramach ERASMUS+ BIP.

Studenci WPIA UŁ, którzy zdecydują się na udział w międzynarodowej wymianie studenckiej, w tym na kierunku Prawo podatkowe i rachunkowość, mogą liczyć na stałe wsparcie zarówno dziekanatów kierunkowych, International Office i koordynatorów na WPIA UŁ.

Wydział utrzymuje stałe kontakty z licznymi ośrodkami naukowymi w Polsce (MOST) i za granicą, które owocują wymianą studentów i pracowników naukowych, organizacją konferencji międzynarodowych i publikacjami. Dziekan wspiera międzynarodowe wydarzenia studenckie, takie jak EUCOTAX, spotkania International Network of Doctoral Studies in Law, uczestnictwo w konkursach międzynarodowych np. moot court oraz działalność organizacji studenckiej ELSA (zarządzenie nr 11 Dziekana WPIA UŁ w sprawie zasad finansowania organizacji studenckich i doktoranckich WPIA UŁ z dn. 11 kwietnia 2017). Szerzej nt. różnych form umiędzynarodowienia piszemy w opisie Kryterium 7.

System opieki i wspierania oraz motywowania studentów do osiągania efektów uczenia się na WPIA i WZ obejmuje wiele rozwiązań.

Studenci zainteresowani prowadzeniem badań naukowych mają możliwość aplikowania w różnych programach takich jak [Studenckie Granty Badawcze UŁ](#) (celem programu jest umożliwienie studentom m.in. II stopnia uzyskania środków finansowych na prowadzenie lub prezentację swoich badań naukowych. Pozyskane środki mogą zostać przeznaczone np. na realizację badań, udział w konferencjach naukowych, publikację artykułu lub książki, napisanie pracy magisterskiej), a także do pogłębiania wiedzy i poszerzania swoich zainteresowań w ramach [kół naukowych oraz organizacji studenckich](#). Obecnie na WPIA działa ponad 20 kół (m.in. Prawa Podatkowego – opiekunowie: dr hab. Ziemowit Kukulski, prof. UŁ oraz dr Aneta Nowak-Piechota), a także [Europejskie Stowarzyszenie Studentów Prawa ELSA Łódź](#), [Biuro Karier WPIA](#), [Klinika Prawa](#) i [Wydziałowa Rada Samorządu Studentów](#). Natomiast na Wydziale Zarządzania UŁ funkcjonuje 8 studenckich kół naukowych zrzeszających ponad 250 studentów; są to: [SKN MarkeTeam](#), [SKN Personalni](#), [SKN Stratolog](#), [SKN Sigma \(przy Katedrze Rachunkowości, opiekunowie: dr hab. Ewa Śnieżek, prof. UŁ, dr Joanna Piłacik\)](#), [SKN Globalni](#), [SKN Zarządzania Łańcuchem Dostaw SCM](#), [SKN ManageTeam MTM](#), [SKN Bizaktywne](#). Władze wspierają finansowo inicjatywy studentów (udział w konkursach, organizację konferencji naukowych itp.).

Uczelnia, w tym oba Wydziały, wspierają finansowo inicjatywy studentów (udział w konkursach, organizację konferencji naukowych itp.). Osoby wyróżniające się szczególnymi osiągnięciami

naukowymi, artystycznymi lub sportowymi, a także osiągające wysokie wyniki w nauce, mogą otrzymać [Stypendium Rektora UŁ](#).

Studenci mogą także liczyć na wielopoziomowe i wieloaspektowe wsparcie w ramach **programów ogólnouniwersyteckich**. Wsparcie to przybiera różne formy dostosowane do potrzeb poszczególnych grup studentów.

Działalność naukowa studentów jest m.in. wspomagana w ramach projektów [Science Hub UŁ](#). Inicjatywa ta zmierza do wyłonienia projektów opartych na trójstronnej współpracy pomiędzy studentem UŁ, nauczycielem akademickim a podmiotem zewnętrznym. Projekty mogą być realizowane w ramach przygotowywanych prac dyplomowych/ zaliczeniowych i in. form dydaktycznych czy projektów kół naukowych itp.

Należy podkreślić, że możliwości publikacyjne studentów zostały rozszerzone w związku z wydawaniem od 2022 r. przy WPiA czasopisma studenckiego "[Paragraf. Studia z Prawa i Administracji](#)" (półrocznik). Dotychczas zostały wydane trzy numery tego czasopisma.

Dodatkowo studenci ocenianego kierunku mogą zgłaszać swoje artykuły do czasopisma naukowego, które wydawane jest przez [Centrum Dokumentacji i Studiów Podatkowych UŁ](#) (działające przy WPiA UŁ) od 1997 roku. Jest to uznany na rynku wydawniczym periodyk poświęcony tematyce podatkowej, skierowany do naukowców i doświadczonych specjalistów-praktyków zajmujących się tą dziedziną prawa. Na łamach „[Kwartalnika Prawa Podatkowego](#)” publikowane są oryginalne i wysokiej jakości artykuły dotyczące krajowego, unijnego, międzynarodowego i porównawczego prawa podatkowego.

Studenci mogą brać czynny i bierny udział w konferencjach naukowych odbywających się na obu Wydziałach. Wśród zorganizowanych konferencji, których tematyka była związana z zagadnieniami prawa podatkowego i rachunkowości oraz innymi zagadnieniami powiązаныmi z ocenianym kierunkiem, szczególnie należy wyróżnić ogólnopolskie konferencje i seminaria naukowe organizowane kilka razy w każdym roku przez [Centrum Dokumentacji i Studiów Podatkowych](#), na które regularnie zapraszani są studenci (do nieodpłatnego, biernego udziału).

W 2023 r. studenci mogli też wziąć udział w międzynarodowym seminarium naukowym „The Brazil – Poland 2022 - Double Tax Convention Webinar” zorganizowanym 21 marca 2023 r. (online) przez Centrum Dokumentacji i Studiów Podatkowych.

Dodatkowo, studenci kierunku mogą uczestniczyć w seminariach naukowych organizowanych przez WZ UŁ. W latach 2021-2023 były to m.in.:

- Seminarium naukowe pt. „Rachunkowość a zrównoważony rozwój przedsiębiorstwa” (online) – Katedra Rachunkowości UŁ, Komisja Nauki Rachunkowości PAN,

- Seminarium naukowe pt. „Rachunkowość behawioralna” (online) – Katedra Rachunkowości UŁ, Komisja Nauki Rachunkowości PAN,
- Seminarium naukowe pt. „Sztuczna inteligencja i robotyzacja w rachunkowości. Bać się czy nie bać? – Katedra Rachunkowości UŁ, Centrum Interdyscyplinarnych Badań Rachunkowości WZ UŁ.

Istotne dla studentów kierunku Prawo podatkowe i rachunkowość są konferencje i spotkania organizowane przez koła naukowe dla wszystkich zainteresowanych tematyką rachunkowości, finansów i podatków. W latach 2018-2023 były to m.in.:

- Warsztaty: Akademia Rachunkowości - prowadzone przez General Electric;
- Akademia Wiedzy BSS (Business Support Solution SA) „Rachunkowość okiem Managera – praktyczne wykorzystanie akademickiej teorii”;
- Warsztaty praktyczne z ACCA Poland z rachunkowości podatkowej; ACCA (the Association of Chartered Certified Accountants) jest największą i najszybciej rozwijającą się międzynarodową organizacją zrzeszającą specjalistów z zakresu finansów i rachunkowości;
- „Akademia Rachunkowości” warsztaty zorganizowane przez SKNR Sigma przeprowadzone przez: ogólnopolską firmę audytorsko - doradczą BDO: „Utrata wartości aktywów z elementami kreatywnej polityki w zakresie szacunków”, Infosys: „Podatek od towarów i usług w transakcjach międzynarodowych ze szczególnym uwzględnieniem transakcji wewnątrzspółnotowych – przepisy a praktyka”;
- Akademia Rachunkowości "Mechanizm podzielonej płatności oraz kontroli białej listy – praktyczne aspekty wdrożenia”;
- 20 października 2023 Targi talentów r. AICPA & CIMA (międzynarodowa organizacja zrzeszająca certyfikowanych księgowych oraz specjalistów z rachunkowości zarządczej) zorganizowało CGMA NEXGEN – targi kariery i edukacji, poświęcone przyszłości młodych osób w rachunkowości i finansach.

Centrum Dokumentacji i Studiów Podatkowych Uniwersytetu Łódzkiego corocznie organizuje kolejne edycje ogólnopolskiego naukowego [konkursu dla studentów na najlepszą glosę do wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego, Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego, Trybunału Konstytucyjnego lub Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w sprawach podatkowych](#). Częścią konkursu jest ogólnopolska konferencja naukowa dla studentów (pt. [Współczesne problemy orzecznictwa sądowego w sprawach podatkowych](#)), podczas której studenci z wielu krajowych ośrodków akademickich rywalizujący w konkursie prezentują główne tezy swoich prac konkursowych. Od kilku lat dla uczestników konkursu organizowane są też warsztaty na temat sposobu przygotowania pisemnej glosy do wyroku i prezentacji argumentacji w pismach procesowych oraz na temat sposobu prezentacji ustnej glosy i prezentacji argumentacji w wystąpieniach przez sądami. Do

tej pory odbyło się 26 edycji konkursu i konferencji. W roku akademickim 2022/2023 odbyły się dwie edycje konkursu i konferencji: 25. edycja (13 grudnia 2022 r.) i 26. edycja (8 maja 2023 r.).

W Konkursie mogą brać udział studenci studiów licencjackich, magisterskich i podyplomowych krajowych uczelni wyższych kierunków: prawo, administracja, prawo podatkowe, doradztwo podatkowe, ekonomia, finanse i rachunkowość lub rachunkowość. W jury konkursu, które ocenia pisemne prace konkursowe i ustne prezentacje, zasiadają przedstawiciele nauki prawa podatkowego, judykatury oraz doradztwa podatkowego.

Laureaci otrzymują dyplomy, nagrody pieniężne, nagrody książkowe, propozycje odbycia płatnych staży, a także propozycje opublikowania swoich zwycięskich glos w czasopiśmie naukowym Kwartalnik Prawa Podatkowego wydawanym przez Centrum Dokumentacji i Studiów Podatkowych UŁ.

Studenci różnych kierunków WPiA UŁ (Prawa, Administracji oraz Prawa podatkowego i rachunkowości) są zachęceni przez nauczycieli akademickich do czynnego udziału w konkursie i konferencji oraz do udziału biernego w konferencji, który jest cennym elementem przygotowań do udziału w przyszłych edycjach. W 26. edycji konkursu zgłoszono 26 prac konkursowych (indywidualnych i zespołowych) z 15 uczelni, w tym 2 z WPiA UŁ (studentów Prawa), a w 25. edycji konkursu 37 prac (indywidualnych i zespołowych) z 16 uczelni, w tym z 5 WPiA UŁ (studentów Prawa oraz Prawa podatkowego i rachunkowości). W 25. edycji Konkursu brało udział dwoje studentów ocenianego kierunku, z których jedno otrzymało wyróżnienie.

Udział w konkursie to dla studentów możliwość nabycia i podniesienia kompetencji badawczych w zakresie opracowania glos do orzeczeń sądów oraz ich ustnej prezentacji. Służy temu zarówno sama praca nad glosą konkursową i jej ustną prezentacją, jak i udział w warsztatach i udział czynny i bierny w samej konferencji. Możliwość wysłuchania prezentacji pozostałych uczestników konkursu to również szansą na rozwój własnego potencjału naukowego. Podsumowanie konkursu przez jury to cenne źródło wskazówek na przyszłość. Możliwość opublikowania glosy w Kwartalniku jest bardzo ważna dla studentów pragnących w przyszłości kontynuować pracę naukową, podjąć studia doktoranckie.

Studenci, zwłaszcza seminarzyści, biorą **czynny udział w badaniach naukowych prowadzonych przez pracowników** i prowadzą badania w ramach jednostki prowadzącej seminarium magisterskie. W grupach seminaryjnych powstają indywidualne lub wspólne teksty naukowe – artykuły lub monografie – stanowiące jednocześnie podstawę ubiegania się przez studentów o stypendia (uczelniane i ministerialne).

Wspólne projekty naukowe pracowników i studentów wspierane są przez SIZ – Stowarzyszenie Innowatorów Zarządzania – organizację założoną w 2003 roku przez członków kadry akademickiej, studentów i absolwentów Wydziału. SIZ – w ramach swojej działalności statutowej – współpracuje z Wydziałem przy realizacji projektów pracowników Wydziału, kół naukowych i organizacji studenckich, a od 2016 prowadzi działalność wydawniczą specjalizując się w wydawaniu monografii naukowych i podręczników akademickich oraz materiałów konferencyjnych z zakresu zarządzania, przedsiębiorczości, marketingu, finansów i rachunkowości.

Studenci mogą również brać udział w [Projekcie Mentorskim – Absolwent VIP](#), dzięki któremu korzystając z wiedzy i doświadczenia ekspertów (absolwentów UŁ) nabywają wiedzę i umiejętności na wielu płaszczyznach np. student Maciej Piorun (mentor – Krzysztof Moraczewski, Prezes Zarządu Paged Meble S.A.), studentka Justyna Torba (mentor – Żaneta Leduchowska, Head of Europe Finance Services Fujitsu).

[Biuro Karier UŁ](#) wspiera studentów w wejściu na rynek pracy poprzez Portal Rozwoju Kariery, który służy do umieszczania przez pracodawców ofert pracy dla studentów i absolwentów UŁ. Ponadto znajdują się tam również oferty praktyk i staży. Ważnym elementem Portalu jest możliwość wysyłania do pracodawców CV za jego pośrednictwem co służy uwierzytelnieniu kandydata na dane stanowisko pracy. Dodatkowo BK UŁ co roku organizuje [Uniwersyteckie Targi Pracy](#).

WZ UŁ na swojej stronie w zakładce „[Rozwój](#)” umieszcza oferty pracy, praktyk i staży, a z których mogą korzystać studenci i absolwenci WZ. Ponadto WZ UŁ udostępnia swoją powierzchnię pracodawcom, którzy organizują spotkania, akcje plakatowe, stoiska promocyjne, prezentacje ofert praktyk i staży skierowanych do studentów. W 2023 r. została zamieszczona na terenie Wydziału Zarządzania UŁ dedykowana tablica, na której eksponowane są kody QR (wraz z logotypami firm) prowadzące do zakładek Kariera z aktualnymi ofertami pracy/praktyk/staży. Ta nowość spotkała się z bardzo dużym zainteresowaniem partnerów, w tym pracodawców z sektora finansowego/BPO/SSC np. Wella Company, Deloitte, Barry Callebaut. Dwa razy do roku na Wydziale Zarządzania UŁ odbywają się też Targi Pracy: wiosną realizowane przez międzynarodową organizację studencką AIESEC Dni Kariery. Te przedsięwzięcia mają na celu zaznajomienie studentów z ofertami na rynku pracy, a także ich bezpośredni kontakt oraz wymianę informacji z potencjalnymi pracodawcami promującymi oferty swoich firm.

Sesja z rekruterem to kolejny projekt, zainicjowany w listopadzie 2022 r., który umożliwia zaprezentowanie zasad procesu rekrutacyjnego w firmach. W trakcie bezpośrednich spotkań na Wydziale Zarządzania UŁ z przedstawicielami działów HR różnych firm studenci mają okazję zapytać

o proces rekrutacji, przejść przykładową rozmowę kwalifikacyjną czy skonsultować dokumenty aplikacyjne. W ramach Sesji z rekruterem odbyły się następujące spotkania:

- 10.11.2022 r. – EY;
- 8.12.2022 r. – Aflofarm Farmacja Polska;
- 15.12.2022 r. – Wella Company;
- 9.03.2023 r. – McCormick;
- 16.03.2023 r. – Philips;
- 30.03.2023 r. – CERI International Sp. z o.o.;
- 13.04.2023 r. – Fujitsu Technology Solutions;
- 20.04.2023 r. – Jeronimo Martins;
- 24.10.2023 r. – Grupa PZU.

Celem działalności **Studenckiego Koła Prawa Podatkowego** działającego przy Katedrze Prawa Podatkowego WPiA jest propagowanie wśród studentów UŁ wiedzy o teorii i praktyce polskiego, unijnego i międzynarodowego prawa podatkowego. Cel ten jest realizowany poprzez udział (czynny i bierny) członków koła naukowego w krajowych i międzynarodowych seminariach i konferencjach naukowych, w szczególności w konferencjach studenckich, seminariach doktorskich, konkursach adresowanych do studentów. Koło na początku roku akademickiego 2023/2024 liczyło 14 członków – studentów kierunków: Prawo, Rachunkowość i zarządzanie finansami. Koło zostało reaktywowane w roku akademickim 2022/2023 z inicjatywy studentów Prawa oraz Rachunkowości i zarządzania finansami, ale jest otwarte również na studentów innych kierunków, zainteresowanych prawem podatkowym, w tym w szczególności studentów Administracji oraz Prawa podatkowego i rachunkowości, którzy otrzymali zaproszenie do dołączenia do Koła. Obecnie członkiem Koła jest też student kierunku Prawo podatkowe i rachunkowość.

Jedną z aktywności Koła jest **organizowanie spotkań z przedstawicielami różnych środowisk, zajmujących się prawem podatkowym**. Spotkania te odbędą się w semestrze letnim 2023/2024. Ich celem jest zapoznanie studentów z różnymi ścieżkami kariery i perspektywami związanymi z praktyką w obszarze prawa podatkowego. Spotkania te mają pomóc studentom w dokonaniu rozsądnego wyboru swojej drogi zawodowej, poznawszy zalety oraz wady wykonywania różnych profesji. Koło naukowe, przy wsparciu Katedry Prawa Podatkowego UŁ, przewiduje spotkania z przedstawicielami następujących środowisk:

- a) Pracownicy organów podatkowych (Artur Zajączkowski, I za-ca Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Łodzi);

- b) Sędziowie orzekający w sprawach podatkowych (dr Dagmara Dominik-Ogińska, sędzia WSA we Wrocławiu);
- c) Doradcy podatkowi (Alicja Sarna, MDDP oraz Aleksandra Bońkowska, ALTO Tax);
- d) Pracownicy naukowcy (prof. dr hab. Włodzimierz Nykiel, Katedra Prawa Podatkowego UŁ);
- e) Przedstawiciele Ministerstwa Finansów (dr Jarosław Neneman, podsekretarz Stanu w MF);
- f) Przedstawiciele władzy ustawodawczej (dr Janusz Cichoń, poseł, przewodniczący Komisji Finansów Publicznych).

Studenci I roku Prawa podatkowego i rachunkowości w ramach wykładu prowadzonego przez dr Ireneusza Nowaka pt. "Opodatkowanie dochodu w prawie polskim" uczestniczyli jako słuchacze w wykładzie gościnnym pracownika Urzędu Skarbowego w Tomaszowie Mazowieckim – „Funkcjonalność usług w e-urzędzie skarbowym” (19 marca 2023r).

W latach 2018-2023 studenci WPiA UŁ brali udział w licznych aktywnościach łączących edukację, praktykę i działalność społeczno-kulturalną angażując się w działalność Akademickiego Związku Sportowego UŁ, występując wraz z Chórem Uniwersytetu Łódzkiego, czy tańcząc w uniwersyteckim klubie tańca KUJON. Ponadto studenci angażują się w działalność Wydziału poprzez udział w Samorządzie Studentów WPiA i Samorządzie Studentów UŁ oraz w licznych kołach naukowych działających na wydziale. Dzięki ofercie Biura Karier WPiA UŁ oraz Biura Karier UŁ studenci brali udział w licznych stażach organizowanych z myślą o zdobyciu praktycznych umiejętności, a także korzystali ze oferty szkoleń poszerzających ich kompetencje miękkie (np. szkolenia z negocjacji) i twarde (obsługa Excella, ChatGPT, narzędzi analitycznych).

Wsparcie administracyjne

Administracyjną obsługą studentów kierunku Prawo podatkowe i rachunkowość zajmuje się Wydział Prawa i Administracji UŁ. Jednym z podstawowych ogniw wsparcia studentów WPiA UŁ jest **Dział Obsługi Studentów**. Pracownicy Działu Obsługi Studentów zapewniają pomoc w zakresie praktycznym i merytorycznym poprzez przekazywanie studentom wszystkich informacji związanych z tokiem studiów oraz bieżącą obsługą studentów. Każdy kierunek i tryb studiów ma przypisanego do obsługi konkretnego pracownika osobę, która zna sytuację studentów i specyfikę ich potrzeb.

Studenci pierwszych lat studiów mogą zwrócić się do opiekunów wyznaczonych dla poszczególnych kierunków w sprawach związanych ze studiami.

Studenci WPiA UŁ informowani są o różnych formach wsparcia oraz miejscach pozyskiwania szczegółowych informacji przez kierownika DOS oraz pracowników obsługujących dany kierunek poprzez wysyłanie informacji do studentów mailem na pocztę z adresem w domenie uniwersyteckiej.

Każdy student UŁ otrzymuje na swoją skrzynkę mailową comiesięczny newsletter informujący o działaniach na uczelni, w tym o różnorodnych formach wsparcia.

Szczegółowe informacje dotyczące systemu wsparcia, w tym świadczeń stypendialnych podane są do publicznej wiadomości i dostępne na [stronie internetowej WPIA](#) oraz na stronie internetowej [Centrum Obsługi Spraw Społecznych i Socjalnych Studentów i Doktorantów](#)

Dodatkowo informacje o różnych sposobach wsparcia dostępne są w mediach społecznościowych (w tym w szczególności na Facebooku, Instagramie, itp.)

W obszarze usprawnienia komunikacji ze studentami wprowadzana jest Uniwersytecie Łódzkim aplikacja studencka [My.Uni.Lodz.pl](#), która zawiera bazę wiedzy z podziałem na portale tematyczne i ścieżki łączące portale ogólnouniwersyteckie i wydziałowe. W aplikacji zawarty jest skaner kodów QR, który pozwala użytkownikowi trafić w odpowiednie miejsce w aplikacji.

Na UŁ działa rozbudowany system wsparcia stypendialnego.

Stypendium Rektora UŁ przyznawane jest studentom osiągającym wyróżniające wyniki w nauce, posiadającym osiągnięcia naukowe, artystyczne lub wybitne wyniki sportowe na poziomie krajowym lub międzynarodowym.

Studenci wyróżniający się w nauce mogą otrzymać także list gratulacyjny, wyróżnienie za działalność studencką na rzecz i dla dobra Uniwersytetu Łódzkiego, medal „za chlubne studia” oraz medal Universitatis Lodziensis Alumno Laude Dignissimo czy **Stypendium MEiN za znaczące osiągnięcia i Stypendia Marszałka Województwa Łódzkiego.**

Absolwenci WPIA UŁ mają możliwość wzięcia udziału w Gali Absolwenta, gdzie w uroczysty sposób odbierają swoje dyplomy oraz wszelkie nagrody i wyróżnienia

Studenci mogą ubiegać się również o stypendia socjalne, zapomogi oraz stypendia specjalne dla osób z niepełnosprawnościami. Dodatkowo, w okresie pandemii wprowadzono możliwości ubiegania się o zapomogę z funduszu stypendialnego przez studentów i doktorantów UŁ, którzy znaleźli się przejściowo w trudnej sytuacji życiowej z powodu zagrożenia epidemicznego.

Elementem systemowego wsparcia studentów jest także możliwość **uzyskania ulg w opłatach za studia niestacjonarne**. O ulgę w opłatach mogą ubiegać się także studenci znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej lub rodzinnej, a także posiadający Kartę Dużej Rodziny.

Wsparcie materialne obejmuje także możliwość zakwaterowania w jednym z Domów Studenckich.

Studenci pochodzący z zagranicy mają zapewniony dostęp do takich samych systemów motywowania i wspierania w procesie uczenia się oraz na takim samym poziomie, jak studenci pochodzący z Polski.

Na stronie internetowej Wydziału została uruchomiona podstrona "[Wsparcie-Dostępność](#)". Znajduje się ona odpowiednio: w strefie kandydata, studenta i pracownika. W poszczególnych zakładkach dedykowanych potencjalnie zainteresowanym osobom znajdują się bardziej spersonalizowane informacje.

Wydział Prawa i Administracji UŁ zapewnia studentom prawo do składania skarg i wniosków oraz sygnalizowania sytuacji konfliktowych dotyczących organizacji i przebiegu procesu kształcenia, obsługi administracyjnej czy w innych sprawach związanych z naruszeniem praw i interesów studentów. Skargi, wnioski oraz sytuacje konfliktowe można zgłaszać w jednym z poniższych trybów: za pośrednictwem opiekuna roku, za pośrednictwem przedstawiciela samorządu, za pośrednictwem starosty roku oraz osobiście w Dziale Obsługi Studentów lub u kierownika Działu. Skargi przyjmowane są w formie pisemnej, następnie omawiane i rozstrzygane przez Prodziekana lub Dziekana Wydziału Prawa i Administracji UŁ. W szczególnych przypadkach do procedowania angażuje się członków Wydziałowej Rady Samorządu Studenckiego lub Prorektora ds. studenckich, bądź kieruje się sprawę do Uczelnianej Komisji Dyscyplinarnej.

Na Wydziale WPiA UŁ jest założony rejestr skarg i wniosków, prowadzony przez Dyrektora Administracyjnego.

Niezależnie od opisanych procedur, każdy członek społeczności akademickiej podlega odpowiedzialności dyscyplinarnej za naruszenie przepisów obowiązujących w UŁ oraz za czyn uchybiający godności studenta. Dlatego, w sprawach dyscyplinarnych, które nie mogą zostać rozwiązane w sposób określony w ww. procedurach, istnieje możliwość zwrócenia się do następujących podmiotów:

- Rzeczników Dyscyplinarnych UŁ,
- Uczelnianej Komisji Dyscyplinarnej ds. Nauczycieli Akademickich,
- Komisji Dyscyplinarnej dla Studentów,
- Odwoławczej Komisji Dyscyplinarnej dla Studentów.

W [UŁ Procedura antydyskryminacyjna i antymobbingowa](#) została wprowadzona Zarządzeniem nr 81 Rektora UŁ z dnia 16.03.2023 r. Określa różne ścieżki podejmowania działań interwencyjnych, ukierunkowanych na łagodzenie skutków stwierdzonych przypadków dyskryminacji i mobbingu oraz wprowadzająca mechanizm zgłaszania przypadków dyskryminacji/mobbingu na uczelni. Zgodnie z treścią w/w aktu w UŁ został powołany Koordynator ds. Przeciwdziałania Dyskryminacji i Mobbingowi oraz [Zespół ds. przeciwdziałania dyskryminacji](#). Zespół rozpatruje zgłoszenia dokonywane przez studentów i doktorantów. Wniosek należy przesłać pocztą elektroniczną na

specjalny adres mailowy: antydiskryminacja.student@uni.lodz.pl. Ponadto jego rolą jest m.in. rekomendowanie szkoleń oraz konkretnych procedur zgłaszania przypadków niewłaściwego traktowania i odpowiedniego reagowania w takich sytuacjach dotyczących całej społeczności akademickiej.

W celu usprawnienia obsługi studenci mają możliwość kontaktu z DOS drogą elektroniczną poprzez wysyłanie maila z adresu w domenie uniwersyteckiej.

Na podstawie Regulaminu Studiów UŁ każdemu studentowi zakładane jest konto poczty elektronicznej w domenie uniwersyteckiej, do którego otrzymuje dane dostępowe w postaci adresu (loginu) i hasła. Login i hasło są podstawowymi danymi do logowania się również do innych systemów na UŁ (USOSWEB, WiFi eduroam).

Na WPiA UŁ **wnioski dotyczące toku studiów, studenci składają w formie elektronicznej. Wnioski i pytania dotyczące toku studiów studenci wysyłają ze skrzynek w domenie uniwersyteckiej, tam też studenci otrzymują odpowiedź.** Student jest zobowiązany do zapoznania się i przestrzegania regulaminu poczty UŁ a także jest zobowiązany regularnie sprawdzać pocztę elektroniczną z częstotliwością pozwalającą na utrzymywanie bieżących kontaktów z UŁ.

Taki system kontaktu ze studentem sprawdził się w okresie pandemii. Od marca 2020 roku w celu przeciwdziałania rozprzestrzeniania się SARS-COV-2 ograniczone zostały kontakty bezpośrednie w tym również wizyty w DOS oraz spotkania z Prodziekanami i Pełnomocnikami. W ostatnich latach akademickich studenci mają możliwość rozliczania etapów studiów poprzez zgłoszenia mailowe a także są przyjmowani stacjonarnie na dyżurach DOS. Praca w trybie mieszanym sprawdza się szczególnie w przypadku kierunków prowadzonych w formie zaocznej.

Na WPiA UŁ sprawnie funkcjonuje też system kolejkowy. Studenci WPiA UŁ mogą skorzystać z systemu biletowego np. w celu przedłużenia legitymacji studenckich. Mogą pobrać bilet w biletomacie na WPiA UŁ lub za pomocą telefonu w aplikacji internetowej na stronie <https://mbilet.wpia.uni.lodz.pl>.

Zgodnie z § 5 ust 4. Statutu UŁ wszyscy członkowie wspólnoty akademickiej mają prawo do równego traktowania, a zgodnie z regulaminem studiów w UŁ przyjętym uchwałą nr 449 Senatu UŁ z dnia 14 czerwca 2019 r. (ze zm.) § 9 lit. a) stanowi, iż student ma prawo do poszanowania godności osobistej przez każdego członka społeczności akademickiej. W Uniwersytecie Łódzkim obowiązują procedury antydyskryminacyjne i antymobbingowe, które określa załącznik do zarządzenia nr 81 z 16.03.2023 r.

W Uniwersytecie Łódzkim zostali powołani rzecznicy dyscyplinarni ds. studentów i doktorantów na kadencję 2021-2024 zgodnie z zarządzeniem nr 75 z 30.12.2020. W UŁ są też powołani rzecznicy dyscyplinarni ds. nauczycieli akademickich. WRSS WPiA UŁ informuje Dziekan Wydziału o wszelkich

przypadkach naruszeń praw studentów bądź łamania Regulaminu Studiów w UŁ. Studenci mają prawo do złożenia stosownej skargi, którą przedkładają Dziekan Wydziału, która następnie przesyła sprawę do Rektora UŁ z prośbą o rozważenie postępowania dyscyplinarnego.

W lutym 2021 roku w Uczelni została powołana [Rada ds. Równego Traktowania na UŁ](#). Jej zadaniem jest promowanie oraz monitorowanie rozwiązań i postaw równościowych w środowisku akademickim. Powołanie Rady ma związek z przystąpieniem uczelni do [programu RESET – Redesigning Equality and Scientific Excellence Together](#), której celem jest stworzenie spójnej polityki równościowej na Uczelni.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Wprowadzenie konsultacji z nauczycielami akademickimi w soboty	Zalecenie zostało wykonane, dyżury nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunkach niestacjonarnych są wyznaczane także w dni zjazdowe, po kontakcie mailowym możliwe są również konsultacje za pośrednictwem MsTeams
2.	Przeanalizowanie organizacji roku akademickiego w zakresie terminów zjazdów	Przed rozpoczęciem każdego semestru terminy zjazdów są ustalane tak, aby w optymalny sposób wpisać zajęcia w organizację roku akademickiego i układ kalendarza powszechnego (terminy świąt, ferii szkolnych itp.)
3.	Rozważenie rezygnacji z indeksu papierowego i wprowadzenie wyłącznie indeksu elektronicznego	Zalecenie zostało wykonane, od roku akademickiego 2019/2020 zostały wprowadzone wyłącznie indeksy elektroniczne; od roku akademickiego 2023/2024 wdrożona została elektroniczna teczka studenta.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 8:

1. Z inicjatywy Wydziałowej Rady Samorządu Studentów w okresie pandemii został stworzony program „Wpraw się w prawo”, w którym studenci starszych lat otaczają opieką koleżeńsko-mentorską studentów 1 roku tego samego kierunku rozpoczynających studia w warunkach nauki

zdalnej. Wbrew nazwie, program obejmuje studentów wszystkich kierunków prowadzonych na WPiA. Program okazał się sukcesem na tyle, że jest on kontynuowany również po powrocie w mury uczelni.

2. W celu usprawnienia obsługi i zminimalizowania czasu oczekiwania przed stanowiskami dziekanatowymi na WPiA UŁ studenci mają możliwość kontaktu z DOS drogą elektroniczną poprzez wysyłanie maila z adresu w domenie uniwersyteckiej, został również wprowadzony „system kolejkowy”, obsługiwany zarówno z urządzeń stacjonarnych w budynku WPiA, jak i przez aplikację na urządzenia mobilne.

3. Na poziomie Uczelni i Wydziałów zapewnione jest wszechstronne, systemowe i kompleksowe wsparcie studentów we wszystkich aspektach ich funkcjonowania w uczelni: kształcenia; prowadzenia działalności naukowej; rozwijania pozanaukowych zainteresowań; zaspokajania szczególnych potrzeb edukacyjnych umożliwiającego studiowanie i funkcjonowanie w społeczności akademickiej; wsparcia administracyjnego; wsparcia finansowego.

4. W Uczelni obowiązują przejrzyste procedury antydyskryminacyjne, antymobbingowe, dyscyplinarne. Studenci mają prawo do składania skarg i uczestniczenia w postępowaniach.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Informacja o programie studiów dostępna jest na stronach Uniwersytetu Łódzkiego, Wydziału Prawa i Administracji UŁ. Ponadto informacja o studiach promowana była za pośrednictwem stron internetowych, które promują ofertę uczelni wyższych z całego kraju – portali Forum Akademickie oraz OtoUczelnie.pl. Oferta studiów była również prezentowana w ramach Targów Edukacyjnych, Salonów Maturzystów oraz Dni Otwartych organizowanych na WPiA (w tym trakcie Dni Otwartych online w czasie pandemii).

Oferta dodatkowych kursów, szkoleń, grantów badawczych jest propagowana wśród studentów za pomocą:

- stron internetowych WPiA UŁ, WZ UŁ i UŁ:

- www.wpia.uni.lodz.pl
- www.wz.uni.lodz.pl
- www.uni.lodz.pl

- USOSmaila,

- mediów społecznościowych WPiA UŁ, WZ UŁ i UŁ:

- Facebook (www.facebook.com/wpiaunilodz, www.facebook.com/Wydzial.Zarzadzania.UL
www.facebook.com/unilodz)
- Instagram (www.instagram.com/wpiaunilodz, www.instagram.com/wzunilodz
www.instagram.com/unilodz)
- Twitter aka X ([twitter.com/@wpiaunilodz](https://twitter.com/wpiaunilodz), [twitter.com/@unilodz](https://twitter.com/unilodz))
- LinkedIn (www.linkedin.com/company/wpiaunilodz, www.linkedin.com/school/unilodz)

Dla ocenianego kierunku szczególną wartość informacyjną mają również strony internetowe:

- Centrum Dokumentacji i Studiów Podatkowych WPiA UŁ (www.cdisp.uni.lodz.pl)
- Katedry Rachunkowości WZ UŁ (www.wz.uni.lodz.pl/katedra-rachunkowosci)

Ocenę publicznego dostępu do informacji prowadzi Centrum Komunikacji i PR UŁ, które prowadzi stałą analizę działań promocyjnych oraz tworzy cykliczne raporty.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
Nie dotyczy – nie przedstawiono zaleceń w poprzedniej ocenie		

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 9:

1. Ocenę publicznego dostępu do informacji prowadzi Centrum Promocji UŁ. W cyklicznych raportach wykazywane są wszystkie wzmianki dotyczące UŁ, które pojawiają się w mediach zarówno tradycyjnych (prasa, radio, telewizja), jak i elektronicznych (strony internetowe, media społecznościowe). Oceniany jest w nich wydźwięk informacji (pozytywny-negatywny-neutralny) oraz szacunkowa wartość, którą trzeba byłoby zapłacić za ogłoszenie. Grono odbiorców korzystających z ww. źródeł jest szerokie (władze, pracownicy, studenci, kandydaci na studia, pracownicy jednostek samorządowych i urzędów administracji centralnej, przedsiębiorcy, absolwenci).

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Wewnętrzny System zapewniania jakości kształcenia WPiA UŁ (WSJK) funkcjonuje od 2011 r. Jego tworzenie zaczęło się wraz z powołaniem zarządzeniem nr 15 Dziekana WPiA UŁ z 14.01.2011 r. Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia WPiA UŁ. Przed stworzeniem systemowych struktur na Wydziale obowiązywały dobre praktyki w tym zakresie, które w większości nie były sformalizowane i opisane w procedurach. Obowiązujące regulacje ogólnouniwersyteckie i wydziałowe, określają cele ogólne i szczegółowe, jak również działania z zakresu zapewniania jakości kształcenia na Wydziale, przypisując jednocześnie właściwym podmiotom realizację poszczególnych zadań; tworzą one uporządkowany system o charakterze podmiotowo-przedmiotowym.

System jakości kształcenia WPiA UŁ, zgodnie z obowiązującymi regulacjami ogólnouniwersyteckimi i wydziałowymi, obejmuje następujące podmioty:

- 1) Dziekan WPiA UŁ i Kolegium dziekańskie
- 2) Kierownicy Katedr i samodzielnych Zakładów,
- 3) Komisja ds. Jakości Kształcenia WPiA UŁ,
- 4) Zespół ds. weryfikacji jakości prac dyplomowych i wyników egzaminów,
- 5) Zespół Programowy WPiA UŁ,
- 6) Koordynator ds. ECTS na WPiA UŁ,
- 7) Koordynator ds. Erasmus na WPiA UŁ,
- 8) Forum Partnerów przy WPiA UŁ
- 9) Pełnomocnik Dziekana i Koordynatorzy ds. praktyk WPiA UŁ,
- 10) Pełnomocnik Dziekana ds. współpracy z otoczeniem
- 11) Pełnomocnik Dziekana ds. potwierdzania efektów uczenia się.

Ponadto, ze względu na przejście na nauczanie zdalne w warunkach pandemii szczególnie istotnego znaczenia nabrało bezpośrednio wsparcie ze strony Zespołu Informatycznego WPiA UŁ we właściwym przeprowadzaniu zdalnych zajęć, egzaminów i zaliczeń, a także tutoriale i szkolenia przygotowane przez Zespół, jak i Centrum Informatyczne UŁ.

Równie istotne w umożliwieniu właściwego funkcjonowania Wydziału i w zapewnianiu jakości kształcenia w warunkach pandemii okazało się wsparcie w utrzymywaniu kontaktu pomiędzy władzami, wykładowcami i administracją Wydziału a studentami ze strony Wydziałowej Rady

Samorządu Studentów z jednej oraz pracowników Działu Obsługi Studenta i sekretariatów Katedr z drugiej strony.

Zasadniczym podmiotem Systemu jest **Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia (WKdsJK)**, będąca organem opiniodawczo-doradczym Dziekana WPiA UŁ i koordynująca działania pozostałych podmiotów w ramach WSJK. Zadania i skład Komisji reguluje zarządzenie nr 4 Dziekana WPiA UŁ z dn. 27 października 2020 r. Do jej zadań należy m.in. opracowanie procedur wewnętrznego systemu zarządzania jakością kształcenia na podstawie modelu ogólnouczelnianego. Ewentualne zmiany w USJK będą pociągać za sobą konieczność modyfikacji wydziałowego SJK. Tego rodzaju zmiany są uwzględniane w aktach przyjmowanych na poziomie Wydziału, w szczególności w zarządzeniach Dziekana WPiA UŁ stanowiących podstawy funkcjonowania podmiotów WSJK.

Obok Komisji najważniejszą rolę w procesie zapewniania jakości kształcenia pełnią **Zespół Programowy WPiA UŁ** w zakresie tworzenia monitorowania i modyfikacji programów studiów kierunków prowadzonych na WPiA oraz Zespół ds. weryfikacji jakości prac dyplomowych i wyników egzaminów w zakresie kontroli monitorowania i weryfikacji osiągnięcia kierunkowych efektów uczenia się.

Zadania Zespołu Programowego obejmują m.in.: bieżącą ocenę programów studiów na istniejących i nowotworzonych kierunkach studiów pod względem merytorycznym; dokonywanie corocznych przeglądów programów studiów i oceny ich adekwatności do potrzeb różnych grup interesariuszy; przygotowywanie dla Dziekana WPiA opinii w sprawie programów studiów na kolejny rok akademicki.

Zespół ds. weryfikacji prac dyplomowych oraz wyników egzaminów przeprowadza corocznie analizy wylosowanych prac magisterskich i licencjackich złożonych w poprzednim roku oraz powiązanej z nimi dokumentacji egzaminów dyplomowych. Ponadto w sytuacjach spornych dokonuje weryfikacji wyników egzaminów pisemnych na wniosek Dziekana WPiA.

Osobami odpowiedzialnymi bezpośrednio za realizację efektów uczenia się na poszczególnych przedmiotach są koordynatorzy przedmiotów. To oni na bieżąco monitorują i weryfikują dobór metod i form realizacji treści przedmiotowych oraz efektów kierunkowych.

Jednocześnie Wydział dba o udzielanie informacji pracownikom i studentom WPiA na temat celów działań podejmowanych w ramach polityki zarządzania jakością kształcenia. WKdsJK zapoznaje co roku Radę Wydziału z działaniami podejmowanymi na Wydziale w zakresie zapewniania i udoskonalania jakości kształcenia, prezentując sprawozdanie dotyczące efektów funkcjonowania WSJK.

Udział interesariuszy wewnętrznych – władz Wydziału, pracowników (przede wszystkim nauczycieli akademickich) i studentów w tworzeniu i doskonaleniu programów studiów ma charakter konsultacyjno-decyzyjny. Przedstawiciele wszystkich grup mogą zgłaszać propozycje programowe i biorą udział w procesie decyzyjnym nad ostatecznym kształtem zmian. Co roku w wyznaczonym terminie między 31 stycznia a 1 marca jednostki organizacyjne WPiA mogą zgłaszać projekty zmian w programach studiów. Wnioski są przekazywane do Zespołu Programowego WPiA, który na swoich posiedzeniach rozpatruje wszelkie zgłoszenia, biorąc pod uwagę ich zasadność z punktu widzenia wpływu na jakość kształcenia. Sprawozdania z posiedzeń Zespołu Programowego są następnie przekazywane do Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia, która rozpatruje decyzje podjęte przez Zespół, a także zgłasza swoje uwagi do programów kształcenia. W dalszej kolejności wnioski pozytywnie zaopiniowane przez dwa powyższe organy oraz przez Wydziałową Radę Samorządu Studentów WPiA UŁ trafiają na posiedzenie Rady Wydziału. Rada Wydziału ostatecznie weryfikuje zgłoszone propozycje i uchwała projekty nowych programów studiów lub zmian do programów studiów, które miałyby obowiązywać od cyklu kształcenia rozpoczynającego się w kolejnym roku akademickim. Projekty, zgodnie z obowiązującą w UŁ procedurą, są opiniowane przez Uczelnianą Radę Jakości Kształcenia. Dopiero po uzyskaniu pozytywnej opinii URJK mogą zostać przekazane do uchwalenia przez Senat UŁ.

WPiA troszczy się o czynny udział studentów w kształtowaniu programów studiów. Przedstawiciel studentów – członek WRSS jest członkiem WKdsJK, z takimi samymi prawami jak pozostali członkowie. Wypełniane przez studentów w systemie USOS ankiety oceniające zajęcia, są cennym narzędziem opinii o prowadzących, zajęciach i pojawiających się problemach. Ankiety są co roku w grudniu analizowane przez Dziekana WPiA, po czym Dziekan prezentuje na grudniowej Radzie Wydziału sprawozdanie z wyników ankiet studenckich. Wnioski z analiz ankiet bywają inspiracją lub podstawą propozycji modyfikacji programów studiów, ale również na niższym poziomie WSJK – modyfikacji treści kształcenia lub sposobów prowadzenia zajęć z konkretnych przedmiotów. Wreszcie studenci mogą zgłaszać własne uwagi i propozycje odnośnie do programów kształcenia do swoich przedstawicieli w WRSS.

Wydział współpracuje również w tworzeniu i weryfikacji programów studiów i innych działaniach z zakresu zapewniania jakości kształcenia z interesariuszami zewnętrznymi, w szczególności poprzez Pełnomocnika Dziekana ds. współpracy z otoczeniem, Forum Partnerów przy WPiA UŁ oraz Centrum Wiedzy Eksperckiej. Działalność tych podmiotów przedstawiono szerzej w opisach Kryterium 2. i Kryterium 6.

Dalszemu doskonaleniu oferty edukacyjnej ma służyć realizacja polityki zarządzania jakością kształcenia, której celem jest zapewnienie w jednostce jakości kształcenia odpowiadającej

wymaganiom stawianym w aktach prawa powszechnie obowiązującego oraz aktach wewnętrznych UŁ, odpowiadającej międzynarodowym standardom kształcenia i dobrym praktykom w tym zakresie, a przede wszystkim najnowszemu stanowi badań i wiedzy naukowej. Działalność ta jest podejmowana dwutorowo: z jednej strony poprzez wprowadzanie rozwiązań zapewniających wysoką jakość kształcenia, z drugiej zaś poprzez dokonywanie oceny jakości kształcenia. Urzeczywistnianie ogólnych założeń polityki jakości kształcenia na WPiA odbywa się poprzez wyznaczanie, osiąganie i utrzymywanie wysokich standardów realizacji celów szczegółowych, do których należą:

- 1) zapewnienie powiązania procesu kształcenia na WPiA z misją i strategią rozwoju UŁ oraz z prowadzonymi w UŁ, zwłaszcza w dyscyplinach nauk prawnych i nauk o administracji i polityce badaniami naukowymi,
- 2) doprowadzenie do wzrostu stopnia umiędzynarodowienia działalności dydaktycznej i naukowej WPiA, szczególnie w skali europejskiej,
- 3) dbanie do określenia zakładanych efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i postaw na kierunkach i poziomach studiów prowadzonych przez Wydział, zgodnie z charakterystykami opisanymi w PRK i dostosowanych do potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego,
- 4) zapewnienie zgodności programów studiów na kierunkach studiów prowadzonych na WPiA z założonymi efektami uczenia się, o których mowa w pkt 2, z jednoczesnym uwzględnieniem opinii zaangażowanych interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych,
- 5) zapewnienie funkcjonowania na WPiA systemu punktacji ECTS powiązanej z osiąganymi przez studenta efektami uczenia się, umożliwiającemu zwiększenie stopnia umiędzynarodowienia studiów,
- 6) zapewnienie funkcjonowania w jednostce spójnego systemu weryfikacji osiąganých przez studentów efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i postaw,
- 7) zapewnienie funkcjonowania na WPiA mechanizmów dokonywania oceny wewnętrznego WSJK,
- 8) tworzenie przyjaznych warunków służących sprawnemu wdrażaniu polityki zarządzania jakością kształcenia, w tym jej dalszemu rozwijaniu w odpowiedzi na potrzeby i uwagi ze strony wszystkich grup interesariuszy (wewnętrznych i zewnętrznych);
- 9) identyfikowanie społecznej roli WPiA UŁ i jego pozycji na rynku edukacyjnym dla umożliwiający jak najlepsze wykorzystanie jej potencjału naukowego, dydaktycznego i społeczno-gospodarczego.

Prowadzony od 2011 roku cykliczny monitoring programów studiów zaowocował dogłębną reformą programów studiów na wszystkich kierunkach prowadzonych na WPiA w 2019 r. Od czasu ostatniej oceny programowej program studiów kierunku Prawo podatkowe i rachunkowość został zmieniony dwukrotnie (2019 oraz 2022), za każdym razem zmiany miały na celu doskonalenie programu,

zarówno pod względem implementacji wniosków wynikających z systematycznej oceny jakości kształcenia na kierunku jak również oczekiwań zmieniającego się dynamicznie otoczenia społeczno-gospodarczego, zwłaszcza aktualnej sytuacji na rynku pracy.

Od roku akademickiego 2022/2023 wprowadzono zmiany do programu studiów na kierunku Prawo podatkowe i rachunkowość (I i II rok). Podyktowane były z jednej strony koniecznością dostosowania programu do współczesnych wyzwań wynikających ze zmian prawa podatkowego jak i oczekiwań studentów, z drugiej zaś, miały na celu zwiększenie efektywności kształcenia i ich skorelowanie z potrzebami rynku pracy oraz otoczenia społecznego. Podyktowane były także wnioskami wpływającymi z bieżącego monitoringu karier zawodowych absolwentów kierunku Prawo podatkowe i rachunkowość. Zmodyfikowany program kształcenia na kierunku Prawo podatkowe i rachunkowość w pełni uwzględniają specyfikę kierunku i jego interdyscyplinarny charakter.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
Nie dotyczy – nie przedstawiono zaleceń w poprzedniej ocenie		

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 10:

1. Stworzenie na WPiA uporządkowanego wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia o charakterze podmiotowo-przedmiotowym.
2. Funkcjonowanie w UŁ i na WPiA przejrzystych procedur tworzenia i weryfikacji programów studiów.
3. Realizacja polityki zapewniania jakości kształcenia z jednej strony poprzez wprowadzanie rozwiązań zapewniających wysoką jakość kształcenia, z drugiej zaś poprzez regularne dokonywanie oceny jakości kształcenia w ramach kierunków prowadzonych na WPiA UŁ.
4. Włączenie studentów w proces zapewniania jakości kształcenia.
5. Wdrożenie i funkcjonowanie wewnętrznych mechanizmów monitorowania i kontroli jakości kształcenia na WPiA UŁ.

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

Analiza SWOT programu studiów na ocenianym kierunku i jego realizacji, z uwzględnieniem szczegółowych kryteriów oceny programowej

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
	<p>Mocne strony (należy wskazać <u>nie więcej niż pięć</u> najważniejszych atutów kształcenia na ocenianym kierunku studiów).</p>	<p>Słabe strony (należy wskazać <u>nie więcej niż pięć</u> najpoważniejszych ograniczeń utrudniających realizację procesu kształcenia i osiąganie przez studentów zakładanych efektów uczenia się).</p>
Czynniki wewnętrzne	<p>1. Wysoki poziom, doświadczenie i kompetencje kadry badawczo-dydaktycznej: jej zróżnicowane zawodowe, wysokie kompetencje naukowe, dydaktyczne i praktyczne, realizowanie projektów badawczych, doświadczenie eksperckie, działalność w ważnych instytucjach o zasięgu krajowym i międzynarodowym, a uczestnictwo w zmianach legislacyjnych prawa podatkowego i rachunkowości.</p> <p>2. Unikatowy charakter programu studiów kierunku, który łączy kwalifikacje w zakresie podatków i rachunkowości oraz jego aktualność i elastyczność, obejmujące m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uwzględnianie nowych aspektów wiedzy, będącej rezultatem prowadzonych badań; - dostosowywanie treści kształcenia do potrzeb środowiska zewnętrznego; - indywidualizację procesu kształcenia w ramach przedmiotów wybieranych przez 	<p>1. Nieefektywne systemy monitoringu zapotrzebowania rynku pracy na kwalifikacje zawodowe i związane z tym trudności w dostosowaniu oferty dydaktycznej do dynamicznie zmieniających się potrzeb środowiska zewnętrznego</p> <p>2. Nieadekwatność klasycznych form współpracy dydaktycznej krajowej i międzynarodowej, jak typowa mobilność akademicka (np. w ramach programów wymiany MOST, ERASMUS) dla niestacjonarnego trybu studiów</p> <p>3. Niesatysfakcjonująca współpraca międzynarodowa w zakresie prowadzenia badań i publikowania wyników prac badawczych związanych z relacjami pomiędzy rachunkowością i podatkami.</p> <p>4. Ograniczone zasoby dydaktyczne (skrypty, podręczniki, baza studiów przypadków) wykorzystywane w kształceniu na ocenianym kierunku; utrudniona aktualizacja zasobów</p>

<p>studentów ze względu na zainteresowania i oczekiwania związane z planowaną ścieżką kariery zawodowej;</p> <p>- rozwinięcie nietypowych form umiędzynarodowienia kierunku, adekwatnych dla potrzeb studentów niestacjonarnych i kadry prowadzącej zajęcia w trybie niestacjonarnym.</p> <p>3. Istotny rozwój kompetencji nauczycieli akademickich w zakresie wykorzystania nowoczesnych form prowadzenia zajęć; w tym wykorzystanie platform MS Teams i Moodle oraz bogata oferta szkoleń dla kadry dydaktycznej.</p> <p>4. Wykorzystanie różnorodnych form wsparcia i rozwijania kompetencji i zainteresowań studentów, np. udział w studenckich grantach badawczych, konkursach o różnicowanej tematyce związanej z kierunkiem studiów, zaangażowanie w działalność studenckich kół naukowych, wsparcie studentów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi itp.</p> <p>5. Wsparcie procesu dydaktycznego przez powołane na WPIA i WZ Centra Naukowe (Centrum Dokumentacji i Studiów Podatkowych, Centrum Analiz Biznesowych, Centrum Badań Nad Sztuczną Inteligencją i Cyberkomunikacją, Centrum Metod Organizacji i Zarządzania, Centrum Przedsiębiorczości).</p>	<p>dydaktycznych ze względu na specyfikę subdyscyplin będących głównym przedmiotem studiów (np. dynamika zmian prawa obowiązującego).</p> <p>5. Niezadowolający poziom zwrotności ankiet studenckich jako kluczowego źródła informacji o programie studiów i jego realizacji od samych studentów/absolwentów.</p>
--	---

Czynniki zewnętrzne	<p>Szanse (należy wskazać <u>nie więcej niż pięć</u> najważniejszych zjawisk i tendencji występujących w otoczeniu uczelni, które mogą stanowić impuls do rozwoju kierunku studiów).</p>	<p>Zagrożenia (należy wskazać <u>nie więcej niż pięć</u> czynników zewnętrznych, które utrudniają rozwój kierunku studiów i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się).</p>
	<p>1. Dominująca pozycja WPiA UŁ i WZ UŁ na rynku edukacyjnym w regionie. Mocna pozycja w środowisku naukowym oraz na rynku pracy potwierdzona m.in. wynikami badań w ramach monitoringu losów absolwentów.</p> <p>2. Rosnąca mobilność społeczeństwa sprzyjająca podejmowaniu studiów poza miejscem zamieszkania, także jako efekt wykorzystania narzędzi pracy zdalnej w procesie dydaktycznym.</p> <p>3. Otwartość i deklarowana wola współpracy ze strony naukowców z zagranicznych ośrodków akademickich, wynikająca z coraz częstszych i pozytywnie ocenianych doświadczeń z relacji z polskimi badaczami. W szczególności wyrazem tego jest przystąpienie UŁ do międzynarodowego konsorcjum Uniwersytet Europejski Miast Postindustrialnych „UNIC” - nowe możliwości np. utworzenie wspólnego kierunku studiów z uczelniami partnerskimi, zajęcia (współ)prowadzone przez wykładowców zagranicznych z UNIC, wspólnie wystawiane mikropoświadczenia wspólne projekty, w tym dydaktyczne,</p>	<p>1. Niejasne i uznaniowe kryteria ewaluacji działalności naukowej i związane z tym niestabilny i niewystarczający system finansowania działalności Uczelni i Wydziałów.</p> <p>2. Trudności z dostosowaniem metod i środowiska kształcenia do nowych wyzwań wynikających z rewolucji społeczno-cyfrowej.</p> <p>3. Spadek prestiżu wykształcenia uniwersyteckiego oraz tytułu zawodowego magistra kosztem wzrostu popularności krótkich praktycznych form kształcenia (w tym oferowanych przez jednostki pozauniwersyteckie) potrzebnych do wykonywania konkretnej pracy.</p> <p>4. Dość częste zmiany legislacyjne i organizacyjne, zarówno w zakresie nauki i szkolnictwa wyższego, jak i subdyscyplin przedmiotowych dla kierunku Prawo podatkowe i rachunkowość, oraz konieczność każdorazowego dostosowywania się do nich.</p>

<p>wirtualny kampus UNIC, wymiana dobrych praktyk, itp.</p> <p>4. Partnerska synergia z nowoczesnym otoczeniem społeczno-gospodarczym:</p> <ul style="list-style-type: none">- współpraca w tworzeniu i weryfikacji programów studiów;- wzrost zapotrzebowania otoczenia społeczno-gospodarczego na specjalistów łączących wiedzę z prawa podatkowego i rachunkowości, w tym również w obszarze stanowienia prawa (np. tzw. CIT estoński);- współpracy w zakresie prowadzenia badań naukowych przez pracowników i studentów, i praktycznego wdrażania ich rezultatów; <p>5. Urzeczywistnianie idei „life long learning” (uczenia się przez całe życie) i tym samym wzrost zainteresowania kształceniem na kierunku wśród osób posiadających doświadczenie zawodowe.</p>	
---	--

UNIwersytet Łódzki
ul. Narutowicza 68
90-136 Łódź

Dziekan Wydziału Prawa i Administracji
Uniwersytetu Łódzkiego
dr hab. Monika Bogucka-Felczak, prof. UŁ

Prorektor Uniwersytetu Łódzkiego
ds. studentów i jakości kształcenia
dr hab. Robert Zakrzewski, prof. UŁ

Łódź, dnia 19 marca 2024 r.

Część III. Załączniki

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów

Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku³

Poziom studiów	Rok studiów	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki	Dane sprzed 3 lat *	Bieżący rok akademicki **
II stopnia	I	-	-	117	63
	II	-	-	66	114
Razem:				183	177

*Stan według sprawozdań do GUS na 31.12.2021 r.

** Stan według systemu USOS na dzień 19.02.2024 r.

Tabela 2. Liczba absolwentów ocenianego kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny

Poziom studiów	Rok ukończenia	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku	Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku
II stopnia	2021	-	-	81	58
	2022	-	-	87	53
	2023	-	-	66	52
Razem:		-	-	234	163

*Stan według sprawozdań do GUS na 31.12

** Stan według roku kalendarzowego

Rok ukończenia 2021- okres obron 01.01.2021-31.12.2021

Rok ukończenia 2022- okres obron 01.01.2022-31.12.2022

Rok ukończenia 2023- okres obron 01.01.2023-31.12.2023

³ Należy podać liczbę studentów ocenianego kierunku, z podziałem na poziomy, lata i formy studiów (z uwzględnieniem tylko tych poziomów i form studiów, które są prowadzone na ocenianym kierunku).

Tabela 3. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.)⁴

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	4 semestry/ 120 ECTS
Łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁵	690 godz.
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	104 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	120 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	5 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	51 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	Nie dotyczy
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki) ⁶	Nie dotyczy
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	Nie dotyczy
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ Łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	nie dotyczy
2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ Łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	690 godz. / 575 godz.

⁴ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

Tabela 4. Zajęcia lub grupy zajęć związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów⁵

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Instytucje prawa cywilnego, handlowego i gospodarczego w prawie podatkowym i rachunkowości	W	20	3
Prawo podatkowe - zagadnienia systemowe	W	40	6
Postępowanie podatkowe i postępowanie sądownoadministracyjne w sprawach podatkowych	W	30	5
Procedury kontrolne w sprawach podatkowych	W	30	5
Bazy danych i systemy informacji prawnej w prawie podatkowym	ĆW	10	2
System rachunkowości przedsiębiorstwa	W/ĆW	20/30	7
Finanse przedsiębiorstwa	W	20	3
Opodatkowanie dochodu w prawie polskim	W/ĆW	30/10	6
Rachunkowość finansowa	W/ĆW	30/30	7
Etyka zawodowa	W	20	3
Kultura słowa w wypowiedzi naukowej	K	10	2
Moduły wybieralne (WPiA UŁ)	K	15	2
Moduły wybieralne (WPiA UŁ)	K	15	2
Moduły wybieralne (WZ UŁ)	K	15	2
Seminarium	S	30	5
RAZEM:		405	60
Podatek od towarów i usług	W/ĆW	40	6
Międzynarodowe prawo podatkowe	W	20	4
Rachunkowość finansowa w świetle podatku dochodowego	W/ĆW	15/20	5
Moduły wybieralne (WPiA UŁ)	K	15	2

⁵ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

Moduły wybieralne (WPiA UŁ)	K	15	2
Moduły wybieralne (WZ UŁ)	K	15	2
Moduły wybieralne (WZ UŁ)	K	15	2
Pisma procesowe w sprawach podatkowych	ĆW	20	3
Kształtowanie polityki rachunkowości	W	15	2
Moduły wybieralne (WPiA UŁ) albo (WZ UŁ)	K	15	2
**Moduły wybieralne - konwersatorium w jęz. obcym (WPiA UŁ) albo (WZ UŁ)	K	20	4
Seminarium magisterskie	SM	60	10
Egzamin magisterski			16
RAZEM:		285	60
RAZEM W CIĄGU TOKU STUDIÓW:		690	120
MODUŁY WYBIERALNE WPiA			
Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Podatki lokalne	K	15	2
Ceny transferowe	K	15	2
Postępowanie egzekucyjne i zabezpieczające w sprawach podatkowych	K	15	2
Interpretacje przepisów prawa podatkowego i inne instrumenty zmniejszające ryzyko podatkowe	K	15	2
Podatek akcyzowy	K	15	2
Prawo karne skarbowe	K	15	2
Doradztwo podatkowe i usługowe prowadzenie ksiąg i ewidencji do celów podatkowych	K	15	2
VAT in international trade in goods and services	K	20	4
Einkommensteuerrecht und Körperschaftsteuerrecht	K	20	4

Tax Planning, Anti-Tax Avoidance and Anti- Tax Evasion Measures	K	20	4
MODUŁY WYBIERALNE WZ			
Aspekty finansowe postępowania upadłościowego i naprawczego	K	15	2
Organizacja i zarządzanie przedsiębiorstwem	K	15	2
Rachunkowość zarządcza/controling	K	15	2
Rachunkowe aspekty fuzji, podziałów, przekształceń spółek prawa handlowego	K	15	2
Rewizja finansowa a audyt śledczy w wykrywaniu oszustw gospodarczych	K	15	2
Uproszczone formy ewidencji podatkowej przedsiębiorstw	K	15	2
Analiza sprawozdań finansowych	K	15	2
Podatkowe i rachunkowe aspekty leasingu	K	15	2
Sprawozdawczość podmiotów gospodarczych (e-sprawozdanie finansowe, sprawozdanie z działalności, sprawozdania GUS)	K	15	2
Organizacyjno-formalne aspekty księgowości (budowanie planów kont, obieg dokumentów księgowych, współpraca biura rachunkowego z klientami)	K	15	2
Środki trwałe w przedsiębiorstwie - aspekty księgowe i podatkowe	K	15	2
Company evaluation	K	20	4

Tabela 5. Zajęcia lub grupy zajęć służące zdobywaniu przez studentów kompetencji inżynierskich/
Zajęcia lub grupy zajęć przygotowujące studentów do wykonywania zawodu nauczyciela⁶

Nie dotyczy ocenianego kierunku.

⁶ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie, w przypadku, gdy absolwenci ocenianego kierunku uzyskują tytuł zawodowy inżyniera/magistra inżyniera lub w przypadku studiów uwzględniających przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela.

Tabela 6. Informacja o programach studiów/zajęciach lub grupach zajęć prowadzonych w językach obcych⁷

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów 2020/21 (w tym niebędących obywatelami polskimi*)	Liczba studentów 2021/22 (w tym niebędących obywatelami polskimi*)	Liczba studentów 2022/23 (w tym niebędących obywatelami polskimi*)	Liczba studentów 2023/24 (w tym niebędących obywatelami polskimi*)
VAT in international trade in goods and services	konwersatorium	letni	zaoczne II ^e	angielski	30 (0)	32 (0)	30 (0)	przed rejestracją
Einkommensteuerrecht und Körperschaftsteuerrecht	konwersatorium	letni	zaoczne II ^e	niemiecki	18 (0)	14 (0)	10 (0)	przed rejestracją
(International) Tax Planning, Anti-Tax Avoidance and Anti-Tax Evasion Measures	konwersatorium	letni	zaoczne II ^e	angielski	21 (0)	20 (0)	13 (0)	przed rejestracją

⁷ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie. Jeżeli wszystkie zajęcia prowadzone są w języku obcym należy w tabeli zamieścić jedynie taką informację.

Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających

Cz. I. Dokumenty, które należy dołączyć do raportu samooceny (wyłącznie w formie elektronicznej)

1. Program studiów dla kierunku studiów, profilu i poziomu opisany zgodnie z art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668 z późn. zm.) oraz § 3-4 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.).
2. Obsadę zajęć na kierunku, poziomie i profilu w roku akademickim, w którym przeprowadzana jest ocena.
3. Harmonogram zajęć na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych, obowiązujący w semestrze roku akademickiego, w którym przeprowadzana jest ocena, dla każdego z poziomów studiów.
4. Charakterystykę nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia lub grupy zajęć wykazane w tabeli 4, tabeli 5 (jeśli dotyczy ocenianego kierunku) oraz opiekunów prac dyplomowych (jeśli dotyczy ocenianego kierunku), a w przypadku kierunku lekarskiego także nauczycieli akademickich oraz inne osoby prowadzące zajęcia z zakresu nauk klinicznych, sporządzoną wg następującego wzoru:
5. Charakterystyka wyposażenia sal wykładowych, pracowni, laboratoriów i innych obiektów, w których odbywają się zajęcia związane z kształceniem na ocenianym kierunku, a także informacja o bibliotece i dostępnych zasobach bibliotecznych i informacyjnych.
6. Wykaz tematów prac dyplomowych uporządkowany według lat, z podziałem na poziomy oraz formy studiów; wykaz można przygotować według przykładowego wzoru:
7. Inne załączniki.